

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

REGIO
SUD-MUNTENIA
2021-2027

PROGRAMUL REGIONAL SUD-MUNTENIA 2021-2027

GHIDUL SOLICITANTULUI

PRIORITATEA 1 - O REGIUNE COMPETITIVĂ PRIN INOVARE, DIGITALIZARE ȘI
ÎNTRERPRINDERI DINAMICE

OBIECTIVUL SPECIFIC RSO 1.3 - INTENSIFICAREA CREȘTERII SUSTENABILE ȘI
CREȘTEREA COMPETITIVITĂȚII IMM-URILOR ȘI CREAREA DE LOCURI DE MUNCĂ ÎN
CADRUL IMM-URILOR, INCLUSIV PRIN ÎNVEȘTIȚII PRODUCTIVE

APEL DE PROIECTE: PRSM/267/PRSM_P1/OP1/RSO1.3/PRSM_A44

**Operațiunea B - Intensificarea creșterii sustenabile și a
competitivității microîntreprinderilor, întreprinderilor
mici și întreprinderilor mijlocii din regiunea Sud-Muntenia**

FEBRUARIE 2025

CUPRINS

1. PREAMBUL, ABREVIERI ȘI GLOSAR	5
1.1 Preambul	5
1.2. Abrevieri	6
1.3 Glosar.....	7
2. ELEMENTE DE CONTEXT	19
2.1 Informații generale despre Program	19
2.2 Prioritatea/Fond/Obiectiv de politică/Obiectiv specific.....	20
2.3 Reglementări europene și naționale, cadrul strategic, documente programatice aplicabile	21
3. ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE	25
3.1 Tipul de apel	25
3.2 Forma de sprijin (granturi; instrumentele financiare; premii)	26
3.3 Bugetul alocat apelului de proiecte.....	26
3.4 Rata de cofinanțare	26
3.5 Zona/zonle geografică(e) vizată(e) de apelul de proiecte.....	28
3.6 Acțiuni sprijinite în cadrul apelului	28
3.7. Grup țintă vizat de apelul de proiecte.....	29
3.8. Indicatori.....	29
3.8.1. Indicatori de realizare.....	29
3.8.2. Indicatori de rezultat	29
3.8.3. Indicatori suplimentari specifici Apelului de Proiecte (dacă este cazul)	30
3.9. Rezultatele așteptate.....	30
3.10. Operațiuni de importanță strategică.....	30
3.11. Investiții teritoriale integrate	30
3.12. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității.....	31
3.13.Reguli privind ajutorul de stat	31
3.14. Reguli privind instrumentele financiare	44
3.15. Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale.....	44
3.16. Principii orizontale.....	44
3.17. Aspecte de mediu (inclusiv aplicarea Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului). Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice	44
3.18. Caracterul durabil al proiectului.....	46
3.19. Acțiuni menite să garanteze egalitatea de șanse, de gen, incluziunea și nediscriminarea.....	47

3.20 Teme secundare	47
3.21. Informarea și vizibilitatea sprijinului din fonduri	48
4. INFORMAȚII ADMINISTRATIVE DESPRE APELUL DE PROIECTE.....	48
4.1 Data deschiderii apelului de proiecte.....	48
4.2. Perioada de pregătire a proiectelor	48
4.3. Perioada de depunere a proiectelor	48
4.3.1. Data și ora pentru începerea depunerii de proiecte	48
4.3.2. Data și ora închiderii apelului de proiecte.....	48
4.4 Modalitatea de depunere a proiectelor	48
5. CONDIȚII DE ELIGIBILITATE	49
5.1. Eligibilitatea solicitanților și partenerilor	49
5.1.1. Cerințe privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor	49
5.1.2. Categori de solicitanți eligibili.....	60
5.1.3. Categori de parteneri eligibili	60
5.1.4. Reguli și cerințe privind parteneriatul	60
5.2. Eligibilitatea activităților	60
5.2.1. Cerințe generale privind eligibilitatea activităților	60
5.2.2. Activități eligibile	64
5.2.3. Activitatea de bază	66
5.2.4. Activități neeligibile	66
5.3. Eligibilitatea cheltuielilor	68
5.3.1. Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor	68
5.3.2. Categori și plafoane de cheltuieli eligibile.....	70
5.3.3. Categori de cheltuieli neeligibile	74
5.3.4. Opțiuni de costuri simplificate. Costuri directe și costuri indirecte	76
5.3.5. Opțiuni de costuri simplificate. Costuri unitare/sume forfetare și rate forfetare	78
5.3.6. Finanțare nelegată de costuri.....	78
5.4. Valoarea minimă și maximă eligibilă/nerambursabilă a unui proiect.....	78
5.5. Cuanumul cofinanțării acordate.....	79
5.6. Durata proiectului.....	81
5.7. Alte cerințe de eligibilitate a proiectului	81
6. INDICATORI DE ETAPĂ	81
7. COMPLETAREA ȘI DEPUNEREA CERERILOR DE FINANȚARE	84
7.1. Completarea formularului cererii.....	84
7.2. Limba utilizată în completarea cererii de finanțare	84
7.3. Metodologia de justificare și detaliere a bugetului cererii de finanțare.....	85

7.4. Anexe și documente obligatorii la depunerea cererii	86
7.5. Aspecte administrative privind depunerea cererii de finanțare	88
7.6. Anexele și documente obligatorii la momentul contractării.....	89
7.7. Renunțarea la cererea de finanțare	92
8. PROCESUL DE EVALUARE, SELECȚIE ȘI CONTRACTARE A PROIECTELOR	92
8.1. Principalele etape ale procesului de evaluare, selecție și contractare	92
8.2. Conformitate administrativă – DECLARAȚIA UNICĂ.....	94
8.3. Etapa de evaluare preliminară – dacă este cazul (specific pentru intervențiile FSE+)	95
8.4. Evaluarea tehnică și financiară. Criterii de evaluare tehnică și financiară	95
8.5. Aplicarea pragului de calitate.....	99
8.6. Aplicarea pragului de excelență	99
8.7. Notificarea rezultatului evaluării tehnice și financiare.....	101
8.8. Contestații	102
8.9. Contractarea proiectelor	103
8.9.1. Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate	103
8.9.2. Decizia de acordare/respingere a finanțării	105
8.9.3. Definitivarea planului de monitorizare a proiectului	105
8.9.4. Semnarea contractului de finanțare /emiterea deciziei de finanțare	106
9. ASPECTE PRIVIND CONFLICTUL DE INTERESE	107
10. ASPECTE PRIVIND PRELUCRAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL	107
11. ASPECTE PRIVIND MONITORIZAREA TEHNICĂ ȘI RAPOARTELE DE PROGRES	108
11.1. Rapoartele de progres	108
11.2. Vizitele de monitorizare	108
11.3. Mecanismul specific indicatorilor de etapă. Planul de monitorizare	109
12. ASPECTE PRIVIND MANAGEMENTUL FINANCIAR.....	109
12.1. Mecanismul cererilor de prefinanțare	109
12.2. Mecanismul cererilor de plată.....	110
12.3. Mecanismul cererilor de rambursare	110
12.4. Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare	112
12.5. Vizitele la fața locului.....	112
13.MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI.....	113
13.1. Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului	113
13.2. Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (condiții tranzitorii).....	113
14. ANEXE	113

1. PREAMBUL, ABREVIERI ȘI GLOSAR

1.1 Preambul

Acest document se aplică apelului de proiecte cu numărul PRSM/267/PRSM_P1/OP1/RSO1.3/PRSM_A44, **Prioritatea P1** - O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice, **Obiectivul Specific RSO 1.3** - Intensificarea creșterii sustenabile și creșterea competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive (FEDR), **Operațiunea B** - Intensificarea creșterii sustenabile și a competitivității microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și întreprinderilor mijlocii în regiunea Sud Muntenia, în cadrul Programului Regional Sud-Muntenia 2021-2027.

Apelul de proiecte se lansează prin aplicația electronică MySMIS 2021/SMIS 2021+ .

Aspectele cuprinse în acest document, ce derivă din Programul Regional Sud-Muntenia 2021-2027 și modul său de implementare vor fi interpretate, exclusiv, de către AM PR Sud-Muntenia cu respectarea legislației în vigoare și folosind metoda de interpretare sistematică.

Solicitanții, înainte de a începe completarea cererii de finanțare, se vor asigura că au parcurs toate informațiile prezentate în acest document.

Solicitanții vor consulta, periodic, pagina de internet **2021-2027.adrmuntenia.ro**. pentru a urmări eventualele modificări ale condițiilor prezentului ghid, precum și alte comunicări/clarificări pentru accesarea fondurilor în cadrul Programului Regional Sud-Muntenia 2021-2027.

Dispoziția privind aprobarea schemei de sprijin constând în acordarea unor ajutoare de stat regionale și ajutoare de minimis în scopul dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii în cadrul Programului Regional Sud Muntenia 2021-2027, se publică pe site-ul Programului Regional Sud Muntenia, la adresa **2021-2027.adrmuntenia.ro**.

În cadrul ADR Sud-Muntenia funcționează un serviciu de helpdesk, unde solicitanții pot fi sprijiniți, în mod gratuit, în clarificarea unor aspecte legate de completarea și pregătirea cererii de finanțare, la adresa de e-mail: helpdesk@adrmuntenia.ro.

De asemenea, aplicanții pot transmite solicitări de clarificări referitoare la datele/informațiile cuprinse în ghid pe întreaga durată a apelului de proiecte, la adresa de e-mail: helpdesk@adrmuntenia.ro.

Termenul de transmitere a răspunsului la solicitarea de clarificări este de 7 zile lucrătoare. În funcție de specificul și complexitatea solicitărilor, termenul de răspuns este cel legal de 30 zile (în conformitate cu prevederile art. 8 alin. (1) din Ordonanța de Guvern nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor).

Răspunsurile centralizate se vor publica pe pagina de internet 2021-2027.adrmuntenia.ro.

Solicitanții la finanțare au obligația de a respecta legislația în vigoare la nivel național și european, inclusiv a modificărilor intervenite pe parcursul procesului de evaluare, selecție, contractare a proiectelor, modificări intervenite ulterior lansării prezentului ghid.

AM PRSM poate solicita clarificări în timpul procesului de evaluare, selecție și contractare. Aplicații au obligația să răspundă tuturor solicitărilor primite. În caz contrar, cererea de finanțare va fi evaluată în baza informațiilor cuprinse în documentele inițiale, iar decizia de continuare a procesului de evaluare va fi luată în consecință.

Termenele din cadrul prezentului ghid pot fi suspendate de către AM PRSM în cazul în care, pe parcursul procesului de evaluare, selecție și contractare, apar probleme de legalitate, regularitate, conformitate de natură să afecteze verificarea.

Indiferent de etapa în cadrul căreia a fost respinsă o cerere de finanțare, solicitantul de finanțare are posibilitatea de a depune contestație împotriva actului prin care i s-a comunicat respingerea de la finanțare a proiectului de către AM PRSM.

AM PRSM își rezervă dreptul de a modifica sau de a introduce elemente noi în cadrul ghidului solicitantului de finanțare, prin emiterea de Corrigendum-uri și Instrucțiuni, cu respectarea principiului egalității de șanse pentru accesul la finanțările disponibile pentru toți participanții la apelul de proiecte.

În cadrul prezentului ghid (inclusiv anexele la acesta), termenii "clasă CAEN" și "cod CAEN" au același înțeles.

1.2. Abrevieri

ADRSM - Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia

AM PRSM - Autoritatea de Management pentru Programul Regional Sud-Muntenia

PRSM - Programul Regional Sud Muntenia 2021-2027

BS - Bugetul de Stat

FEDR - Fondul European de Dezvoltare Regională

GS - Ghidul solicitantului

OP - Obiectiv de Politică

OI-SIFE - Organismul Intermediar reprezentat de Serviciul de Inspecție Fonduri Europene, Direcția Generală de Inspecție Economico-Financiară din cadrul Ministerului Finanțelor

P - Prioritate

DNSH - Principiul „Do No Significant Harm” (a nu prejudicia semnificativ)

RSO - Obiectiv Specific

UE - Uniunea Europeană

OCPI - Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară

PT- Proiect tehnic

GIV - Ghid identitate vizuală

ETF - Evaluare tehnică și financiară

TFUE- Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene

1.3 Glosar

Termenii și expresiile "program", "autoritate de management", "organism intermediar", "beneficiar", "operațiune", "Comitet de monitorizare", "indicatori de realizare" și "indicatori de rezultat" și "marcă de excelență" au înțelesurile prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare.

Termenii și expresiile „fonduri europene”, „cheltuieli eligibile”, „cheltuieli neeligibile”, „contract de finanțare”, „decizie de finanțare”, „lider de parteneriat”, decizie de reziliere a contractului de finanțare” au înțelesurile prevăzute la art. 2 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021 - 2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă.

- ✓ **Active corporale** - active precum terenuri, clădiri și instalații, utilaje și echipamente;
- ✓ **Active necorporale** - active care nu au o concretizare fizică sau financiară precum brevete, licențe, know-how sau alte drepturi de proprietate intelectuală;
- ✓ **Activitate economică** reprezintă orice activitate care constă în furnizarea de bunuri, servicii sau lucrări pe o piață;
- ✓ **Aceeași activitate sau o activitate similară** înseamnă o activitate care face parte din aceeași clasă (cod numeric de patru cifre) a Nomenclatorului statistic al activităților economice NACE a doua revizuire așa cum e prevăzut în Regulamentul (CE) nr. 1893/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 decembrie 2006 de stabilire a Nomenclatorului statistic al activităților economice;
- ✓ **Activitate de bază în cadrul unui proiect** - activitate sau pachet de activități declarate de către beneficiar ca fiind principale sau de referință pentru un proiect,

care se verifică de către autoritatea de management/organismul intermediar, după caz, în etapa de contractare, la momentul întocmirii planului de monitorizare al proiectului și care trebuie să respecte următoarele condiții cumulative:

- (i) are legătură directă cu obiectul proiectului pentru care se acordă finanțarea și contribuie în mod direct și semnificativ la realizarea obiectivelor și la obținerea rezultatelor acestuia;
- (ii) se regăsește în cererea de finanțare sub forma activităților eligibile obligatorii specificate în Ghidul Solicitantului;
- (iii) nu face parte din activitățile conexe, așa cum sunt acestea definite în Ghidul Solicitantului;
- (iv) bugetul estimat alocat activității sau pachetului de activități reprezintă minimum 50% din bugetul eligibil al proiectului;
- ✓ **Accesibilizare** - Măsurile adecvate pentru a asigura persoanelor cu dizabilități accesul, în condiții de egalitate cu ceilalți, la mediul fizic, la transport, informație și mijloace de comunicare, inclusiv la tehnologiile și sistemele informatice și de comunicații și la alte facilități și servicii deschise sau furnizate publicului;
- ✓ **Adaptare rezonabilă** - modificările și ajustările necesare și adecvate, care nu impun un efort disproporționat sau nejustificat atunci când este necesar într-un caz particular, pentru a permite persoanelor cu dizabilități să se bucure ori să își exercite, în condiții de egalitate cu ceilalți, toate drepturile și libertățile fundamentale ale omului;
- ✓ **Apel de proiecte** - invitație publică adresată de către autoritatea de management/organismul intermediar, după caz, categoriilor de solicitanți eligibili stabiliți prin Ghidul Solicitantului, în vederea transmiterii cererilor de finanțare, în cadrul uneia sau mai multor priorități din cadrul programului;
- ✓ **Ajutor regional pentru investiții** înseamnă un ajutor de stat regional acordat pentru o investiție inițială;
- ✓ **Autoritate de Management** - structura responsabilă de gestionarea și implementarea unuia sau mai multor programe operaționale, definită conform înțelesurilor prevăzute de Regulamentul (UE) 2021/1060;
- ✓ **Beneficiar** - un organism public sau privat, o entitate cu sau fără personalitate juridică sau o persoană fizică, responsabilă cu inițierea sau deopotrivă cu inițierea și implementarea operațiunilor;
- ✓ **Beneficiar al ajutorului de stat regional și de minimis** reprezintă întreprinderea care a solicitat și care primește ajutor în cadrul schemei de ajutor de stat și de minimis, în baza unui contract de finanțare încheiat în cadrul PRSM 2021-2027, încadrată în una

dintre categoriile de microîntreprindere, întreprindere mică sau o întreprindere mijlocie;

- ✓ **Calendar de apeluri de proiecte** - calendarul lansării apelurilor de proiecte planificate de autoritatea de management pe durata unui an calendaristic, care, pe lângă informațiile minime prevăzute la art.49 alin(2) din Regulamentul UE 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare, include perioadele estimate pentru evaluare și contractare în vederea asigurării predictibilității accesului la fondurile externe nerambursabile;
- ✓ **Cerere de finanțare** - document standardizat, disponibil în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, prin care este solicitat sprijin financiar în cadrul oricăruia dintre programele cofinanțate din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus și Fondul pentru o tranziție justă în perioada de programare 2021-2027, în condițiile aplicabile apelului de proiecte în care se solicită finanțare, pentru acoperirea totală sau parțială a costurilor de realizare ale unui proiect și este însoțit de anexe și documentele specificate în Ghidul Solicitantului aplicabil fiecărui apel de proiecte; în cadrul cererii de finanțare este prezentat detaliat proiectul, este argumentată necesitatea lui, sunt prezentate avantajele sale, planul de activități, planul de achiziții, bugetul proiectului, indicatorii de realizare și de rezultat, precum și orice alte elemente necesare, prevăzute în Ghidul Solicitantului și care sunt cuprinse în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+;
- ✓ **Comercializarea produselor agricole** - înseamnă deținerea sau expunerea unui produs agricol în vederea vânzării, a punerii în vânzare, a livrării sau a oricărei alte forme de introducere pe piață, cu excepția primei vânzări de către un producător primar către revânzători sau prelucrători și a oricărei alte activități de pregătire a produsului pentru această primă vânzare; o vânzare efectuată de către un producător primar către consumatori finali este considerată comercializare în cazul în care se desfășoară în localuri distincte, rezervate acestei activități;
- ✓ **Producție agricolă primară**- producția de produse ale solului și ale creșterii animalelor, enumerate în anexa I la tratat, fără a se mai efectua o altă operațiune de modificare a naturii produselor respective;
- ✓ **Produse pescărești și de acvacultură** - produsele definite la articolul 5 literele (a) și (b) din Regulamentul (UE) nr.2013/1379;
- ✓ **Producția primară de produse pescărești și de acvacultură** - toate operațiunile legate de pescuitul, creșterea sau cultivarea organismelor acvatice, precum și activitățile desfășurate în ferme sau la bord necesare pentru pregătirea unui animal

sau a unei plante pentru prima vânzare, inclusiv tranșarea, filetarea sau congelarea, și prima vânzare către revânzători sau prelucrători;

- ✓ **Prelucrarea și comercializarea produselor pescărești și de acvacultură** - toate operațiunile, inclusiv manipularea, tratarea și transformarea, efectuate după momentul debarcării - sau al recoltării, în cazul acvaculturii - care au ca rezultat un produs prelucrat, precum și distribuția acestuia;
- ✓ **Cheltuieli eligibile** - cheltuielile efectuate de beneficiar pentru implementarea proiectelor finanțate în cadrul programelor operaționale, conform prevederilor art. 63 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2021/1.060;
- ✓ **Cheltuieli neeligibile** - alte cheltuieli decât cele eligibile;
- ✓ **Contract de finanțare** - actul juridic, cu titlu oneros, de adeziune, încheiat între autoritatea de management a Programului Regional Sud Muntenia și beneficiar, astfel cum este definit la art. 2 pct. 9 din Regulamentul (UE) 2021/1.060, prin care se stabilesc drepturile și obligațiile corelative ale părților în vederea implementării operațiunilor;
- ✓ **Costurile directe** - reprezintă acele cheltuieli eligibile care sunt direct legate de punerea în aplicare a investiției sau a proiectului și pentru care poate fi demonstrată legătura directă cu respectiva investiție sau cu respectivul proiect, în conformitate cu prevederile art. 27 din Ordonanța de urgență nr. 23 din 12 aprilie 2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027;
- ✓ **Costurile indirecte** - toate acele cheltuieli care nu se încadrează în categoria costurilor directe, în conformitate cu prevederile art. 27 din Ordonanța de urgență nr. 23 din 12 aprilie 2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027;
- ✓ **Comitet de monitorizare** - este organismul definit conform înțeleșurilor prevăzute de Regulamentul (UE) 2021/1060;
- ✓ **Declarație unică a solicitantului**- declarație pe propria răspundere a solicitantului, sub incidența prevederilor legale care privesc falsul în declarații și falsul intelectual, prin care acesta declară că a respectat toate cerințele pentru depunerea cererii de finanțare și îndeplinește condițiile de eligibilitate prevăzute în Ghidul Solicitantului și se angajează ca în situația în care proiectul este admis la contractare să prezinte toate documentele justificative pentru a face dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate, sub sancțiunea respingerii finanțării;
- ✓ **Digitalizare** - convertirea proceselor dinspre manual spre automat; utilizarea tehnologiilor digitale pentru a schimba un model de afaceri și pentru a oferi noi

venituri și oportunități de producere a valorii; este procesul de a trece la o afacere digitală;

- ✓ **Design universal** - proiectarea produselor, mediului, programelor și serviciilor, astfel încât să poată fi utilizate de către toate persoanele, pe cât este posibil, fără să fie nevoie de o adaptare sau de o proiectare specializate. Design universal nu va exclude dispozitivele de asistare pentru anumite grupuri de persoane cu dizabilități, atunci când este necesar;
- ✓ **Decizia de reziliere a contractului de finanțare** - actul administrativ emis de autoritatea de management/organismul intermediar prin care încetează raporturile contractuale și, după caz, sunt individualizate sumele ce trebuie restituite de către beneficiar/lider de parteneriat ca urmare a rezilierii contractului de finanțare în condițiile stabilite prin clauzele acestuia;
- ✓ **Data finalizării investiției** înseamnă data realizării de către furnizor a plății finale a ajutorului în cadrul proiectului;
- ✓ **Data finalizării perioadei de implementare** înseamnă data încheierii activităților proiectului descrise în cererea de finanțare. În situația în care finalul etapei de implementare survine anterior momentului primei plăți a ajutorului, obligația autorizării codului CAEN, conform prevederilor din prezentul ghid, se va realiza până la momentul primei plăți a ajutorului;
- ✓ **Data acordării ajutorului** este data la care dreptul legal de a primi ajutorul este conferit beneficiarului în conformitate cu regimul juridic național aplicabil, respectiv data semnării contractului de finanțare, indiferent de data la care ajutorul se plătește întreprinderii respective;
- ✓ **Data plății ajutorului** este data la care beneficiarul intră efectiv în posesia ajutorului.
- ✓ **Demararea lucrărilor** înseamnă fie demararea lucrărilor de construcții în cadrul investiției, fie primul angajament cu caracter juridic obligatoriu de comandă pentru echipamente sau oricare alt angajament prin care investiția devine ireversibilă, în funcție de care are loc primul. Cumpărarea de terenuri și lucrările pregătitoare, cum ar fi obținerea permiselor și realizarea studiilor de fezabilitate, nu sunt considerate drept demarare a lucrărilor;
- ✓ **Fonduri europene** - asistența financiară nerambursabilă primită de România, în calitate de stat membru al Uniunii Europene, prin intermediul Fondului european de dezvoltare regională, Fondului de coeziune, Fondului social european Plus, Fondului pentru o tranziție justă;

- ✓ **Furnizor al ajutorului de stat regional si de minimis** este Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia, denumit în continuare ADRSM, prin intermediul Autorității de Management pentru Programul Regional Sud Muntenia 2021-2027, denumită în continuare AMPRSM;
- ✓ **Ghidul Solicitantului** - documentul asimilat celui prevăzut la art. 73 alin. (3) din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare, emis de autoritatea de management și care stabilește condițiile acordării sprijinului financiar în cadrul unui apel de proiecte; Prevederile Ghidului nu vor conține elemente suplimentare sau care contravin celor menționate în Schema de ajutor de sprijin constând în acordarea unor ajutoare de stat regionale și ajutoare de minimis, în legătură cu aspectele de compatibilitate cu regulile naționale și europene de ajutor de stat / de minimis;
- ✓ **Indicatori de etapă** - repere cantitative, valorice, sau calitative față de care este monitorizat și evaluat, într-o manieră obiectivă și transparentă, progresul implementării unui proiect; în funcție de natura proiectelor, indicatorii de etapă pot reprezenta: realizarea unor activități sau sub-activități din proiect, atingerea unor stadii de implementare sau de execuție tehnică sau financiară pre-stabilite, precum și stadii sau valori intermediare ale indicatorilor de realizare;
- ✓ **Indicator de rezultat** - înseamnă un indicator de măsurare a efectelor intervențiilor sprijinite, în special în ceea ce privește destinatarii direcți, populația vizată sau utilizatorii infrastructurii;
- ✓ **Indicator de realizare** - înseamnă un indicator de măsurare a rezultatelor specifice ale intervenției;
- ✓ **Investiție inițială** înseamnă o investiție în active corporale și necorporale legată de demararea (crearea) unei unități noi, extinderea capacității unei unități existente, diversificarea producției unei unități prin produse/servicii care nu au fost fabricate/prestate anterior în unitate sau o schimbare fundamentală a procesului general de producție al unei unități existente. O investiție de înlocuire nu constituie investiție inițială;
- ✓ **Intensitatea ajutorului** înseamnă valoarea brută a ajutorului exprimată ca procent din costurile eligibile, înainte de deducerea impozitelor sau a altor taxe. Taxa pe valoarea adăugată percepută pentru costurile sau cheltuielile eligibile, care este rambursabilă în temeiul legislației fiscale naționale aplicabile este considerată cheltuială neeligibilă și nu este luată în considerare la calcularea intensității ajutorului și a costurilor eligibile. Costurile eligibile se susțin prin documente justificative clare, specifice și contemporane cu faptele;

- ✓ **Întreprindere** orice entitate indiferent de statutul juridic și de modul de finanțare, inclusiv entitățile nonprofit, care desfășoară o activitate economică;
- ✓ **Întreprindere mijlocie** are între 50 și 249 de salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă de până la 50 milioane euro, echivalent în lei, sau deține active totale care nu depășesc echivalentul în lei a 43 milioane euro, în conformitate cu prevederile anexei nr.1 la Regulamentul(UE) nr. 2014/651;
- ✓ **Întreprindere mică** este o întreprindere care are mai puțin de 50 de angajați și a cărei cifră de afaceri anuală și/sau al cărei bilanț anual total nu depășește 10 milioane EUR, echivalent în lei, în conformitate cu prevederile anexei nr. 1 la Regulamentul (UE) nr. 651/2014;
- ✓ **întreprinderi mici și mijlocii**, denumite în continuare IMM, sunt acele întreprinderi care, la momentul contractării, îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:
  - au un număr mediu anual de salariați mai mic de 250;
  - realizează o cifră de afaceri anuală netă de până la 50 milioane euro, echivalent în lei, sau dețin active totale care nu depășesc echivalentul în lei a 43 milioane euro, conform ultimei situații financiare aprobate.

Stabilirea caracterului de IMM al solicitantului se realizează la momentul contractării având în vedere și datele eventualelor întreprinderi partenere sau întreprinderi legate ale acestuia.

- ✓ **Microîntreprinderea** este o întreprindere care are mai puțin de 10 salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau deține active totale de până la 2 milioane euro, echivalent în lei, în conformitate cu prevederile anexei nr. 1 la Regulamentul (UE) nr. 651/2014;
- ✓ **Întreprindere în dificultate**, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 651/2014, înseamnă o întreprindere care se află în cel puțin una din situațiile următoare:
  - în cazul unei societăți comerciale cu răspundere limitată (altă decât un IMM care există de mai puțin de trei ani), atunci când mai mult de jumătate din capitalul social subscris a dispărut din cauza pierderilor acumulate. Această situație survine atunci când deducerea pierderilor acumulate din rezerve (și din toate celelalte elemente considerate în general ca făcând parte din fondurile proprii ale societății) conduce la un quantum cumulat negativ care depășește jumătate din capitalul social subscris. În sensul acestei dispoziții, „societate cu răspundere limitată” se referă în special la tipurile de societăți menționate în anexa I la Directiva 2013/34/UE (1), iar „capital social” include, dacă este cazul, orice primă de capital;

-în cazul unei societăți comerciale în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății (alta decât un IMM care există de mai puțin de trei ani), atunci când mai mult de jumătate din capitalul propriu, astfel cum reiese din contabilitatea societății, a dispărut din cauza pierderilor acumulate. În sensul prezentei dispoziții, „o societate comercială în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății” se referă în special la acele tipuri de societăți menționate în anexa II la Directiva 2013/34/UE;

-atunci când întreprinderea face obiectul unei proceduri colective de insolvență sau îndeplinește criteriile prevăzute de legislația națională pentru inițierea unei proceduri colective de insolvență la cererea creditorilor săi;

-atunci când întreprinderea a primit ajutor pentru salvare și nu a rambursat încă împrumutul sau nu a încetat garanția sau a primit ajutoare pentru restructurare și face încă obiectul unui plan de restructurare;

- ✓ întreprinderea non-agricolă - în accepțiunea Autorității de Management pentru Programul Regional Sud-Muntenia, întreprinderea non-agricolă este întreprinderea care nu este autorizată să desfășoare activități din domeniul agricol;
- ✓ **Întreprindere unică**, în conformitate cu prevederile art. 2 alin. (2) din Regulamentul (UE) nr. 2831/2023, include toate întreprinderile între care există cel puțin una dintre relațiile următoare:
  - (i) o întreprindere deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților unei alte întreprinderi;
  - (ii) o întreprindere are dreptul de a numi sau revoca majoritatea membrilor organelor de administrare, de conducere sau de supraveghere ale unei alte întreprinderi;
  - (iii) o întreprindere are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra altei întreprinderi în temeiul unui contract încheiat cu întreprinderea în cauză sau în temeiul unei prevederi din contractul de societate sau din statutul acesteia;
  - (iv) o întreprindere care este acționar sau asociat al unei alte întreprinderi și care controlează singură, în baza unui acord cu alți acționari sau asociați ai acelei întreprinderi, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților întreprinderii respective.

Întreprinderile care întrețin, prin intermediul uneia sau mai multor întreprinderi, oricare dintre relațiile la care se face referire la pct. (i)-(iv) sunt considerate întreprinderi unice;

- ✓ **Lucrări de construcție** - lucrări fizice exprimate cantitativ, calitativ și valoric realizate pe un amplasament în vederea edificării unei noi construcții;
- ✓ **Mediul urban** reprezintă ansamblul orașelor și municipiilor, definite ca unități administrativ-teritoriale, care include atât localitățile componente, cât și satele aparținătoare acestora.
- ✓ **Mediul rural** reprezintă localități de rang IV și V, respectiv sate reședință de comună, sate componente ale comunelor definite conform Legii nr. 351/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a IV-a - Rețeaua de localități, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția satelor aparținând municipiilor sau orașelor incluse în mediul urban;
- ✓ **Operațiune** - un proiect, un contract, o acțiune sau un grup de proiecte selectate în cadrul programelor vizate;
- ✓ **OI-SIFE** - Organismul Intermediar reprezentat de Serviciul de Inspecție Fonduri Europene, Direcția Generală de Inspecție Economico-Financiară din cadrul Ministerului Finanțelor. OI-SIFE reprezintă administratorul ce are responsabilitatea constatării și sancționării neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, inclusiv transmiterea titlurilor executorii privind recuperarea ajutorului către beneficiari; stabilirea dobânzilor datorate pentru neachitarea la termen a obligațiilor prevăzute în titlul executoriu; verificarea suspiciunilor de fraudă, respectiv analiza indiciilor de fraudă apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, inclusiv emiterea actelor procedurale necesare; soluționarea contestațiilor și reprezentarea în instanță pentru actele administrative emise de SIFE, respectiv obligațiile conform prevederilor Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare);
- ✓ **Plan de monitorizare a proiectului** - plan inclus în contractul de finanțare/decizia de finanțare, după caz, prin care se stabilesc indicatorii de etapă care se vor monitoriza de către autoritatea de management/organismul intermediar, după caz, pe parcursul implementării proiectului, precum țintele finale asumate pentru indicatorii de realizare și de rezultat care vor fi atinse în urma implementării proiectului; utilizarea acestui plan are ca finalitate consolidarea, simplificarea și eficientizarea procesului de monitorizare a proiectelor de către autoritățile de management/organismele intermediare, după caz;
- ✓ **Prag de calitate** - prag minim de la care se consideră că un proiect îndeplinește condițiile minime necesare pentru a fi finanțat din fonduri externe nerambursabile; pragul de calitate este stabilit ca punctaj minim care trebuie obținut în urma evaluării

tehnice și financiare sau este stabilit conform altor mecanisme prevăzute în metodologia de evaluare și selecție aprobată de Comitetul de monitorizare care nu presupun acordarea de punctaje;

- ✓ **Prag de excelență** - etichetă de calitate conferită în urma evaluării tehnice și financiare, superioară pragului de calitate, de la care un proiect este selectat direct pentru etapa de contractare;
  - ✓ **Proiect** - ansamblu de activități și acțiuni care sunt cuprinse într-o cerere de finanțare depusă în cadrul unui apel de proiecte și care este supusă procedurilor de evaluare, selecție și contractare sau pentru care se încheie un contract de finanțare/se emite decizie de finanțare, după caz;
  - ✓ **Proiect mare de investiții** înseamnă o investiție inițială cu cheltuieli eligibile care depășesc 50 de milioane EURO, calculată la tarifele și cursul de schimb de la data acordării ajutorului;
  - ✓ **Procesul de evaluare, selecție și contractare** - totalitatea mecanismelor și activităților prin care autoritatea de management/organismul intermediar, după caz, asigură: evaluarea și selecția proiectelor pe baza metodologiei și criteriilor de evaluare și selecție aprobate de Comitetul de Monitorizare în aplicarea prevederilor art. 40 și 73 din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare, precum și mecanismul de acordare a finanțărilor și semnare a contractului de finanțare/emitere a deciziei de finanțare, după caz, în conformitate cu rezultatul procesului de evaluare și selecție detaliat în Ghidul solicitantului și cu încadrare în alocarea financiară a apelului de proiecte lansat. Acest proces poate fi derulat în una sau mai multe etape;
  - ✓ **Program** - definit conform înțelesurilor prevăzute de Regulamentul (UE) 2021/1060
- t) **Programul Regional Sud-Muntenia 2021-2027**- denumit în continuare PRSM, reprezintă un document strategic de programare elaborat de România, în calitate de stat membru, aprobat de Comisia Europeană, care își propune ca obiectiv general stimularea creșterii economice inteligente, durabile și echilibrate în Regiunea Sud Muntenia;
- ✓ **Prelucrarea produselor agricole** - orice operațiune efectuată asupra unui produs agricol care are drept rezultat un produs care este tot un produs agricol, cu excepția activităților desfășurate în exploatațile agricole, necesare în vederea pregătirii unui produs de origine animală sau vegetală pentru prima vânzare;
  - ✓ **Produse agricole** - produsele enumerate în Anexa I la Tratat, cu excepția produselor pescărești și de acvacultură care se încadrează în domeniul de aplicare al

Regulamentului (UE) nr.2013/1379 al Parlamentului European și al Consiliului;

- ✓ **Perioada de durabilitate** reprezintă intervalul de timp în care beneficiarul trebuie să mențină investiția. Perioada de durabilitate este de 5 ani. Termenul începe să curgă de la efectuarea plății finale către beneficiar;
- ✓ **Solicitant** - persoana juridică de drept public ori privat responsabilă cu inițierea unui proiect, respectiv care a depus o cerere de finanțare în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ în cadrul oricăruia dintre programele cofinanțate din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus și Fondul pentru o tranziție justă în perioada 2021-2027;
- ✓ **Relocare** - înseamnă transferul unei activități identice sau similare sau al unei părți a acesteia de la o unitate a uneia dintre părțile contractante la Acordul privind Spațiul Economic European (unitatea inițială) către unitatea unei alte părți contractante la Acordul privind Spațiul Economic European unde are loc investiția care beneficiază de ajutor (unitatea care beneficiază de ajutor). Există un transfer în cazul în care produsul sau serviciul de la unitatea inițială și de la unitatea care beneficiază de ajutor au cel puțin parțial aceleași scopuri, îndeplinesc cerințele sau necesitățile aceluiași tip de clienți și se pierd locuri de muncă în activități identice sau similare la una din unitățile inițiale ale beneficiarului din Spațiul Economic European;
- ✓ **Regiunile de dezvoltare** sunt entități teritoriale specifice, fără statut administrativ și fără personalitate juridică, ce corespund diviziunilor de nivel NUTS-II în Nomenclatorul unităților statistice teritoriale ale Uniunii Europene, constituite în baza Legii nr. 315/2004 privind dezvoltarea regională în România, cu modificările și completările ulterioare, pe teritoriul cărora se implementează proiectul finanțat;
- ✓ **Regiunea de dezvoltare Sud-Muntenia** cuprinde șapte județe (Argeș, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Prahova și Teleorman);
- ✓ **Rate forfetare** - categorii specifice de costuri eligibile, clar identificate în prealabil, prin aplicarea unui procent.
- ✓ **Administratori ai ajutorului de stat regional și de minimis sunt:**
  - i. Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Muntenia, denumit în continuare ADRSM, prin intermediul Autorității de Management pentru Programul Regional Sud Muntenia 2021-2027, denumită în continuare AMPRSM și realizează funcția de administrator, cu excepția activităților menționate la pct.ii
  - ii. Ministerul Finanțelor, prin Serviciul de Inspecție Fonduri-Europene (SIFE) din cadrul Direcției Generale de Inspecție Economico-Financiară (DGEIF), în calitate de

Organism Intermediar pentru Programul Regional Sud-Muntenia 2021-2027, denumit în continuare OI-SIFE, pentru următoarele activități:

- de constatare și sancționare a neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene, inclusiv transmiterea titlurilor executorii către beneficiari și către AM PR Sud Muntenia și ținerea unei evidențe a acestora privind data transmiterii către beneficiari și AM PR Sud Muntenia,
  - de stabilire a dobânzilor datorate pentru neachitarea la termen a obligațiilor prevăzute în titlul executoriu,
  - de verificare a suspiciunilor de fraudă, respectiv analiza indiciilor de fraudă apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene, soluționarea contestațiilor și reprezentarea în instanță pentru actele administrative emise de SIFE, respectiv obligațiile conform prevederilor Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.
- ✓ **Imunizare la schimbările climatice** - un proces de prevenire a vulnerabilității infrastructurii la potențialele efecte pe termen lung ale schimbărilor climatice, asigurându-se, în același timp, respectarea principiului „eficiența energetică înainte de toate” și faptul că nivelul emisiilor de gaze cu efect de seră generate de proiect este compatibil cu obiectivul privind neutralitatea climatică stabilit pentru 2050;
- ✓ **Intensitatea ajutorului** înseamnă valoarea brută a ajutorului exprimată ca procent din costurile eligibile, înainte de deducerea impozitelor sau a altor taxe. Taxa pe valoarea adăugată percepută pentru costurile sau cheltuielile eligibile, care este rambursabilă în temeiul legislației fiscale naționale aplicabile este considerată cheltuială neeligibilă și nu este luată în considerare la calcularea intensității ajutorului și a costurilor eligibile. Costurile eligibile se susțin prin documente justificative clare, specifice și contemporane cu faptele;
- ✓ **Investiție inițială** înseamnă o investiție în active corporale și necorporale legată de demararea (crearea) unei unități noi, extinderea capacității unei unități existente, diversificarea producției unei unități prin produse/servicii care nu au fost fabricate/prestate anterior în unitate sau o schimbare fundamentală a procesului general de producție al unei unități existente. O investiție de înlocuire nu constituie investiție inițială;
- ✓ **Valoarea ajustată a ajutoarelor** înseamnă valoarea maximă permisă a ajutoarelor pentru un proiect mare de investiții, calculată conform formulei:

valoarea maximă a ajutoarelor = $R \times (A + 0,50 \times B + 0 \times C)$,

unde: R este intensitatea maximă a ajutoarelor aplicabilă în zona în cauză prevăzută într-o hartă regională aprobată care este în vigoare la data acordării ajutorului, cu excepția intensității majorate a ajutoarelor pentru IMM-uri, A reprezintă partea din costurile eligibile în valoare de 55 de milioane EURO, B este partea din costurile eligibile cuprinsă între 55 de milioane EURO și 110 de milioane EURO, iar C este partea din costurile eligibile de peste 110 de milioane EURO;

Termenii și expresiile "obiectiv/proiect de investiție", "investiție publică", "proiect tehnic de execuție" au înțelesurile prevăzute la art. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare.

2. ELEMENTE DE CONTEXT

2.1 Informații generale despre Program

Programul Regional Sud-Muntenia 2021-2027 reprezintă un document strategic de programare elaborat de Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia și aprobat de Comisia Europeană.

Astfel, PRSM are drept obiectiv general stimularea creșterii economice inteligente, durabile și echilibrate a regiunii Sud Muntenia. Acest lucru va duce la îmbunătățirea calității vieții comunităților locale prin susținerea capacității de inovare și digitalizare a administrației locale și a economiei regionale, dezvoltarea durabilă a infrastructurii și serviciilor și valorificarea potențialului cultural și turistic al regiunii stimularea creșterii economice inteligente, durabile și echilibrate.

Analiza realizată în cadrul Raportului de Țară 2020 ilustrează că unul dintre punctele vulnerabile ale economiei României derivă dintr-un ritm al transformărilor mai lent decât cel necesar pentru ca România să depășească statutul de țară mai puțin dezvoltată, având o structură a economiei în care predomină IMM-uri concentrate în domenii cu valoare adăugată mică și specializate în activități cu utilizare intensivă de forță de muncă. Se estimează că economia națională se va contracta în urma impactului pandemiei COVID-19, acest lucru afectând puternic competitivitatea regională.

Întreprinderile au un rol hotărâtor în dezvoltarea economică a regiunii Sud-Muntenia. Din analiza indicatorilor privind activitatea întreprinderilor din regiunea Sud-Muntenia se constată, în 2019, o revenire în zona pozitivă, însă cu o stabilitate fragilă care se manifestă diferențiat la nivelul claselor de mărime și al sectoarelor de activitate economică, de la un

județ la altul. În 2020, în regiunea Sud-Muntenia, existau 70.099 de întreprinderi active în toate sectoarele economice (loc 4 în România). Ponderea este încă suboptimă pentru competitivitatea economiei regionale. Din întreprinderi 90,41% erau microîntreprinderi, 8,06% întreprinderi mici, 1,29% întreprinderi mijlocii și numai 0,24% întreprinderi mari. Referitor la aria de localizare a IMM-urilor în regiunea Sud-Muntenia, acestea se găsesc preponderent în urban, adâncind astfel discrepanțele dintre urban și rural.

Intervențiile vizează sprijinirea IMM-urilor prin operațiuni care să crească capacitatea acestora de a avansa în lanțul valoric prin furnizarea accesului la finanțare, asistență și piețe precum și a accesului la know-how pentru dezvoltarea și implementarea de noi modele de afaceri. Aceste intervenții vor fi însoțite de investiții în bunuri intangibile, de tipul: metodologii și proceduri de management și producție, de adaptare a noilor tehnologii la fluxurile de producție, dobândirea și utilizarea drepturilor de proprietate intelectuală, utilizarea tehnologiei informației.

În ceea ce privește economia circulară, aceasta este parte componentă a dezvoltării durabile, aducând în prim plan nevoia de optimizare a consumurilor de resurse pentru a preveni, a reduce risipa și a se promova reutilizarea. Investițiile IMM-urilor în modernizarea tehnologică vor contribui și la introducerea circularității în toate etapele lanțului valoric, de la proiectare la producție, în concordanță cu Planul de Acțiune al Comisiei Europene pentru economia circulară.

În implementarea PR SM, operațiunile selectate vor valorifica la maxim contribuția fondurilor europene, ținând cont de principiile orizontale și de criteriile care să asigure neutralitatea climatică și imunizarea la schimbările climatice a investițiilor în infrastructura finanțată.

Acest apel de proiecte se aplică investițiilor realizate în cele șapte județe din regiunea Sud-Muntenia, respectiv: Argeș, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Prahova și Teleorman, de către microîntreprinderile, întreprinderile mici și întreprinderile mijlocii non agricole din mediul rural și din mediul urban (inclusiv din satele aparținătoare acestora).

2.2 Prioritatea/Fond/Obiectiv de politică/Obiectiv specific

FEDR - Fondul European de Dezvoltare Regională

Obiectivul de Politică 1 - O Europă mai competitivă și mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente și a conectivității TIC

Prioritatea P1 - O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice

Obiectivul Specific RSO 1.3 - Intensificarea creșterii sustenabile și creșterea competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive (FEDR)

Operațiunea B - Intensificarea creșterii sustenabile și a competitivității microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și întreprinderilor mijlocii din regiunea Sud-Muntenia

2.3 Reglementări europene și naționale, cadrul strategic, documente programatice aplicabile

- Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (TFUE)
- Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene.
- Convenția Organizației Națiunilor Unite privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități.
- Regulamentul (UE) 2023/2831 al Comisiei din 13 decembrie 2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis, cu modificările și completările ulterioare
- Regulamentului (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul de funcționare a UE, cu modificările și completările ulterioare
- Anexa nr. 1 la Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din TFUE, cu modificările și completările ulterioare.
- Regulamentul (UE) nr. nr. 1060/2021 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierei și politica de vize, cu modificările și completările ulterioare
- Regulamentul (UE) nr. 1058/2021 al Parlamentului European și al Consiliului privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune, cu modificările și completările ulterioare
- Regulamentul (UE) nr. 2020/2093 al Consiliului de stabilire a cadrului financiar pentru perioada 2021 -2027, cu modificările și completările ulterioare
- Regulamentul (UE) nr. 2018/1046 al al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012

- Regulamentul (UE) nr. 651/2014 - al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul de funcționare a UE, cu modificările și completările ulterioare.
- Directiva (UE) 2016/2102 a Parlamentului European și a Consiliului privind accesibilitatea site-urilor web și a aplicațiilor mobile ale organismelor din sectorul public.
- Decizia de punere în aplicare a Comisiei C (2022) 7253 final din 7 Octombrie 2022 de aprobare a Programului Regional Sud-Muntenia 2021 - 2027 pentru sprijin din partea Fondului European de Dezvoltare Regională în cadrul obiectivului „Investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică” pentru regiunea Sud-Muntenia din România.
- Legea nr. 7/1996 a cadastrului și a publicității imobiliare, cu modificările și completările ulterioare.
- Legea nr. 50/1991, privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, cu modificările și completările ulterioare
- Legea nr. 292 din 3 decembrie 2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului.
- Legea nr. 273 din 29 iunie 2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare.
- Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare.
- Legea nr. 215/1997 privind Casa Socială a Constructorilor, cu modificările și completările ulterioare.
- Legea nr. 232/2022 privind cerințele de accesibilitate aplicabile produselor și serviciilor.
- Legea nr. 315/2004 privind dezvoltarea regională în România, cu modificările și completările ulterioare
- Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, cu modificările și completările ulterioare
- Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperației, republicată, cu modificările și completările ulterioare
- Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare.
- Legea nr. 221/2010 pentru ratificarea Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități, adoptată la New York de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 13 decembrie 2006, deschisă spre semnare la 30 martie 2007 și semnată de România la 26 septembrie 2007, cu modificările și completările ulterioare
- Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, cu modificările și completările ulterioare

- Ordonanța de urgență nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare
- Ordonanța de urgență nr.133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare
- Ordonanța de urgență nr. 97/2022 - pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare
- Ordonanța de urgență nr. 122/2020 privind unele măsuri pentru asigurarea eficientizării procesului decizional al fondurilor externe nerambursabile destinate dezvoltării regionale în România, cu modificările și completările ulterioare
- Ordonanța de urgență nr. 88/2022 pentru modificarea și completarea unor acte normative în vederea gestionării fondurilor europene nerambursabile destinate dezvoltării regionale
- Ordonanța de Urgență nr. 23/2023, privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de Coeziune 2021-2027, cu modificările și completările ulterioare
- Ordonanța de urgență nr. 112/2018 privind accesibilitatea site-urilor web și a aplicațiilor mobile ale organismelor din sectorul public.
- Ordonanța de Guvern nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, cu modificările și completările ulterioare
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare
- Hotărârea Guvernului nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021–2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare
- Hotărârea Guvernului nr. 873/ 2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social

European Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare

- Hotărârea Guvernului nr. 907/2016, privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare
- Hotărârea nr. 273/1994 privind aprobarea Regulamentului privind recepția construcțiilor, cu modificările și completările ulterioare.
- Hotărârea de Guvern nr. 936 din 5 noiembrie 2020 pentru aprobarea cadrului general necesar în vederea implicării autorităților și instituțiilor din România în procesul de programare și negociere a fondurilor externe nerambursabile aferente perioadei de programare 2021-2027 și a cadrului instituțional de coordonare, gestionare și control al acestor fonduri, cu modificările și completările ulterioare
- Hotărârea Guvernului nr. 311 din 2 martie 2022 privind intensitatea maximă a ajutorului de stat regional în perioada 2022-2027 pentru investiții inițiale, cu modificările și completările ulterioare
- Ordinul nr.1284/2016 privind aprobarea Procedurii competitive aplicabile solicitanților/beneficiarilor privați pentru atribuirea contractelor de furnizare, servicii sau lucrări finanțate din fonduri europene, cu modificările și completările ulterioare
- Ordinul nr. 696/2021 pentru modificarea Ordinului ministrului lucrărilor publice, dezvoltării și administrației nr.4.423/2020 privind stabilirea structurii care asigură coordonarea operațională a programelor operaționale regionale pentru perioada de programare 2021-2027.
- Ordinul nr. 1777/ 2023 al ministrului investițiilor și proiectelor europene privind aprobarea conținutului/modelului/formatului/structurii-cadru pentru documentele prevăzute la art. 4 alin. (1) teza întâi, art. 6 alin. (1) și (3), art. 7 alin. (1) și art. 17 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021–2027, cu modificările și completările ulterioare
- Ordinul nr. 2370/ 2023 al ministrului investițiilor și proiectelor europene pentru aprobarea matricei de corelare prevăzute la art. 7 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027, cu modificările și completările ulterioare
- Ordinul nr. 2041/2023 pentru aprobarea modelului contractului de finanțare prevăzut la art. 14 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor

măsurile de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027.

- Ordinul nr. 5.744 / 2023 al ministrului investițiilor și proiectelor europene pentru aprobarea Ghidului de identitate vizuală "Vizibilitate, transparență și comunicare în perioada de programare 2021-2027".
- Dispoziția nr. 28/29.02.2024 privind aprobarea schemei de ajutor de sprijin constând în acordarea unor ajutoare de stat regionale și ajutoare de minimis în scopul dezvoltării microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și mijlocii în cadrul Programului Regional Sud Muntenia 2021-2027.
- Ghid pentru reflectarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități în pregătirea și implementarea programelor și proiectelor cu finanțare nerambursabilă alocate României în perioada 2021-2027.
- Ghidul pentru aplicarea Cartei Drepturilor Fundamentale UE în implementarea fondurilor nerambursabile europene elaborat de MIPE.

3. ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE

3.1 Tipul de apel

Prin intermediul acestui ghid se lansează apelul de proiecte de tip competitiv, cu numărul PRSM/267/PRSM_P1/OP1/RSO1.3/PRSM_A44, cu termen-limită de depunere.

În cadrul prezentului apel de proiecte sunt stabilite un prag de calitate și două praguri valorice pentru pragul de excelență, conform secțiunii 8.6 din ghid.

Un solicitant poate depune o singură cerere de finanțare în cadrul prezentului apel de proiecte.

Proiectele respinse în cadrul oricărei etape din procesul de evaluare, selecție și contractare pot fi redepuse în cadrul prezentului apel, cu condiția încadrării în termenele prevăzute în prezentul ghid.

În situația retragerii cererii de finanțare, solicitantul poate redepona cererea de finanțare cu condiția încadrării în termenele prevăzute în prezentul ghid.

În situația în care, până la data de închidere a apelului, valoarea însumată a solicitărilor de finanțare nerambursabilă aferentă proiectelor depuse nu a atins procentul de 200% față de alocarea apelului, Autoritatea de Management pentru Programul Regional Sud-Muntenia 2021-2027 poate prelungi termenul de depunere, prin emiterea unui Corrigendum.

În cadrul prezentului apel se aplică măsura de sprijin constând în acordarea unor ajutoare de stat și ajutoare de minimis în scopul dezvoltării microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și întreprinderilor mijlocii în cadrul Programului Regional Sud Muntenia 2021-2027, după cum urmează:

- a) ajutor de stat regional pentru investiții, cu respectarea prevederilor art. 14 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratat, cu modificările și completările ulterioare, denumit în continuare ajutor de stat regional;
- b) ajutor de minimis, cu respectarea prevederilor Regulamentului (UE) nr. 2831/2023 al Comisiei din 13 decembrie 2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis, cu modificările și completările ulterioare, denumit în continuare ajutor de minimis.

3.2 Forma de sprijin (granturi; instrumentele financiare; premii)

Forma de sprijin utilizată în cadrul prezentului apel de proiecte este grantul nerambursabil.

3.3 Bugetul alocat apelului de proiecte

Alocarea financiară pentru acest apel de proiecte este 144.000.000,00 euro, din care:

- **FEDR** - 122.400.000 euro;
- **Buget de Stat** - 21.600.000,00 euro

Valoarea totală, estimată, a ajutoarelor de stat regionale ce vor fi acordate în cadrul prezentului ghid, pe întreaga durată de aplicare a acesteia, este de **117.647.058,82** euro, din care **100.000.000,00** euro, finanțare europeană prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR) și **17.647.058,82** euro, contribuția națională prin bugetul de stat (BS).

Valoarea totală, estimată, a ajutoarelor de minimis ce vor fi acordate în cadrul prezentului ghid, pe întreaga durată de aplicare a acesteia, este de **26.352.941,18** euro (aproximativ 130.402.258.82 RON), din care **22.400.000,00** euro, finanțare europeană prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR) și **3.952.941,18** euro, contribuția națională prin bugetul de stat (BS).

3.4 Rata de cofinanțare

Valoarea totală eligibilă a investiției reprezintă suma cheltuielilor eligibile incluse în proiect. Toate sumele utilizate sunt brute, înainte de orice deducere de impozite și taxe.

Ajutorul regional se acordă în limita intensităților (procentelor) maxime aprobate de H.G. nr. 311/2022 privind intensitatea maximă a ajutorului de stat regional în perioada 2022-2027 pentru investiții inițiale, cu completările următoare, precum și în baza prevederilor Regulamentului 2014/651.

Astfel, valoarea maximă a finanțării nerambursabile ce poate fi solicitată și acordată prin program se determină aplicând, la valoarea cheltuielilor eligibile, intensitatea maximă a ajutorului, aplicabilă categoriei de IMM și județului în care se implementează proiectul, conform tabelului de mai jos:

Intensitatea maximă admisă a ajutorului de stat pentru investiții inițiale (%)			
Județ	Categorია de întreprinderi		
	Microîntreprinderi	Mici	Mijlocii
ARGES	70%	70%	60%
CALARASI	75%	75%	70%
DAMBOVITA	70%	70%	60%
GIURGIU	70%	70%	60%
IALOMITA	75%	75%	70%
PRAHOVA	75%	75%	75%
TELEORMAN	75%	75%	70%

Contribuția solicitantului trebuie raportată la intensitatea maximă a ajutorului de stat regional, aplicabilă categoriei de IMM și județului în care se implementează proiectul.

Finanțarea nerambursabilă maximă acordată ca ajutor de minimis este de 100% din valoarea eligibilă a cheltuielilor finanțabile prin ajutor de minimis, cu respectarea valorii maxime nerambursabile de 200.000 de euro acordată prin prezentul apel de proiecte, a regulilor de cumul a ajutorului de minimis din ultimii 3 ani de 300.000 euro și a ratei forfetare stabilite în cadrul prezentului ghid, în conformitate cu art. 54 lit. a din Reg. 1060/2021.

Valoarea eligibilă a proiectului este nelimitată cu condiția ca diferența dintre valoarea eligibilă a proiectului și valoarea maximă nerambursabilă solicitată prin proiect să fie suportată de către solicitant sub formă de contribuție proprie la cheltuielile eligibile ale proiectului.

Valoarea totală a proiectului poate fi majorată pe perioada implementării cu condiția ca diferența dintre valoarea totală și valoarea eligibilă a proiectului să fie suportată de către beneficiar sub formă de cheltuieli neeligibile.

3.5 Zona/zonile geografică(e) vizată(e) de apelul de proiecte

Prezentul apel de proiecte acoperă întreaga regiune Sud-Muntenia și se aplică investițiilor realizate în cele șapte județe din regiunea de dezvoltare Sud-Muntenia, respectiv: Argeș, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Prahova și Teleorman, de către microîntreprinderile, întreprinderile mici și mijlocii non agricole din mediul rural și din mediul urban, inclusiv din satele aparținătoare acestora.

3.6 Acțiuni sprijinite în cadrul apelului

În cadrul acestui apel de proiecte sunt sprijinite microîntreprinderile, întreprinderile mici, întreprinderile mijlocii care își desfășoară activitatea în regiunea de dezvoltare Sud-Muntenia, prin investiții în active corporale și necorporale, în activități specifice economiei circulare (ex. revalorificarea materiilor prime, materialelor și produselor, valorificarea deșeurilor și produselor secundare proprii prin simbioză industrială, etc), internaționalizării (ex. acces la servicii de intrare pe piețe internaționale/Piața Unică pentru identificare de oportunități de afaceri, parteneri și furnizare de asistență specializată pentru norme și reglementări, participarea la târguri și expoziții internaționale, investiții în adaptarea proceselor tehnologice de producție la sistemele de certificare și standardizare specifice piețelor de export, etc), certificării și omologării produselor și serviciilor, în vederea updatării tehnologice, ce va conduce la îmbunătățirea capacităților tehnice, industriale și organizaționale pentru dezvoltarea de produse și servicii.

Se vor finanța și activități de digitalizare a întreprinderilor, drept activități conexe, ca parte a unui proiect integrat.

Acțiunile sprijinite sunt în conformitate cu prevederile Schemei de ajutor de sprijin constând în acordarea unor ajutoare de stat regionale și ajutoare de minimis în scopul dezvoltării microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și mijlocii în cadrul Programului Regional Sud-Muntenia 2021-2027, aprobată prin Dispoziția nr. 28/29.02.2024 privind aprobarea schemei de ajutor de sprijin constând în acordarea unor ajutoare de stat regionale și ajutoare de minimis în scopul dezvoltării microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și mijlocii în cadrul Programului Regional Sud Muntenia 2021-2027.

3.7. Grup țintă vizat de apelul de proiecte

Principalele grupuri țintă:

- mediul de afaceri;
- autoritățile publice locale;
- societatea civilă, adică consumatorii finali ai noilor produse și servicii.

3.8. Indicatori

3.8.1. Indicatori de realizare

RCO01 - Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care micro, mici, medii, mari) - număr întreprinderi.

Indicatorul numără toate întreprinderile care primesc sprijin din partea FEDR.

RCO02 - Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin granturi - număr întreprinderi

Numărul de întreprinderi care primesc sprijin financiar sub formă de grant.

În cadrul prezentului apel de proiecte, pentru cuantificarea indicatorilor de realizare, o întreprindere este luată în considerare o singură dată, indiferent de tipurile de sprijin (de exemplu, granturi). Prin urmare, RCO 01 = RCO 02.

Indicatorii de realizare vor fi îndepliniți până la data finalizării investiției.

Notă! Nu se acceptă identificarea și cuantificarea, în cadrul cererii de finanțare, a altor indicatori în afara celor menționați în cadrul acestei secțiuni.

3.8.2. Indicatori de rezultat

RCR02 - Investiții private care completează sprijinul public (din care: granturi, instrumente financiare) - euro.

Indicatorul măsoară contribuția privată totală pentru cofinanțarea proiectelor sprijinite prin grant. Indicatorul acoperă și partea neeligibilă a costului proiectului, inclusiv TVA.

Valoarea realizată reprezintă cofinanțarea totală privată prevăzută în contractele de finanțare (incluzând și modificările contractuale ulterioare) și se măsoară începând cu momentul semnării contractului de finanțare.

Notă! Nu se acceptă identificarea și cuantificarea, în cadrul cererii de finanțare, a altor indicatori în afara celor menționați în cadrul acestei secțiuni.

3.8.3. Indicatori suplimentari specifici Apelului de Proiecte (dacă este cazul)

RCR 19 - Întreprinderi cu cifră de afaceri crescută (număr întreprinderi)

Indicatorul numără întreprinderile pentru care creșterea cifrei de afaceri anuală pentru anul fiscal după anul finalizării output-ului este, cel puțin, la fel de mare precum creșterea cifrei de afaceri anuale în anul anterior începerii proiectului.

Măsurarea indicatorului se realizează la un an de la finalizarea investiției.

3.9. Rezultatele așteptate

În cadrul fiecărei cereri de finanțare se vor menționa rezultatele așteptate în corelare cu activitățile propuse prin proiect.

Acestea sunt:

- Construcții noi/extinse - număr;
- Construcții noi/extinse - mp;
- Echipamente/dotări achiziționate - număr;
- Active necorporale achiziționate - număr;
- Participări la târguri și evenimente naționale/externe - număr;
- Certificare/ recertificare/ omologare proces, produs, serviciu - număr;
- Certificare sistem de management - număr.

Rezultatele vor fi îndeplinite la data finalizării proiectului, iar realizarea rezultatelor asumate va fi urmărită în perioada de implementare a proiectului .

Nu se accepta identificarea și cuantificarea în cadrul cererii de finanțare a altor rezultate în afară celor menționate

3.10. Operațiuni de importanță strategică

Nu este cazul

3.11. Investiții teritoriale integrate

Nu este cazul

3.12. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității

Nu este cazul

3.13. Reguli privind ajutorul de stat

Obiectiv

Obiectivul principal al acestui apel îl reprezintă sprijinirea dezvoltării microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii care își desfășoară activitatea în regiunea de dezvoltare Sud Muntenia, prin acordarea de finanțări nerambursabile pentru realizarea de investiții în domeniile de activitate eligibile (clase CAEN) enumerate în Anexa *Lista domeniilor de activitate pentru care se acordă ajutoare de stat și de minimis*, care face parte integrantă din prezentul ghid.

În cadrul prezentului ghid (inclusiv anexele la acesta), termenii "clasă CAEN" și "cod CAEN" au același înțeles.

Prezentului apel i se aplică următoarele reguli cu privire la ajutoarele de stat:

a) ajutor de stat regional pentru investiții, cu respectarea prevederilor art. 14 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratat, cu modificările și completările ulterioare, denumit în continuare ajutor de stat regional;

b) ajutor de minimis, cu respectarea prevederilor Regulamentului (UE) nr. 2831/2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis, cu modificările și completările ulterioare, denumit în continuare ajutor de minimis;

Domeniul de aplicare

Prezentul apel se aplică investițiilor realizate în cele șapte județe din regiunea de dezvoltare Sud Muntenia, respectiv: Argeș, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Prahova și Teleorman, de către microîntreprinderile și întreprinderile mici și mijlocii non agricole din mediul rural și din mediul urban, inclusiv din satele aparținătoare acestora.

În termeni generali, ajutorul de stat înseamnă orice ajutor (indiferent de forma sa) acordat unor anumite întreprinderi (entități care desfășoară activități economice) de către autoritățile publice. În măsura în care acest tip de ajutor denaturează concurența și afectează

comerțul intracomunitar, acesta nu este compatibil cu piața internă, cu excepția cazurilor în care tratatele prevăd altfel.

Articolul 108 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevede obligația unui stat membru de a notifica Comisiei Europene ajutoarele de stat, astfel încât aceasta să evalueze compatibilitatea cu piața comună. Comisia a definit unele excepții și a declarat anumite categorii specifice de ajutoare de stat ca fiind compatibile cu piața comună, în cazul îndeplinirii unor condiții, acestea fiind scutite (excepte) de obligația notificării prealabile.

Ajutorul de stat regional, care are scopul de a sprijini dezvoltarea economică și crearea de locuri de muncă, reprezintă una din aceste categorii exceptate.

În aplicarea prezentului ghid, ajutorul de stat regional pentru investiții (denumit în continuare "ajutor regional") reprezintă ajutorul regional acordat pentru o **investiție inițială**.

Investiție inițială, în sensul normelor ce reglementează ajutorul de stat regional și al prezentului ghid, înseamnă o investiție în active corporale și necorporale legată de:

- **Crearea unei unități noi.**

De regulă, crearea unei unități noi se poate realiza prin construirea și dotarea unui spațiu de producție/prestare servicii, în scopul demarării activității vizate prin proiect.

Poate fi considerată investiție inițială legată de crearea unei noi unități inclusiv investiția ce constă în reconversia unui imobil existent în scopul demarării unei noi activități. Unitatea nou creată trebuie să fie autonomă, respectiv să nu constituie o simplă extindere a capacității de producție a unei unități existente.

- **Extinderea capacității unei unități existente.**

Ca urmare a investiției, unitatea existentă este pusă într-o situație în care poate produce mai mult, din, cel puțin, unul din produsele deja realizate în unitate, fără ca procesul general de producție să fie fundamental schimbată. Extinderea capacității de producție/prestare servicii presupune menținerea sortimentăției și a proceselor de producție deja existente și creșterea volumului producției ca urmare a investiției.

- **Diversificarea producției unei unități prin produse/servicii care nu au fost fabricate/prestate anterior în unitate.**

Diversificarea producției presupune că noile produse/servicii se adaugă gamei sortimentale deja fabricate/prestate.

În cazul ajutoarelor acordate pentru diversificarea unei unități existente, costurile eligibile trebuie să depășească cu, cel puțin, 200% valoarea contabilă a activelor reutilizate (tangibile

și intangibile), astfel cum au fost înregistrate în exercițiul financiar ce precede începerea lucrărilor.

Într-un proiect de "diversificare", anumite active utilizate în realizarea unui produs/prestarea unui serviciu existent pot să fie utilizate, în continuare, în realizarea noului produs/serviciu.

Spre exemplu, terenul și clădirile utilizate în realizarea produsului A ar putea fi utilizate integral sau parțial în realizarea produsului B (produs nou).

Acestea reprezintă "active reutilizate". Atunci când sunt combinate active vechi (reutilizate) și active noi, valoarea eligibilă a noilor active trebuie să fie de, cel puțin, două ori (adică cu cel puțin 200%) mai mare decât valoarea contabilă a activelor reutilizate. Valoarea contabilă a activelor reutilizate reprezintă valoarea contabilă netă (i.e. valoarea de intrare, mai puțin amortizarea).

Dacă activele existente sunt reutilizate parțial în noua activitate de producție, valoarea contabilă a acestora poate fi luată în calcul proporțional (e.g. o hală de producție utilizată parțial în noua activitate).

În cazul investițiilor inițiale care conduc atât la extinderea capacității, cât și la diversificarea producției unei unități existente, condiția de mai sus este aplicabilă doar componentei din proiect ce vizează diversificarea unității.

- **O schimbare fundamentală a procesului general de producție al unei unități existente**

Investiția finanțată prin ajutor de stat regional trebuie menținută în regiunea Sud-Muntenia pentru o perioadă de, cel puțin, 5 ani de la efectuarea plății finale către beneficiar care este considerată data finalizării investiției.

Această condiție nu împiedică înlocuirea unei instalații sau a unui echipament care a devenit depășit sau a fost distrus în această perioadă, fără acordarea unui nou ajutor, cu condiția ca activitatea economică să fie menținută în regiunea în cauză pentru perioada minimă menționată.

Finantarea se aplică numai beneficiarilor care confirmă faptul că în cei 2 ani anteriori depunerii cererii de finanțare nu au efectuat o relocare către unitatea în care urmează să aibă loc investiția inițială pentru care se solicită ajutorul și care oferă un angajament că nu vor face acest lucru pentru o perioadă de până la 2 ani după finalizarea investiției inițiale pentru care se solicită ajutorul. Această prevedere se aplică la nivel de "grup" (entitate economică unică).

Un solicitant care își desfășoară activitatea atât în sectoare/domenii eligibile, cât și în sectoare/domenii neeligibile, poate beneficia de finanțare pentru domeniile de activitate eligibile, cu condiția prezentării, ca urmare a semnării contractului de finanțare, a documentelor contabile care atestă separarea evidenței acestor activități, sau o distincție

între costuri, pentru a demonstra că activitățile desfășurate în sectoarele excluse nu beneficiază de ajutoarele regionale/minimis acordate. O societate poate fi eligibilă pentru finanțare din acest apel dacă a desfășurat atât activități agricole, cât și activități non-agricole, cu condiția să se asigure, prin mijloace corespunzătoare, precum separarea activităților sau distincția între conturi, că activitățile desfășurate în sectoarele excluse nu beneficiază de ajutoare de stat acordate în conformitate cu prevederile „Schemei de ajutor de sprijin constând în acordarea unor ajutoare de stat regionale și ajutoare de minimis în scopul dezvoltării microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și mijlocii în cadrul Programului Regional Sud Muntenia 2021-2027”, aprobată de directorul general al ADR Sud-Muntenia prin Dispoziția nr. 28/29.02.2024.

Astfel, acordarea ajutoarelor se realizează doar pentru activitățile non agricole, **societățile care au desfășurat doar activitate din domeniul agricol nefiind eligibile. Menționăm că activitatea non agricolă autorizată trebuie să se fi desfășurat cel puțin pe durata unui an fiscal integral anterior depunerii cererii de finanțare.**

Dacă o societate a desfășurat atât activități agricole cât și activități non agricole, solicitantul are obligația să demonstreze, printr-un Raport de expertiză contabilă, întocmit de un expert contabil, separarea activităților sau distincția între conturi în vederea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate și a evaluării financiare a cererii de finanțare.

Prevederi privind schema de finanțare

Ajutorul regional poate fi acordat, în baza Regulamentului (UE) 651/2014, doar dacă este îndeplinită condiția privind existența efectului stimulat.

Nu sunt eligibile pentru a beneficia de ajutor de stat/de minimis în baza prezentului ghid proiectele care nu îndeplinesc efectul stimulat.

Se consideră că ajutorul de stat regional acordat prin schema de ajutor de sprijin are un efect stimulat dacă beneficiarul a prezentat furnizorului o cerere de finanțare, conținând informații privind denumirea și dimensiunea întreprinderii, descrierea proiectului, data începerii și finalizării acestuia, locul de implementare a proiectului, lista cheltuielilor, tipul de ajutor, precum și valoarea finanțării nerambursabile necesare pentru realizarea proiectului, înainte de demararea investiției.

Demararea investiției înseamnă fie demararea lucrărilor de construcții în cadrul investiției, fie primul angajament cu caracter juridic obligatoriu de comandă pentru echipamente sau oricare alt angajament prin care investiția devine ireversibilă, în funcție de care are loc primul.

În cazul preluărilor de întreprinderi, „demararea lucrărilor” corespunde datei dobândirii activelor direct legate de unitatea preluată.

Toate lucrările care constau în restructurarea și adaptarea clădirilor și terenurilor în vederea realizării proiectului de investiție finanțat prin ajutor de stat vor fi considerate ca reprezentând ”demararea lucrărilor”, în sensul definiției de mai sus.

În principiu, în cazul în care o întreprindere are nevoie de un ajutor de stat pentru a realiza un proiect specific, aceasta nu ar trebui, din rațiuni economice, să demareze realizarea proiectului înainte de a-și asigura sursele de finanțare.

Cu titlu de exemplu, în cazul în care lucrările de construire a unui imobil, în vederea desfășurării unei anumite activități, au fost demarate înainte de depunerea unei cereri de finanțare, un ajutor regional pentru finalizarea lucrărilor de construire și/sau dotarea imobilului cu echipamente specifice respectivei activități nu ar îndeplini condiția privind existența efectului stimulat.

Ca regulă generală, investițiile care constau în simpla înlocuire a unor active nu sunt eligibile pentru acordarea unui ajutor regional pentru investiții. ”Simpla înlocuire” are în vedere situațiile care nu presupun concomitent și atingerea criteriilor relevante enumerate de definiția investiției inițiale, respectiv investiții legate de extinderea capacității unei unități existente sau diversificarea producției unei unități prin produse/servicii care nu au fost fabricate anterior în unitate.

Atunci când înlocuirea activelor individuale se face în scopul extinderii capacității unei unități existente, numai investiția direct legată de extinderea capacității poate fi considerată eligibilă pentru ajutor regional.

În cazul în care înlocuirea activelor se face în scopul diversificării producției unei unități existente, situația este similară: numai activele referitoare la noul produs adăugat la gama existentă de produse realizate de unitate pot fi considerate eligibile pentru ajutor regional.

În contextul definirii investiției inițiale, ”unitate” are înțelesul de ”unitate de producție/prestare servicii”, nu de entitate juridică.

Unitatea este orice loc fix, de afaceri sau de investiție, care servește activității unei întreprinderi.

Unitatea individuală trebuie să fie autonomă, să nu se bazeze pe resurse tehnice comune cu o unitate existentă și să nu fie doar o extindere simplă a capacității de producție a unei unități existente. O unitate ar trebui să fie separată spațial, organizațional și funcțional și să fie caracterizată printr-un grad ridicat de autonomie.

Măsura se adresează microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și întreprinderilor mijlocii care solicită finanțare pentru investiții în domeniile de activitate eligibile (clase CAEN) enumerate în anexa *Lista domeniilor de activitate pentru care se acordă ajutoare de stat și de minimis* care face parte integrantă din prezentul Ghid al Solicitantului.

Modalități de acordare a ajutorului de stat regional și a ajutorului de minimis

Este obligatorie realizarea prin proiect a unei investiții inițiale, așa cum a fost definită în cadrul glosarului, cu respectarea condițiilor prevăzute în prezentul ghid și în schema de ajutor de sprijin constând în acordarea unor ajutoare de stat regionale și ajutoare de minimis.

În cazul în care proiectul conține atât investiții inițiale finanțabile prin ajutor de stat regional, cât și investiții finanțabile prin ajutor de minimis, intensitatea maximă admisă pentru finanțarea cheltuielilor eligibile finanțabile prin ajutor de stat regional este de 75%, cu respectarea regulilor de cumul.

În cadrul prezentului apel, valoarea finanțării nerambursabile ce poate fi acordată pentru un proiect sub formă de ajutor de minimis este de maxim 200.000 euro, echivalent în lei la cursul de schimb InforEuro, valabil la data acordării ajutorului de minimis.

Toate sumele utilizate sunt brute, înainte de orice deducere de impozite și taxe, cu respectarea următoarelor plafoane:

- a) valoarea totală a ajutoarelor de minimis acordate solicitantului, la nivel de întreprindere unică, așa cum este definită aceasta la art. 3 lit. b), inclusiv valoarea alocării financiare acordate în conformitate cu prevederile ghidului, nu poate depăși echivalentul în lei a 300.000 euro, per întreprindere unică, în ultimii 3 ani (calculați de la data acordării ajutorului de minimis în baza prezentului ghid), calculat la cursul InforEuro valabil la data acordării ajutorului, indiferent dacă ajutorul a fost acordat din surse naționale sau europene. Aceste ajutoare de minimis nu pot fi utilizate pentru achiziționarea de vehicule pentru transport rutier de mărfuri. În cazul în care solicitantul face parte dintr-o întreprindere unică, în sensul definiției prevăzute la art. 3 lit. b), pentru verificarea îndeplinirii acestui criteriu se vor lua în considerare toate ajutoarele de minimis acordate întreprinderii unice;
- b) plafonul de minimis se aplică indiferent de forma ajutorului de minimis sau de obiectivul urmărit și indiferent dacă ajutorul acordat de statul membru este finanțat în totalitate sau parțial din resurse europene.

În cazul în care, prin acordarea unor noi ajutoare de minimis, s-ar depăși plafonul maxim, întreprinderea poate beneficia, dacă solicită acest lucru, de prevederile schemei de ajutor de minimis doar pentru acea fracțiune din ajutor care, cumulată cu restul ajutoarelor de minimis primite anterior, nu depășește acest plafon¹.

În cazul fuziunilor societăților sau al achizițiilor de părți sociale, atunci când se stabilește dacă un nou ajutor de minimis acordat unei întreprinderi noi sau întreprinderii care face achiziția depășește plafonul stabilit prin art. 3 din Regulamentul (UE) nr. 2.831/2023, se iau în considerare toate ajutoarele de minimis anterioare acordate tuturor întreprinderilor care fuzionează.

Ajutoarele de minimis acordate legal înainte de fuziune sau achiziție rămân legale.

În cazul în care o întreprindere se împarte în două sau mai multe întreprinderi separate, ajutoarele de minimis acordate înainte de separare se alocă întreprinderii care a beneficiat de acestea, și anume, în principiu, întreprinderii care preia activitățile pentru care au fost utilizate ajutoarele de minimis. În cazul în care o astfel de alocare nu este posibilă, ajutoarele de minimis se alocă proporțional pe baza valorii contabile a capitalului propriu al noilor întreprinderi la data efectivă a separării.

Durata schemei

Prezenta schemă se aplică de la data publicării ei pe pagina web dedicată programului: <https://2021-2027.adrmuntenia.ro>, în limita bugetului alocat, până la data de 31.12.2027.

Plata ajutorului către beneficiari se poate efectua până la data de 31.12.2029, în limita bugetului alocat schemei de ajutor de sprijin constând în acordarea unor ajutoare de stat regionale și ajutoare de minimis.

Reguli privind cumulul ajutoarelor

Pentru respectarea regulilor de cumul, solicitantul ajutorului va prezenta o Declarație privind ajutoarele de stat și de minimis pe propria răspundere, în care va menționa informațiile referitoare la orice alt ajutor de stat/de minimis de care a beneficiat și dacă este în curs de solicitare a altor ajutoare de stat/de minimis, pentru aceleași cheltuieli eligibile cu cele

¹ A se vedea Decizia CJUE în cauza C-608/19, pronunțată la 28.10.2020 - „Trimitere preliminară – Ajutoare de stat – Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 – Articolul 3 – Ajutor de minimis – Articolul 6 – Monitorizare – Întreprinderi care depășesc plafonul de minimis din cauza cumulului cu ajutoare obținute anterior – Posibilitatea de a alege între reducerea unui ajutor anterior sau renunțarea la acesta pentru a respecta plafonul de minimis”, accesibilă la adresa web:

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=233007&pageIndex=0&doclang=RO&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=2603115>

propușe prin proiect. De asemenea, va menționa orice alte ajutoare de minimis primite în ultimii 3 ani de la data depunerii cererii de finanțare, respectiv de la data la care se încheie actul de acordare a ajutorului de minimis cu respectarea prevederilor referitoare la întreprinderea unică.

Dacă intervin modificări ale informațiilor inițiale până la data acordării ajutorului, declarația va fi actualizată de către solicitantul ajutorului de minimis înainte de încheierea actului de acordare a ajutorului de minimis.

În cazul în care anul depunerii cererii de finanțare nu coincide cu anul acordării ajutorului, respectiva declarație va fi actualizată de către solicitantul ajutorului de minimis înainte de încheierea actului de acordare a ajutorului de minimis.

Declarația privind ajutoarele de stat și de minimis va cuprinde și informații privind orice alt ajutor regional acordat pentru o investiție similară demarată în ultimii 3 ani de către solicitantul ajutorului (la nivel de grup) în același județ.

În cazul în care solicitantul ajutorului (la nivel de grup) a beneficiat de ajutor de stat regional pentru o investiție inițială legată de aceeași activitate sau de una similară demarată în același județ, în ultimii 3 ani, se consideră că aceste investiții fac parte dintr-un proiect unic de investiții. În cazul în care un astfel de proiect unic de investiții este un proiect mare de investiții, valoarea totală a ajutoarelor pentru proiectul unic de investiții nu depășește valoarea ajutorului ajustat pentru proiecte mari de investiții.

Un proiect unic de investiții nu poate fi divizat în mai multe subproiecte în scopul de a beneficia de ajutor de stat în valoare mai mare decât valoarea maximă prevăzută pentru proiectele mari de investiții.

Ajutoarele de minimis acordate pot fi cumulate cu ajutoarele de minimis acordate în conformitate cu Regulamentul (UE) 2023/2832 al Comisiei², în limita plafonului stabilit în regulamentul respectiv. Acestea pot fi cumulate cu ajutoare de minimis acordate în conformitate cu alte regulamente de minimis în limita plafonului relevant menționat în această secțiune.

Ajutoarele de stat regionale acordate în baza schemei de ajutor de sprijin constând în acordarea unor ajutoare de stat regionale și ajutoare de minimis pot fi cumulate cu orice alte

² Regulamentul (UE) 2023/2832 al Comisiei din 13 decembrie 2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul ajutoarelor de minimis acordate întreprinderilor care prestează servicii de interes economic general (JO L, 2023/2832, 15.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2832/oj>).

ajutoare de stat sau de minimis atât timp cât măsurile respective vizează costuri eligibile identificabile diferite sau cu orice alt ajutor de stat sau de minimis, în legătură cu aceleași costuri eligibile, care se suprapun parțial sau integral, numai în cazul în care cumulul respectiv nu are drept rezultat depășirea celui mai ridicat nivel de intensitate a ajutorului sau a celui mai ridicat quantum al ajutorului aplicabil ajutorului respectiv în temeiul Regulamentului (UE) nr.2014/651 al Comisiei.

Ajutoarele de minimis care nu se acordă pentru costuri eligibile specifice sau care nu pot fi asociate unor astfel de costuri pot fi cumulate cu alte ajutoare de stat acordate în temeiul unui regulament sau al unei decizii de exceptare pe categorii adoptat(e) de Comisie.

În cazul PR SM, ajutorul de stat regional și ajutorul de minimis se consideră acordate în momentul în care dreptul legal de a beneficia de acesta este conferit întreprinderii, respectiv data semnării contractului de finanțare, în temeiul legislației naționale aplicabile, indiferent de data la care ajutoarele se plătesc.

Recuperarea ajutoarelor de stat regional și de minimis

Recuperarea ajutorului de stat regional și de minimis se realizează de către Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia prin AMPRSM, în calitate de furnizor al ajutorului de stat regional și de minimis în conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 77/2014, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările ulterioare și ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare precum și în conformitate cu Acordul-cadru de delegare a atribuțiilor privind implementarea PR Sud Muntenia 2021-2027 cu numărul ADR SM 337/AM/04.07.2022, respectiv cu numărul MF 12974/04.08.2022, capitol III - Drepturi și obligații OI-SIFE, art. 4, alin. 4.1.

În acest sens, furnizorul schemei de ajutor de stat regional și de minimis va elabora procedura de recuperare a ajutorului de stat regional și de minimis.

Constituie motive de restituire integrală a ajutorului de stat regional și de minimis primit:

- nerespectarea prevederilor Regulamentului (UE) nr. 2831/2023;
- nerespectarea prevederilor Regulamentului (UE) nr. 651/2014;
- nerespectarea prevederilor Regulamentului (UE) 1060/2021;
- nerespectarea prevederilor Regulamentului (UE) 1058/2021;
- nerealizarea a niciuna dintre obiectivele asumate prin proiect;
- înstrăinarea proiectului ori a bunurilor obținute prin finanțarea prevăzută în schemă de ajutor de stat regional și de minimis în perioada de durabilitate a proiectului. Se are în

vedere atât înstrăinarea parțială cât și totală. În raport de formă, prin înstrăinare se înțelege atât cea oneroasă cât și cea gratuită.

- nerespectarea criteriilor de eligibilitate impuse prin schema de ajutor de sprijin, inclusiv în cazul constatării ulterioare.

Constituie motive de restituire parțială a ajutorului de stat regional și de minimis primit:

- efectuarea unor cheltuieli care nu respectă prevederile HG 873 din 6 iulie 2022 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin Fondul European de Dezvoltare Regională;
- atingerea parțială a obiectivelor și indicatorilor de realizare și de rezultat din cadrul proiectului aprobat;
- cheltuielile aferente operațiunilor care fac obiectul uneia dintre situațiile prevăzute la art. 65 alin. (1) și (2) din Regulamentul (UE) 2021/1.060, care afectează caracterul durabil al operațiunilor, devin neeligibile, proporțional cu perioada de neconformitate.

Ajutorul de stat regional și de minimis care trebuie recuperat include și dobânda aferentă, datorată de la data plății ajutorului până la data recuperării acestuia. Procedura de calcul al dobânzii se stabilește prin instrucțiuni emise de Consiliul Concurenței³. Rata dobânzii aplicabile este cea stabilită prin Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 140 din 30 aprilie 2004, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu respectarea prevederilor Regulamentului (UE) nr. 2015/1.589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 248 din 24 septembrie 2015.

Procedura de implementare a schemei

Agenția de Dezvoltare Regională Sud Muntenia, prin Autoritatea de Management pentru Programul Regional 2021-2027, este furnizorul ajutorului de stat regional și de minimis, precum și instituția responsabilă cu implementarea „Schemei de ajutor de sprijin constând în acordarea unor ajutoare de stat regionale și ajutoare de minimis în scopul dezvoltării microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și mijlocii în cadrul Programului Regional Sud Muntenia 2021-2027”, aprobată de directorul general al ADR Sud-Muntenia prin Dispoziția nr. 28/29.02.2024.

³ regăsită la adresa: http://www.renascu.eu/wp-content/uploads/2020/12/ilovepdf_merged-2.pdf

Pentru a beneficia de ajutoarele de stat regional și de minimis, solicitanții vor depune o cerere standard de finanțare, împreună cu anexele aferente, urmând procedura de evaluare, selecție și contractare detaliată în prezentul ghid.

Ajutorul de stat regional, respectiv ajutorul de minimis se vor acorda dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute în „Schemei de ajutor de sprijin constând în acordarea unor ajutoare de stat regionale și ajutoare de minimis în scopul dezvoltării microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și mijlocii în cadrul Programului Regional Sud Muntenia 2021-2027”, aprobată de directorul general al ADR Sud-Muntenia prin Dispoziția nr. 28/29.02.2024, și în Ghidul Solicitantului.

Agencia pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia își rezervă dreptul de a nu achita/acorda ajutor de stat regional sau ajutor de minimis sau de a solicita recuperarea ajutoarelor deja acordate, în cazul în care documentele și informațiile furnizate de către beneficiar în documentele depuse se dovedesc a fi incorecte sau false.

Agencia pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia va informa în scris, prin contractul de finanțare, întreprinderea beneficiară în legătură cu valoarea ajutorului de stat regional acordat și, după caz, a ajutorului de minimis acordat (exprimată ca echivalent brut al finanțării nerambursabile), precum și în legătură cu caracterul de minimis al acestuia din urmă, cu referire expresă la prevederile Regulamentului (UE) nr. 2830/2023 al Comisiei privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene a ajutoarelor de minimis, cu modificările și completările ulterioare, precum și la Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, cu modificările și completările ulterioare. Contractul de finanțare va menționa și plafonul maxim permis, aplicabil fiecărui beneficiar în parte.

Reguli privind transparența, monitorizarea și raportarea

Agencia de Dezvoltare Regională Sud Muntenia are obligația de a monitoriza permanent ajutoarele de stat și de minimis acordate și de a dispune măsurile care se impun în cazul nerespectării condițiilor din prezentul ghid sau din legislația națională ori europeană aplicabilă.

În vederea asigurării monitorizării ajutoarelor de stat la nivel european și național, Agencia pentru Dezvoltare Regională Sud-Muntenia are obligația să păstreze evidența detaliată a ajutoarelor acordate în baza prezentului ordin pe o perioadă de minimum 10 ani de la data acordării ultimului ajutor individual. Această evidență trebuie să conțină toate informațiile necesare pentru a demonstra respectarea condițiilor impuse de legislația comunitară în

domeniul ajutorului de stat și de minimis, inclusiv în ceea ce privește obligațiile de monitorizare și raportare.

Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Muntenia, în calitate de autoritate responsabilă cu implementarea schemei de sprijin, are obligația de a transmite Consiliului Concurenței toate datele și informațiile necesare pentru monitorizarea ajutoarelor de stat și de minimis la nivel național, în formatul și în termenul prevăzute de Regulamentul privind procedurile de monitorizare a ajutoarelor de stat și de minimis pus în aplicare prin Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr. 441/2022, precum și datele și informațiile necesare pentru întocmirea inventarului ajutoarelor de stat și de minimis și a rapoartelor și informărilor necesare îndeplinirii obligațiilor României în calitate de stat membru al Uniunii Europene. În cazul în care furnizorul nu are date definitive privind valoarea ajutorului, acesta va transmite Consiliului Concurenței valori estimative.

Erorile constatate de furnizor și corecțiile legale, anulările, recalculările, recuperările și rambursările, se raportează Consiliului Concurenței până la data de 31 martie a anului următor anului de raportare.

Pentru a crea posibilitatea verificării ex-ante a eligibilității potențialilor beneficiari, în conformitate cu prevederile art. 29 din din OUG nr.77/2014 cu modificările și completările ulterioare, Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia, în calitate de furnizor al schemei de ajutor de stat, are obligația încărcării în Registrul general al ajutoarelor de stat acordate în România (RegAS) a schemei de ajutor de stat, în termen de 10 zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a acesteia.

Contractele, obligațiile de recuperare a ajutoarelor și rambursarea efectivă a respectivelor obligații, aferente schemei, se vor încărca în RegAS în termen de 7 zile lucrătoare de la data semnării contractului de finanțare, respectiv de la data instituirii obligațiilor de recuperare a ajutoarelor sau a rambursării efective a respectivelor obligații. Plățile se încarcă de către ADR SM în termen de 10 zile lucrătoare de la data plății.

Furnizorul schemei de ajutor de stat are obligația de a transmite Comisiei Europene, prin intermediul sistemului electronic de notificare al Comisiei, rezumatul informațiilor despre măsura de ajutor exceptată, în formatul standard prevăzut în anexa II, împreună cu un link care oferă acces la textul integral al măsurii de ajutor, inclusiv la modificările sale, în termen de 20 de zile lucrătoare de la intrarea sa în vigoare.

Informațiile prevăzute în anexa III a Regulamentului (UE) 651/2014 privind fiecare ajutor individual care depășește echivalentul în lei a 100.000 euro vor fi publicate pe pagina națională www.ajutordestat.ro.

Furnizorul va asigura publicarea Anexei II -*Informații privind ajutoarele de stat exceptate în condițiile prevăzute în prezentul regulament* a Regulamentului (UE) 651/2014 pe pagina <https://2021-2027.adrmuntenia.ro/>.

În baza unei cereri scrise, emisă de Comisia Europeană, Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia va transmite acesteia, prin intermediul Consiliului Concurenței, în 20 de zile lucrătoare sau în termenul fixat în cerere, toate informațiile pe care Comisia le consideră necesare pentru evaluarea respectării condițiilor stabilite prin „Schema de ajutor de sprijin constând în acordarea unor ajutoare de stat regionale și ajutoare de minimis în scopul dezvoltării microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și mijlocii în cadrul Programului Regional Sud Muntenia 2021-2027”, aprobată de directorul general al ADR Sud-Muntenia prin Dispoziția nr. 28/29.02.2024.

Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia va transmite spre informare Consiliului Concurenței schema de ajutor de sprijin constând în acordarea unor ajutoare de stat regionale și ajutoare de minimis, în termen de 15 zile de la data adoptării acesteia, conform art. 17 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările ulterioare.

Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia va informa Consiliul Concurenței cu privire la intrarea în vigoare a schemei de ajutor de sprijin constând în acordarea unor ajutoare de stat regionale și ajutoare de minimis, precum și a oricărei modificări aduse schemei, în termen de maximum 5 zile de la momentul la care acest eveniment a avut loc.

Beneficiarul are obligația de a pune la dispoziția Agenției pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia, în formatul și în termenul solicitate de către acesta, toate datele și informațiile necesare în vederea respectării procedurilor de raportare și monitorizare a ajutoarelor ce îi revin ca responsabilitate.

Beneficiarul trebuie să păstreze, pe o perioadă de minimum 10 ani de la data acordării ajutorului, toate documentele referitoare la ajutoarele primite pentru a demonstra respectarea tuturor condițiilor impuse de legislația comunitară în acest domeniu.

3.14. Reguli privind instrumentele financiare

Nu este cazul

3.15. Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale

Nu este cazul

3.16. Principii orizontale

Investițiile se vor realiza cu respectarea drepturilor fundamentale și vor fi în conformitate cu Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene și Convenția ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, precum și cu principiile orizontale privind egalitatea de șanse, gen, nediscriminarea (pe bază de sex, origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală), accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități, dezvoltarea durabilă și principiul de "a nu prejudicia în mod semnificativ" (DNSH).

Solicitanții au obligația să demonstreze că proiectele propuse nu contravin acestor principii. Astfel, vor detalia în proiecte modalitatea de respectare a principiilor de mai sus.

În secțiunea relevantă din cererea de finanțare va fi descris modul în care sunt respectate obligațiile prevăzute de legislația specifică aplicabilă și se vor evidenția elementele relevante în raport cu asigurarea accesibilității.

În cadrul Declarației unice, solicitantul își va asuma că va respecta, pe durata pregătirii și implementării proiectului, prevederile legislației europene și naționale în domeniul dezvoltării durabile, inclusiv DNSH, egalității de șanse și nediscriminării, egalității de gen, Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, Convenția ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități.

3.17. Aspecte de mediu (inclusiv aplicarea Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului). Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice

În cadrul prezentului apel de proiecte sunt prevăzute următoarele criterii de eligibilitate cu privire la aspectele de mediu.

1. În conformitate cu prevederile art.73, alin.2, lit. (e) din Regulamentul UE nr.1060/2021, proiectele care intră sub incidența Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului fac obiectul unei evaluări a impactului asupra mediului sau al unei

proceduri de verificare și că evaluarea soluțiilor alternative a fost luată în considerare în mod corespunzător.

Astfel, potrivit prevederilor Legii nr.292/ 2018, proiectele care pot avea efecte semnificative asupra mediului, din cauza, printre altele, a naturii, dimensiunii sau localizării lor, fac obiectul unei solicitări de aprobare de dezvoltare și al unei evaluări a impactului lor asupra mediului înaintea emiterii acestei aprobări, în conformitate cu deciziile autorităților competente pentru protecția mediului.

2. Potrivit prevederilor art.9, alin.4 din Regulamentul UE nr.1060/2021, proiectele trebuie să fie în conformitate cu principiul de "a nu prejudicia în mod semnificativ" ("do no significant harm" - DNSH).

Proiectele vor avea în vedere respectarea obligațiilor pentru implementarea principiului "a nu prejudicia în mod semnificativ" ("do no significant harm" - DNSH), așa cum acesta este definit prin Regulamentul (UE) nr. 852/2020 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile.

Solicitanții vor descrie în cadrul secțiunii relevante din cererea de finanțare și anexele sale, inclusiv planul de afaceri, modul în care sunt respectate obligațiile minime prevăzute de legislația specifică aplicabilă, acțiunile suplimentare propuse, dacă sunt prevăzute astfel de acțiuni.

Pentru acest lucru, solicitanții vor avea în vedere analiza principiului DNSH efectuată la nivelul Programului Regional Sud-Muntenia 2021-2027, disponibilă accesând link-ul https://2021-2027.adrmuntenia.ro/download_file/article/16/DNSH-PRSM-21-27-20_09_2022.pdf (paginile 28-32).

De asemenea, solicitantul va completa Declarația DNSH prin care își asumă respectarea cerințelor și măsurilor prevăzute în analiza principiului DNSH efectuată la nivelul Programului Regional Sud Muntenia 2021-2027. Declarația este anexată ghidului solicitantului.

3. Proiectele asigură imunizarea la schimbările climatice pentru investiții cu o durată de viață mai mare de cinci ani.

În conformitate cu prevederile art.73, alin.2, lit. (j) din Regulamentul UE nr.1060/2021, în cazul proiectelor de infrastructură cu o durată de viață de, cel puțin, cinci ani, se va realiza o analiză cu privire la imunizarea la schimbările climatice.

Analiza cuprinde măsurile de atenuare a schimbărilor climatice și măsurile de adaptare la schimbările climatice și va fi elaborată având la bază Metodologia anexată ghidului solicitantului și aprobată prin Decizia CM PR nr. 14/12.07.2023 privind aprobarea

“Metodologiei privind imunizarea la schimbările climatice” aplicabilă proiectelor finanțate în cadrul Programului Regional Sud - Muntenia 2021 - 2027.

Cu privire la pilonul de atenuare, pentru acele proiecte pentru care nu este necesară o evaluare a amprente de carbon, se prezintă analiza într-o declarație/ justificare ce oferă o concluzie cu privire la neutralitatea climatică și se analizează, mai departe, pilonul referitor la adaptarea la schimbările climatice.

În ceea ce privește pilonul de adaptare la schimbările climatice, dacă în etapa de examinare nu sunt identificate vulnerabilități climatice semnificative care să justifice o analiză aprofundată, se va prezenta analiza într-o declarație/ justificare ce oferă o concluzie privind reziliența la schimbările climatice.

Astfel, concluziile cu privire la neutralitatea climatică și cele cu privire la adaptarea la schimbările climatice se vor compila într-un document consolidat care va reprezenta documentația de imunizare la schimbările climatice.

Se va verifica și corelarea informațiilor privind măsurile de atenuare a schimbărilor climatice și măsurile de adaptare la schimbările climatice cu informațiile relevante privind respectarea principiului DNSH.

Nerespectarea acestor criterii de eligibilitate duce la respingerea proiectelor, acestea fiind considerate neeligibile.

3.18. Caracterul durabil al proiectului

În conformitate cu art. 65 al Regulamentului (UE) 1060/ 2021, solicitantul, în cazul în care va primi finanțare din Programul Regional Sud Muntenia 2021-2027, pe termenul de 5 ani de la data plății finale, nu trebuie să:

- înceteze sau să transfere activitatea prevăzută în afara regiunii vizate de program;
- realizeze o modificare a proprietății asupra unui element de infrastructură care dă un avantaj nejustificat unei întreprinderi sau unui organism public;
- realizeze o modificare substanțială care afectează natura, obiectivele sau condițiile de implementare a operațiunii și care ar conduce la subminarea obiectivelor inițiale ale acesteia.

Aceste elemente sunt asumate de către solicitant prin Declarația Unică, iar în etapa de contractare, solicitantul va trebui să dovedească că poate să asigure caracterul durabil al investiției în conformitate cu prevederile art.65 al Regulamentului (UE) 1060/ 2021.

3.19. Acțiuni menite să garanteze egalitatea de șanse, de gen, incluziunea și nediscriminarea

Investițiile se vor realiza cu respectarea drepturilor fundamentale și vor fi în conformitate cu Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene și Convenția ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, inclusiv observațiile generale ale CDPH, precum și cu principiile orizontale privind egalitatea de gen, șanse, nediscriminarea (pe bază de sex, origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală) și accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități.

Astfel, în cadrul prezentului apel de proiecte respectarea obligațiilor prevăzute în legislația comunitară și națională în domeniul accesibilității pentru persoanele cu dizabilități, egalității de gen, șanse, nediscriminării reprezintă o condiție de eligibilitate, înțelegând prin aceasta respectarea standardelor minime privind designul universal și adaptarea rezonabilă.

În conformitate cu prevederile art.4, lit.f din Convenția ONU privind Drepturile Persoanelor cu Handicap, solicitanții de finanțare vor avea în vedere ca bunurile, serviciile, echipamentele și facilitățile propuse prin proiect să fie concepute pe baza designului universal, așa cum este definit acesta în secțiunea Glosar, care presupune o adaptare minimă și la cel mai scăzut cost, pentru a răspunde nevoilor specifice ale persoanelor cu dizabilități, să promoveze existența și să încurajeze utilizarea acestor bunuri, servicii, echipamente și facilități concepute pe baza designului universal.

De asemenea, în cadrul proiectelor, solicitanții de finanțare vor respecta cerințele privind adaptarea rezonabilă care presupune efectuarea modificărilor și ajustărilor necesare și adecvate pentru a permite persoanelor cu dizabilități să se bucure ori să își exercite, în condiții de egalitate cu ceilalți, toate drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

Nerespectarea acestui criteriu de eligibilitate duce la respingerea proiectelor, acestea fiind considerate neeligibile.

În cadrul acestui apel de proiecte vor avea prioritate la finanțare și sunt încurajate proiectele care propun măsuri suplimentare față de cerințele minime legale.

Astfel, se va acorda punctaj proiectelor care vor promova cercetarea și dezvoltarea, vor face cunoscută oferta și vor încuraja utilizarea de noi tehnologii, inclusiv tehnologii informatice și de comunicații, dispozitive de suport pentru mobilitate, dispozitive și tehnologii de asistare, adecvate persoanelor cu dizabilități, acordând prioritate tehnologiilor cu prețuri accesibile.

3.20 Teme secundare

Nu este cazul

3.21. Informarea și vizibilitatea sprijinului din fonduri

Activitățile de comunicare și vizibilitate aferente proiectului sunt obligatorii și vor fi în conformitate cu prevederile contractului de finanțare și cu prevederile Ghidului de Identitate Vizuală care va fi pus la dispoziție, în format electronic, pe site-ul dedicat programului (2021-2027.adrmuntenia.ro).

Beneficiarii sunt obligați să utilizeze, pentru toate materialele de comunicare și vizibilitate realizate în cadrul proiectelor finanțate prin PR Sud-Muntenia 2021-2027, indicațiile tehnice din Ghidul de Identitate Vizuală PR SM 2021-2027.

4. INFORMAȚII ADMINISTRATIVE DESPRE APELUL DE PROIECTE

4.1 Data deschiderii apelului de proiecte

Data deschiderii apelului: 1 martie 2024

4.2. Perioada de pregătire a proiectelor

Prezentul apel de proiecte are termen-limită de depunere, lăsând, totodată, solicitanților timpul necesar pentru pregătirea și depunerea cererilor finanțare.

Astfel, proiectele vor putea fi depuse într-un termen de două luni de la data deschiderii apelului de proiecte.

4.3. Perioada de depunere a proiectelor

4.3.1. Data și ora pentru începerea depunerii de proiecte

Data și ora pentru începerea depunerii de proiecte: 30 aprilie 2024, ora 08:00

4.3.2. Data și ora închiderii apelului de proiecte

Data și ora închiderii apelului de proiecte: 09 august 2024, ora 12:00

4.4 Modalitatea de depunere a proiectelor

Prezentul apel de proiecte se lansează prin sistemul informatic MySMIS.

Depunerea unei cereri de finanțare reprezintă operațiunea de transmitere, de către un solicitant, a unei cereri de finanțare, prin intermediul aplicației SMIS2021/MySMIS2021+.

Aplicația SMIS2021/MySMIS2021+ alocă, în mod automat, codul proiectului (codul SMIS) pentru fiecare cerere de finanțare la momentul începerii completării acesteia de către un solicitant. Ordinea codurilor SMIS nu reflectă ordinea depunerii proiectelor.

Codul SMIS va fi utilizat, în mod obligatoriu, în toată corespondența referitoare la proiectul căruia i-a fost alocat.

Toate etapele aferente unui proiect (depunere, evaluare, contractare, implementare, durabilitate) se vor desfășura prin intermediul sistemului informatic SMIS2021/MySMIS2021+.

5. CONDIȚII DE ELIGIBILITATE

5.1. Eligibilitatea solicitanților și partenerilor

5.1.1. Cerințe privind elibibilitatea solicitanților și partenerilor

Pentru a fi eligibili în cadrul prezentului apel de proiecte, solicitanții trebuie să îndeplinească, cumulativ, condițiile specificate mai jos:

1. **Să fie societăți sau societăți cooperative**, înregistrate în scop fiscal, cel târziu până la prima plată⁴, în baza Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sau a Legii nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției, republicată, care se încadrează în categoria microîntreprinderilor, întreprinderilor mici sau a întreprinderilor mijlocii non agricole din mediul rural și din mediul urban⁵, inclusiv din satele aparținătoare acestora, care solicită finanțare pentru investiții în domeniile de activitate eligibile (clase CAEN) enumerate în anexa care face parte integrantă din ghid.

În cadrul prezentului ghid (inclusiv anexele la acesta), termenii "clasă CAEN" și "cod CAEN" au același înțeles.

2. **Solicitantul se încadrează în categoria microîntreprinderilor, întreprinderilor mici sau a întreprinderilor mijlocii**, conform prevederilor Anexei I din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al

⁴ Prima plată a ajutorului de stat/ de minimis acordat în baza Schemei de ajutor de sprijin constând în acordarea unor ajutoare de stat regionale și ajutoare de minimis în scopul dezvoltării microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și mijlocii în cadrul Programului Regional Sud Muntenia 2021-2027

⁵ Care solicită finanțare pentru realizarea de investiții în mediul rural și din mediul urban

Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din TFUE, cu modificările și completările ulterioare.

Datele sunt calculate în conformitate cu Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare, iar încadrarea se realizează conform Anexei I din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratat, cu modificările și completările ulterioare, după cum urmează:

- microîntreprindere - este o întreprindere care are mai puțin de 10 angajați și a cărei cifră de afaceri anuală și/sau al cărei bilanț anual total nu depășește 2 milioane EUR, echivalent în lei;
- întreprindere mică - este o întreprindere cu mai puțin de 50 de angajați și o cifră de afaceri anuală și/sau al cărei bilanț anual total nu depășește 10 milioane euro, echivalent în lei;
- întreprindere mijlocie - are între 50 și 249 de salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă de până la 50 milioane euro, echivalent în lei, sau deține active totale care nu depășesc echivalentul în lei a 43 milioane euro.

Solicitantul de finanțare trebuie să se încadreze într-una din categoriile menționate anterior, atât la data solicitării finanțării, respectiv la data depunerii cererii de finanțare, cât și la data acordării finanțării, respectiv la data semnării contractului de finanțare.

Întreprinderile legate sunt definite în conformitate cu prevederile Legii 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării IMM - urilor, cu modificările și completările ulterioare, includ toate întreprinderile între care există cel puțin una dintre relațiile următoare:

- o întreprindere deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților unei alte întreprinderi;
- o întreprindere are dreptul de a numi sau revoca majoritatea membrilor organelor de administrare, de conducere sau de supraveghere ale unei alte întreprinderi;
- o întreprindere are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra altei întreprinderi în temeiul unui contract încheiat cu întreprinderea în cauză sau în temeiul unei prevederi din contractul de societate sau din statutul acesteia;
- o întreprindere care este acționar sau asociat al unei alte întreprinderi și care controlează singură, în baza unui acord cu alți acționari sau asociați ai acelei întreprinderi, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților întreprinderii respective.

Întreprinderile care întrețin, prin intermediul uneia sau mai multor întreprinderi, oricare dintre relațiile la care se face referire la pct. (i)-(iv) în conformitate cu prevederile art. 2 alin. (2) din

Regulamentul (UE) nr. 2831/2023 sau prin oricare dintre investitorii prevăzuți la alin. (3) al art. 4² din Legea 346/2004 sunt considerate întreprinderi unice.

De asemenea, dacă între întreprinderi există oricare dintre raporturile de mai sus prin intermediul unei persoane fizice sau al unui grup de persoane fizice care acționează de comun acord, dacă își desfășoară activitatea sau o parte din activitate pe aceeași piață relevantă ori pe piețe adiacente, sunt considerate întreprinderi legate.

În ceea ce privește identificarea întreprinderilor partenere și/sau legate cu întreprinderea solicitantă, aplicantul trebuie să aplice corect prevederile Legii 346/2004.

Încadrarea datelor solicitantului (a numărului mediu anual de salariați și a cifrei de afaceri anuale nete/ activelor totale) în pragurile prevăzute se verifică abia după luarea în calcul a datelor aferente tuturor întreprinderilor partenere și legate cu întreprinderea solicitantă, identificate conform legii 346/2004. Anexa *Încadrarea în categoria microîntreprinderilor* la prezentul ghid prezintă detalii suplimentare în acest sens .

3. **Solicitantul de finanțare și reprezentantul legal al solicitantului de finanțare**, care își exercită atribuțiile de drept, la data depunerii cererii de finanțare, respectă și își asumă conținutul Declarației unice. În conformitate cu art. 6, alin. 3 din OUG 23/2023, la depunerea cererii de finanțare solicitantul anexează la cererea de finanțare Declarația Unică prin care își asumă criteriile de eligibilitate, iar la data semnării contractului depune documentele justificative pentru probarea celor asumate prin Declarația Unică.

4. **Solicitantul de finanțare are capacitatea financiară de a asigura:**

- a) contribuția proprie la valoarea totală eligibilă a investiției (reprezintă suma cheltuielilor eligibile incluse în proiect);
- b) finanțarea cheltuielilor neeligibile ale proiectului, dacă acestea există;
- c) resursele financiare necesare implementării optime a proiectului, în condițiile rambursării ulterioare a cheltuielilor eligibile din fondurile structurale.

Contribuția proprie poate proveni din resurse proprii ori resurse atrase, sub o formă care să nu facă obiectul niciunui alt ajutor public.

5. La momentul depunerii cererii de finanțare, **solicitantul de finanțare nu are obligații de plată nete neachitate în termen**, către bugetul consolidat al statului și respectiv bugetul local în ultimul an calendaristic și nu are fapte înscrise în cazierul fiscal.

6. **Solicitantul trebuie să se regăsească în următoarele situații la momentul contractării:**

a) în cazul solicitantului pentru care au fost stabilite debite în sarcina sa, ca urmare a măsurilor legale întreprinse de Autoritatea de Management, acesta va putea încheia contractul de finanțare în următoarele situații:

(i) recunoaște debitul stabilit în sarcina sa de AMPRSM 2021-2027 și îl achită integral până la semnarea contractului de finanțare, atașând dovezi în acest sens, cu excepția proiectelor aflate în implementare, pentru care recunoaște debitul stabilit și îl achită integral sau își exprimă acordul cu privire la stingerea acestuia din valoarea cererilor de rambursare ulterioare, aferente proiectului în cadrul căruia a fost constatat, cu excepția situației prevăzute la punctul 16 lit.d din prezenta secțiune;

(ii) a contestat în instanță notificările/procese-verbale/notele de constatare a unor debite și prin decizie a instanțelor de judecată s-a dispus suspendarea executării, anexând dovezi în acest sens;

b) și-a achitat obligațiile de plată către bugetul de stat și, respectiv, bugetul local, în ultimul an calendaristic/în ultimele 6 luni, în cuantumul stabilit de legislația în vigoare;

c) nu are datorii scadente neachitate în termenul legal și fac obiectul unei decizii de eşalonare.

Atenție!

a) Solicitantul de finanțare nu are obligații de plată nete neachitate în termen, către bugetul de stat și respectiv bugetul local în ultimul an calendaristic și nu are fapte înscrise în cazierul fiscal.

b) Verificarea achitării obligațiilor de plată scadente la bugetul de stat, precum și inexistența faptelor înscrise în cazierul fiscal al solicitantului de finanțare se realizează de către AM PRSM în baza OUG nr. 23/2023 privind Instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente politicii de coeziune 2021-2027, la momentul contractării.

c) Verificarea achitării obligațiilor de plată scadente la bugetul local se realizează în baza Certificatului de atestare fiscală, referitor la obligațiile de plată la bugetul local transmis de solicitantul de finanțare, conform prevederilor din prezentul ghid.

d) Proiectul este respins de la finanțare dacă, la data semnării contractului de finanțare, solicitantul de finanțare are datorii scadente neachitate în termenul legal și care nu fac obiectul unei decizii de eşalonare și/sau are fapte înscrise în cazierul fiscal legate de cauze referitoare la obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale.

e) În accepțiunea AM PRSM, deciziile de eşalonare a obligațiilor fiscale nu reprezintă obligații de plată nete, neachitate în termen.

7. Solicitantul de finanțare nu se încadrează în categoria „întreprinderilor în dificultate”, așa cum sunt acestea definite în Ghidul Solicitantului.

O întreprindere este considerată în dificultate, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, și anume:

- i. doar pentru întreprinderi care au, la data declarației, cel puțin 3 ani de la înființare: în cazul unei societăți cu răspundere limitată, atunci când mai mult de jumătate din capitalul social subscris a dispărut din cauza pierderilor acumulate. Această situație survine atunci când deducerea pierderilor acumulate din rezerve (și din toate celelalte elemente considerate în general ca făcând parte din fondurile proprii ale societății) conduce la un quantum cumulat negativ care depășește jumătate din capitalul social subscris;
- ii. doar pentru întreprinderi care au, la data declarației, cel puțin 3 ani de la înființare în cazul unei societăți comerciale în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru datoriile societății, atunci când mai mult de jumătate din capitalul propriu, astfel cum reiese din contabilitatea societății, a dispărut din cauza pierderilor acumulate;
- iii. atunci când întreprinderea face obiectul unei proceduri colective de insolvență sau îndeplinește criteriile prevăzute de legislația națională pentru inițierea unei proceduri colective de insolvență la cererea creditorilor săi;
- iv. atunci când întreprinderea a primit ajutor pentru salvare și nu a rambursat încă împrumutul sau nu a încetat garanția sau a primit ajutoare pentru restructurare și face încă obiectul unui plan de restructurare.

8. Solicitantul de finanțare nu a avut activitatea suspendată temporar oricând în anul curent depunerii cererii de finanțare și în anul fiscal anterior.

9. Solicitantul de finanțare a desfășurat activitate pe o perioadă corespunzătoare cel puțin unui an fiscal integral anterior depunerii cererii de finanțare.

10. Solicitantul de finanțare a înregistrat profit din exploatare în anul fiscal anterior depunerii cererii de finanțare (Profit exploatare>0).

11. Autorizarea codului CAEN eligibil vizat de investiție:

a) Solicitantul de finanțare are autorizat codul CAEN eligibil vizat de investiție, la locul de implementare a proiectului, sediul social principal sau secundar al solicitantului, indiferent dacă acesta desfășoară sau nu activitate pe respectivul cod CAEN.

Sau

b) În situația în care investiția pentru care se solicită finanțare presupune înființarea unui punct de lucru nou, la momentul depunerii cererii de finanțare solicitantul de finanțare are:

i. codul CAEN eligibil vizat de investiție autorizat fie la sediul social/punctele de lucru existente, fie la terți, iar solicitantul de finanțare își asumă ca, la finalul etapei de implementare, să facă dovada autorizării codului CAEN inclusiv la locul de implementare a proiectului.

Sau

ii. codul CAEN eligibil vizat de investiție înscris în actul constitutiv, iar solicitantul de finanțare își asumă ca, la finalul etapei de implementare, să facă dovada autorizării codului CAEN la locul de implementare a proiectului.

Atenție!

La finalul etapei de implementare, solicitantul de finanțare trebuie să facă dovada autorizării codului CAEN eligibil pentru care a solicitat finanțare la locul de implementare a proiectului.

12. Solicitantul de finanțare are un drept legal asupra locului de implementare a proiectului, teren și/sau clădire, care îi conferă dreptul de a realiza investiția propusă prin cererea de finanțare, începând cu data depunerii cererii de finanțare, pe întreaga perioadă de evaluare, selecție și contractare, pe perioada de implementare și pe perioada de durabilitate a contractului de finanțare, respectiv 5 ani de la efectuarea plății finale către beneficiar:

a) Pentru investiții care includ doar servicii și/sau dotări:

- dreptul de proprietate privată;
- dreptul de concesiune;
- dreptul de suprafață;
- dreptul de uzufruct;
- dreptul de comodat/ folosință cu titlu gratuit;
- dreptul de închiriere/ locațiune.

b) Pentru proiectele care propun realizarea de lucrări care necesită autorizație de construire:

- dreptul de proprietate privată;
- dreptul de concesiune, conform legislației în vigoare;
- dreptul de suprafață, respectiv solicitantul are, conform contractului de suprafață, dreptul de a realiza investiția propusă prin cererea de finanțare.

În plus, imobilul, teren și/sau clădire trebuie să:

- fie liber de orice sarcini sau interdicții ce afectează implementarea proiectului,
- nu facă obiectul unor litigii având ca obiect dreptul invocat de către solicitant pentru realizarea proiectului, aflate în curs de soluționare la instanțele judecătorești (imobilul este definit conform Legii nr. 7/1996 a cadastrului și a publicității imobiliare);
- nu facă obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun.

Pentru elementele de mai sus, nu vor conduce la respingerea cererii de finanțare din procesul de evaluare și selecție sau contractare, acele limite ale dreptului de proprietate care nu sunt incompatibile cu realizarea activităților proiectului, spre ex. servituți legale, servitutea de trecere cu piciorul etc.

13. Locul de implementare a proiectului:

a) este adecvat pentru realizarea proiectului:

- există posibilitatea racordării la toate utilitățile necesare funcționării;
- nu este ocupat de alți utilizatori;
- nu este ocupat cu alte bunuri sau echipamente care nu au legătură cu investiția sau activitatea derulată de solicitant pentru care solicită finanțare;
- nu prezintă degradări incompatibile cu realizarea investiției propuse pentru acele elemente care nu fac obiectul investițiilor prin proiectul depus;
- nu prezintă un grad de uzură avansat pentru acele elemente care nu fac obiectul investițiilor prin proiectul depus, etc.

Situațiile prezentate mai sus sunt cu titlu exemplificativ și nu limitativ.

b) corespunde cu descrierea din cererea de finanțare și Planul de afaceri.

O investiție se poate realiza la două (sau mai multe) locuri de implementare, dacă acestea fac parte din același flux de producție sau reprezintă etape ale furnizării serviciilor în cadrul aceleiași activități autorizate (codul CAEN pentru care aplica solicitantul), iar proiectul nu constă, de fapt, în două (sau mai multe) investiții distincte sub umbrela unei singure cereri de finanțare. Toate locurile de implementare trebuie să respecte toate condițiile de eligibilitate.

Cu titlu de exemplu, extinderea capacității a două pensiuni (aflate în aceeași localitate sau în localități diferite) ar constitui, de fapt, două proiecte de investiție distincte, chiar dacă clasa CAEN vizată ar fi aceeași. Pe de altă parte, tot cu titlu de exemplu, dotarea a două spații de producție (localizate distinct), în care solicitantul desfășoară etape din același flux tehnologic, poate fi considerată o investiție unică.

În cazul investițiilor care au mai multe locuri de implementare, acestea trebuie să fie în același județ al regiunii Sud-Muntenia, având în vedere intensitățile menționate în prezentul ghid.

Atenție!

a) Verificarea extrasului de carte funciară se realizează de către AM PRSM, în baza OUG nr.23/ 2023 privind Instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente politicii de coeziune 2021-2027, la momentul contractării.

b) În accepțiunea AM PRSM , dacă există garanții reale asupra imobilelor, de exemplu ipoteca, și proiectul prevede lucrări, garanțiile reale asupra imobilelor sunt considerate incompatibile cu realizarea proiectelor de investiții în cadrul PR SM.

c) În accepțiunea AM PRSM, dacă există garanții reale asupra imobilelor, de exemplu ipoteca, și proiectul propune achiziția de dotări și servicii, în cazul în care imobilul este ipotecat, se verifică dacă există acordul instituției în favoarea căreia a fost constituită ipoteca din care să rezulte dreptul solicitantului de finanțare de a implementa investiția, iar în situația în care solicitantul de finanțare nu este proprietarul imobilului, dreptul proprietarului de a încheia contractul de comodat/închiriere.

d) Modificarea locului de implementare, în perioada de implementare sau durabilitate este permisă doar pentru proiectele care nu implică lucrări de construcții, cu respectarea următoarelor condiții:

- schimbarea spațiului nu este de natură să afecteze îndeplinirea indicatorilor stabiliți prin cererea de finanțare pentru măsurarea atingerii rezultatelor și obiectivelor proiectului;
- noul spațiu se află în același județ din regiunea Sud-Muntenia în care a fost situată locația de implementare inițială;
- actul prin care se dovedește dreptul legal asupra noului spațiu destinat implementării este valabil pe o perioadă de minimum 5 ani de la data estimată pentru efectuarea plății finale în cadrul proiectului sau fracțiunea rămasă din această perioadă, în funcție de momentul la care intervine schimbarea locului de implementare;
- noua locație este adecvată pentru realizarea proiectului, respectiv:
  - i. este racordată la toate utilitățile necesare funcționării;
  - ii. nu este ocupată de alți utilizatori;
  - iii. nu este ocupată cu alte bunuri care nu au legătură cu investiția sau activitatea derulată de beneficiarul de finanțare pentru care solicită finanțare;
  - iv. nu prezintă un grad de uzură avansat pentru acele elemente care nu fac obiectul investițiilor prin proiectul depus.

Fiecare caz în parte va fi analizat la nivelul AM PRSM în cadrul etapei de evaluare și selecție. Ulterior contractării proiectului, este permisă ipotecarea obiectelor/bunurilor aferente proiectului, fie ele mobile sau imobile, în condițiile stricte ale prevederilor contractuale, cu respectarea legislației în vigoare.

14. La data depunerii cererii de finanțare, **solicitantul trebuie să aibă deja domeniul de activitate eligibil** (clasa CAEN), vizat de investiție, înscris ca obiect de activitate, indiferent dacă acesta reprezintă activitatea principală sau secundară a întreprinderii.

15. La depunerea cererii de finanțare, **solicitantul trebuie să aibă locul de implementare a proiectului înregistrat ca sediu principal sau secundar** în regiunea Sud-Muntenia. În cazul unei cereri de finanțare care presupune înființarea unui sediu secundar (punct de lucru), ca urmare a realizării investiției, solicitantul se va angaja ca, până la finalizarea implementării proiectului, să înregistreze locul de implementare ca punct de lucru.

În situația în care finalizarea investiției survine anterior momentului primei plăți, solicitantul se va angaja să înregistreze locul de implementare ca punct de lucru cel puțin la momentul primei plăți a ajutorului.

16. La data depunerii cererii de finanțare și pe perioada de evaluare, selecție și contractare⁶ **solicitantul nu trebuie să se încadreze în vreuna dintre următoarele situații:**

- a) se află în stare de faliment/insolvență sau face obiectul unei proceduri de lichidare sau de administrare judiciară, a încheiat acorduri cu creditorii (în cadrul procedurilor anterior menționate), și-a suspendat activitatea economică sau face obiectul unei proceduri în urma acestor situații sau se află în situații similare în urma unei proceduri de aceeași natură prevăzute de legislația sau de reglementările naționale;
- b) face obiectul unei proceduri legale pentru declararea sa în una dintre situațiile enumerate la lit. a);
- c) a fost găsit vinovat, printr-o hotărâre judecătorească definitivă, pentru comiterea unei fraude/infracțiuni referitoare la obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, în conformitate cu prevederile Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare;
- d) face obiectul unui ordin de recuperare în urma unei decizii anterioare a Comisiei Europene, a unui furnizor de ajutor sau a Consiliului Concurenței, sau, în cazul în care solicitantul a făcut obiectul unei astfel de decizii, aceasta trebuie să fi fost deja executată și ajutorul integral recuperat, inclusiv dobânda de recuperare aferentă.

17. **Reprezentantul legal** care își exercită atribuțiile de drept la data depunerii cererii de finanțare și pe perioada procesului de evaluare, selecție și contractare, **nu se află în una dintre situațiile de mai jos:**

⁶ Inclusiv la data acordării ajutorului

- a) este subiectul unui conflict de interese, definit în conformitate cu prevederile naționale/comunitare în vigoare, sau se află într-o situație care are sau poate avea ca efect compromiterea obiectivității și imparțialității procesului de evaluare, selecție, contractare și implementare a proiectului;
- b) se află în situația de a induce grav în eroare Autoritatea de Management, sau comisiile de evaluare și selecție, prin furnizarea de informații incorecte în cadrul apelurilor de proiecte derulate pentru finanțare prin PRSM;
- c) se află în situația de a încerca/de a fi încercat să obțină informații confidențiale sau să influențeze comisiile de evaluare și selecție sau AM PRSM pe parcursul procesului de evaluare și selecție a prezentului apel de proiecte sau a altor apeluri de proiecte derulate în cadrul PRSM;
- d) a suferit condamnări definitive în cauze referitoare la obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora.

Nu sunt eligibile:

- a) Societățile încadrate în categoria întreprinderilor mari, așa cum sunt acestea definite în conformitate cu prevederile anexei nr. 1 la Regulamentul (UE) nr. 651/2014 precum și ale Legii nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării IMM - urilor, cu modificările și completările ulterioare;
- b) Sucursalele, agențiile, reprezentanțele sau alte unități fără personalitate juridică;
- c) Microîntreprinderile, întreprinderile mici și întreprinderile mijlocii care urmăresc obținerea finanțării prin crearea de condiții artificiale de eligibilitate:
  - au realizat modificări conjuncturale, cu caracter temporar de natură să afecteze criteriul de eligibilitate a solicitantului de finanțare privind încadrarea în categoria microîntreprinderilor, întreprinderilor mici sau a întreprinderilor mijlocii, respectiv au realizat schimbări în structura acționariatului și/sau la nivelul administratorilor, inclusiv ca urmare a unei fuziuni, a unei achiziții, sau divizării societății după data publicării în consultare publică a ghidului solicitantului.

Dacă oricând pe parcursul derulării procesului de evaluare, selecție și contractare, în etapa de implementare și pe perioada de durabilitate se constată că solicitantul de finanțare a realizat modificări conjuncturale de natură să afecteze criteriile de eligibilitate, proiectul se respinge de la finanțare/contractul de finanțare se reziliază.

Verificarea informațiilor din statutul entităților implicate în proiect se realizează de către AM PRSM în baza protocolului încheiat de aceasta cu ONRC, utilizând exclusiv informațiile disponibile la momentul verificărilor.

Verificarea încadrării solicitantului de finanțare în categoria IMM eligibilă se realizează de către AM PRSM în baza OUG privind Instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente politicii de coeziune 2021-2027, utilizând exclusiv informațiile din situațiile financiare anuale depuse, la Ministerul Finanțelor, de solicitantul de finanțare, întreprinderile cu care acesta este legat/partener, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Reprezentantul legal al entităților este în exclusivitate responsabil ca situațiile financiare anuale, depuse la Ministerul Finanțelor, să fie corecte și complete, la momentul depunerii cererii de finanțare.

AM PRSM nu verifică corectitudinea informațiilor completate în situațiile financiare anuale depuse la MF și nici modificările asupra situațiilor financiare anuale, efectuate ulterior datei de depunere a cererii de finanțare sau ulterior datei de publicare a ghidului în consultare publică.

În situația în care procesul de evaluare, selecție și contractare a unei cereri de finanțare continuă într-un nou exercițiu financiar, în scopul verificării încadrării în categoriile IMM eligibile solicitantul de finanțare, întreprinderile cu care acesta este legat/partener, au obligația să depună la Ministerul Finanțelor situațiile financiare anuale aferente exercițiului financiar încheiat, imediat după publicarea formularelor pentru situațiile financiare anuale. În caz contrar, procesul de evaluare, selecție și contractare nu poate fi finalizat și se suspendă până la depunerea situațiilor financiare anuale la Ministerul Finanțelor de către toate entitățile implicate în proiect, caz în care solicitantul de finanțare își asumă riscul în ceea ce privește posibilitatea de contractare cu întârziere a proiectului.

ATENȚIE!

Neîndeplinirea unuia dintre criteriile de mai sus conduce la declararea solicitantului ca neeligibil. În cazul nerespectării condițiilor de eligibilitate conform ghidului solicitantului, oricând pe perioada procesului de evaluare, selecție și contractare, cererea de finanțare va fi respinsă.

În acest sens, solicitantul va aduce la cunoștința AM, orice eveniment ori modificare care afectează sau ar putea afecta respectarea condițiilor de eligibilitate menționate în Ghidul solicitantului, în termen de 5 zile de la luarea la cunoștință a situației respective.

AM PRSM poate utiliza în scopul verificărilor, sistemul ARACHNE în toate etapele proiectului, inclusiv verificarea la depunerea proiectului.

La utilizarea sistemului ARACHNE vor fi folosite datele din sistemul informatic MySMIS2021/MySMIS 2021+.

Pentru verificarea dublei finanțări cu fondurile din PNRR, în etapele de evaluare, selecție și contractare, AM PRSM va utiliza aplicația informatică dezvoltată de MIPE:

<https://dublafinantare.fonduri-ue.ro>, ce permite interogarea datelor stocate în sistemele informatice ale fondurilor din PNRR (e_SMC.pnrr.gov.ro și proiecte.pnrr.gov.ro), cât și a celor din programele finanțate din politica de coeziune (SMIS).

Mecanismul se bazează pe utilizarea depozitului de date existent la nivelul MIPE, completat cu datele aferente PNRR. Astfel, datele de referință din cele două sisteme pot fi accesate de către o interfață de căutare/ identificare a proiectelor pentru care există potențialul de a fi dublu finanțate.

5.1.2. Categoriile de solicitanți eligibili

Societăți sau societăți cooperative, înregistrate în scop fiscal, cel târziu până la prima plată, în baza Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sau a Legii nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperației, republicată, **care se încadrează în categoria microîntreprinderilor, întreprinderilor mici sau a întreprinderilor mijlocii non agricole din mediul rural și din mediul urban, inclusiv din satele aparținătoare acestora**, care solicită finanțare pentru investiții în domeniile de activitate eligibile (clase CAEN) enumerate în anexa care face parte integrantă din prezentul ghid.

5.1.3. Categoriile de parteneri eligibili

În cadrul acestui apel parteneriatele nu sunt eligibile.

5.1.4. Reguli și cerințe privind parteneriatul

În cadrul acestui apel parteneriatele nu sunt eligibile.

5.2. Eligibilitatea activităților

5.2.1. Cerințe generale privind eligibilitatea activităților

Pentru a fi eligibile, proiectele trebuie să îndeplinească următoarele condiții cumulative:

1. Investiția să fie realizată în regiunea Sud-Muntenia de către microîntreprinderile, întreprinderile mici sau întreprinderile mijlocii non agricole din mediul rural și din mediul urban (inclusiv din satele aparținătoare acestora).

Nu sunt eligibile investițiile localizate în afara regiunii de dezvoltare Sud-Muntenia și nici microîntreprinderile, întreprinderile mici și întreprinderile mijlocii agricole și din industria alimentară.

2. Sunt eligibile investițiile inițiale, în speță investițiile în active corporale și necorporale legate de una sau mai multe dintre următoarele activități:

- demararea (crearea) unei unități noi,
- extinderea capacității unei unități existente,
- diversificarea producției unei unități prin produse/servicii care nu au fost fabricate/prestate anterior în unitate;
- o schimbare fundamentală a procesului general de producție al unei unități existente;

3. Investiția trebuie să vizeze domeniul de activitate eligibil al solicitantului, ce face obiectul proiectului. Activitățile propuse prin proiect, trebuie să vizeze un singur domeniu de activitate (clasă CAEN) care constituie obiectul proiectului.

4. Proiectul se referă la următoarele categorii de investiții inițiale care conduc la dezvoltarea microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și întreprinderilor mijlocii:

A. Investiții în active corporale (inclusiunea în proiect este obligatorie) în vederea updatării tehnologice, ce vor conduce la îmbunătățirea capacităților tehnice, industriale și organizaționale pentru dezvoltarea de produse și servicii:

- i. lucrări de construire/ extindere a spațiilor de producție/ prestare de servicii ale microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și întreprinderilor mijlocii, inclusiv a utilităților generale aferente investiției (alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu gaze naturale, agent termic, energie electrică, PSI, etc);
- ii. achiziționarea de echipamente tehnologice, utilaje, instalații de lucru, mobilier, echipamente informatice, aparatură, birotică, de natura mijloacelor fixe, respectiv care se regăsesc în subgrupa 2.1. "Echipamente tehnologice (mașini, utilaje și instalații de lucru)", subgrupa 2.2. "Aparate și instalații de măsurare, control și reglare", clasa 2.3.6. "Utilaje și instalații de transportat și ridicat" sau grupa 3 "Mobilier, aparatură birotică, sisteme de protecție a valorilor umane și materiale și alte active corporale" prevăzute în anexa la Hotărârea Guvernului nr. 2.139/2004 pentru aprobarea Catalogului privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe, cu modificările ulterioare, și care se încadrează în limita valorică aferentă mijloacelor fixe, stabilită prin reglementările legale în vigoare la data depunerii cererii de finanțare;
- iii. achiziționarea de instalații/ echipamente specifice în scopul obținerii unei economii de energie, precum și sisteme care utilizează surse regenerabile (alternative) de

energie pentru eficientizarea activităților pentru care a solicitat finanțare, în limita a 15% din valoarea eligibilă a proiectului. Surse regenerabile (alternative) de energie sunt considerate: energia solară (utilizată la producerea de căldură sau la furnizarea de energie electrică prin sisteme fotovoltaice), energia eoliană, hidroenergia, biomasa (biodiesel, bioetanol, biogaz), energia geotermală. Nu sunt eligibile proiecte care includ doar investiții din această categorie.

B. Investiții în active necorporale în limita a 10% din valoarea eligibilă a proiectului (este opțională includerea în proiect a acestora).

În această categorie sunt cuprinse:

- investiții în brevete, licențe, mărci comerciale, programe informatice, alte drepturi și active similare, achiziția de servicii IT relevante și necesare, precum și achiziția, dezvoltarea, testarea și pilotarea de aplicații IT în vederea asigurării funcționalității acestora, exclusiv pentru punerea în funcțiune a investiției;
- investiții specifice certificării și omologării proceselor și produselor/ serviciilor (inclusiv metodologii și proceduri de management și producție), acces la servicii de intrare pe piețe internaționale/Piața Unică pentru identificare de oportunități de afaceri, parteneri și furnizare de asistență specializată pentru norme și reglementări, în vederea asigurării funcționalității acestora, exclusiv pentru punerea în funcțiune a investiției.

În cazul ajutoarelor acordate pentru diversificarea unei unități existente, costurile eligibile trebuie să depășească cu, cel puțin, 200 % valoarea contabilă a activelor reutilizate, astfel cum au fost înregistrate în exercițiul financiar ce precedă începerea lucrărilor.

5. Proiectul se referă la investiții pentru care nu au fost demarate lucrările, respectiv fie nu au fost demarate lucrările de construcții în cadrul investiției, fie nu a fost încheiat primul angajament cu caracter juridic obligatoriu de comandă pentru echipamente sau orice alt angajament prin care investiția devine ireversibilă, inclusiv activități de demolare înainte de depunerea cererii de finanțare, cu excepția celor referitoare la studiile de fezabilitate și lucrările pregătitoare.

6. Proiectul propus prin prezenta cerere de finanțare nu a mai beneficiat de finanțare publică în ultimii 5 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare pentru același tip de cheltuieli asociate aceluiași tip de activități realizate asupra aceleiași infrastructuri/ aceluiași segment de infrastructură și nu beneficiază de fonduri publice din alte surse de finanțare.

7. Perioada de realizare a activităților proiectului, după semnarea contractului de finanțare, nu depășește data de 30 septembrie 2029.

8. Valoarea finanțării nerambursabile solicitate (ajutor de minimis cumulat cu ajutor de stat regional), pentru un proiect este de minimum 300.000 euro și maximum 3.000.000 euro, echivalent în lei la cursul de schimb valutar InforEuro valabil la data lansării apelului de proiecte, cu respectarea condițiilor cu privire la valoarea maximă a intensității ajutorului și a regulilor de cumul.

9. Proiectul nu include activități care au făcut parte dintr-o operațiune care este relocată/ a fost relocată în cei trei ani anterior depunerii cererii de finanțare, către unitatea pentru care se solicită acum finanțare, conf. art. 73, alin. (2), lit. h din Regulamentul UE 2021/1.060 al Parlamentului European.

10. Proiectul include măsuri de comunicare și vizibilitate, în conformitate cu prevederile legale și procedurale în vigoare. Beneficiarii sunt obligați să utilizeze, pentru toate materialele de comunicare și vizibilitate realizate în cadrul proiectelor finanțate prin PR Sud-Muntenia 2021-2027, indicațiile tehnice din Ghidul de Identitate Vizuală PR SM 2021-2027.

11. Proiectul face obiectul unei evaluări a impactului asupra mediului sau al unei proceduri de verificare, în conformitate cu prevederile Legii nr. 292/2018 (pentru acele proiecte care pot avea efecte semnificative asupra mediului).

12. Proiectul propus trebuie să asigure respectarea drepturilor fundamentale și conformitatea cu Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene și Convenția ONU privind Drepturile Persoanelor cu Handicap, precum și cu principiile orizontale privind egalitatea de șanse, gen, nediscriminare (pe bază de sex, origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală), accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități și dezvoltarea durabilă.

13. Proiectul propus trebuie să asigure respectarea și conformitatea cu principiul de "a nu prejudicia în mod semnificativ" ("do no significant harm" - DNSH).

14. Proiectul propus trebuie să asigure imunizarea la schimbările climatice, în cazul proiectelor care propun investiții în infrastructură care au o durată de viață preconizată de, cel puțin, cinci ani.

15. Orice investiție inițială legată de aceeași activitate sau de una similară, demarată de același beneficiar (la nivel de grup) într-un interval de trei ani de la data de începere a lucrărilor la o altă investiție care beneficiază de ajutor în același județ, este considerată ca făcând parte dintr-un proiect unic de investiții. În cazul în care un astfel de proiect unic de investiții este un proiect mare de investiții, valoarea totală a ajutoarelor pentru proiectul unic de investiții nu depășește valoarea ajutorului ajustat pentru proiecte mari de investiții.

16. Proiectul nu include activități în domenii excluse din domeniul de aplicare al ajutoarelor regionale în conformitate cu prevederile Regulamentului UE 651/2024 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat și a Regulamentului UE nr. 2831/2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis.

Neîndeplinirea unuia dintre criteriile de mai sus conduce la declararea proiectului ca neeligibil.

5.2.2. Activități eligibile

Activitățile eligibile în cadrul prezentului apel sunt:

1. Activități specifice updatării tehnologice ce vor conduce la îmbunătățirea capacităților tehnice, industriale și organizaționale pentru dezvoltarea de produse și servicii.
2. Activități specifice economiei circulare (spre exemplu revalorificarea materiilor prime, materialelor și produselor, valorificarea deșeurilor și produselor secundare proprii prin simbioză industrială, etc).
3. Activități specifice internaționalizării (spre exemplu acces la servicii de intrare pe piețe internaționale/Piața Unică pentru identificare de oportunități de afaceri, parteneri și furnizare de asistență specializată pentru norme și reglementări, participarea la târguri și expoziții internaționale, investiții în adaptarea proceselor tehnologice de producție la sistemele de certificare și standardizare specifice piețelor de export, etc).
4. Activități specifice certificării și omologării produselor și serviciilor (inclusiv metodologii și proceduri de management și producție).
5. Activități de digitalizare a întreprinderilor (microîntreprinderi, întreprinderi mici, întreprinderi mijlocii).
6. Activități de comunicare și vizibilitate.

Pentru activitățile eligibile menționate de mai sus se pot realiza investiții atât în active corporale cât și în active necorporale.

A. Investițiile în activele corporale trebuie incluse obligatoriu în proiect și vizează:

i. lucrări de construire/ extindere a spațiilor de producție/ prestare de servicii ale microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și întreprinderilor mijlocii, inclusiv a utilităților generale aferente investiției (alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu gaze naturale, agent termic, energie electrică, PSI, etc);

ii. achiziționarea de echipamente tehnologice, utilaje, instalații de lucru, mobilier, echipamente informatice, aparatură, birotică, de natura mijloacelor fixe, respectiv care se regăsesc în subgrupa 2.1. "Echipamente tehnologice (mașini, utilaje și instalații de lucru)", subgrupa 2.2. "Aparate și instalații de măsurare, control și reglare", clasa 2.3.6. "Utilaje și instalații de transportat și ridicat" sau grupa 3 "Mobilier, aparatură birotică, sisteme de protecție a valorilor umane și materiale și alte active corporale" prevăzute în anexa la Hotărârea Guvernului nr. 2.139/2004 pentru aprobarea Catalogului privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe, cu modificările ulterioare, și care se încadrează în limita valorică aferentă mijloacelor fixe, stabilită prin reglementările legale în vigoare la data depunerii cererii de finanțare;

iii. achiziționarea de instalații/ echipamente specifice în scopul obținerii unei economii de energie, precum și sisteme care utilizează surse regenerabile (alternative) de energie pentru eficientizarea activităților pentru care a solicitat finanțare, în limita a 15% din valoarea eligibilă a proiectului. Surse regenerabile (alternative) de energie sunt considerate: energia solară (utilizată la producerea de căldură sau la furnizarea de energie electrică prin sisteme fotovoltaice), energia eoliană, hidroenergia, biomasa (biodiesel, bioetanol, biogaz), energia geotermală. **Nu sunt eligibile proiecte care includ doar investiții din această categorie.**

B. Investiții în active necorporale sunt eligibile în limita a 10% din valoarea eligibilă a proiectului și este opțională includerea acestora în proiect.

Pentru a fi eligibile, activele necorporale trebuie să îndeplinească următoarele condiții cumulative:

- (i) să fie utilizate exclusiv în cadrul unității care primește ajutorul;
- (ii) să fie amortizabile;
- (iii) să fie achiziționate în condițiile pieței de la terți care nu au legături cu beneficiarul ajutorului.

Activitățile eligibile menționate mai sus trebuie realizate cu respectarea cerințelor privind designul universal și adaptarea rezonabilă.

Investițiile în activele necorporale sunt eligibile doar ca parte a unui proiect integrat care să cuprindă și activități prevăzute la punctul A de mai sus.

5.2.3. Activitatea de bază

În cadrul prezentului apel de proiecte, activitatea de bază vizează **investițiile inițiale, finanțabile prin ajutorul de stat regional**, în speță investițiile în active corporale și necorporale legate de una sau mai multe dintre următoarele activități:

- demararea (crearea) unei unități noi;
- extinderea capacității unei unități existente;
- diversificarea producției unei unități prin produse/servicii care nu au fost fabricate/prestate anterior în unitate;
- o schimbare fundamentală a procesului general de producție al unei unități existente.

5.2.4. Activități neeligibile

Nu se acordă sprijin financiar pentru activitățile realizate de întreprinderile care își desfășoară activitatea în următoarele sectoare și/sau care vizează:

- a) ajutoarele acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în domeniul producției primare de produse pescărești și de acvacultură;
- b) ajutoarele acordate întreprinderilor care desfășoară activități de prelucrare și comercializare a produselor pescărești și de acvacultură, în cazul în care cuantumul ajutoarelor este stabilit pe baza prețului sau a cantității de produse achiziționate sau introduse pe piață;
- c) ajutoarele acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în domeniul producției primare de produse agricole;
- d) ajutoarele acordate întreprinderilor care desfășoară activități de prelucrare și comercializare a produselor agricole, în unul din următoarele cazuri:
  - (i) atunci când valoarea ajutoarelor este stabilită pe baza prețului sau a cantității de produse de acest tip achiziționate de la producători primari sau introduse pe piață de întreprinderile respective;
  - (ii) atunci când ajutoarele sunt condiționate de transferarea lor parțială sau integrală către producătorii primari.

- e) ajutoarele destinate activităților legate de export către țări terțe sau către alte state membre, respectiv ajutoare direct legate de cantitățile exportate, ajutoare destinate înființării și funcționării unei rețele de distribuție sau destinate altor cheltuieli curente legate de activitatea de export;
- f) ajutoarele condiționate de utilizarea preferențială a bunurilor și serviciilor naționale față de bunurile și serviciile importate;
- f) ajutoarele pentru facilitarea închiderii minelor de cărbune necompetitive, astfel cum sunt reglementate de Decizia 2010/787/UE a Consiliului;
- g) ajutoarele pentru sectorul siderurgic, sectorul broadband-ului, lignitului și sectorul cărbunelui, sectorul construcțiilor navale sau sectorul fibrelor sintetice;
- h) ajutoarele pentru sectorul transporturilor și pentru infrastructurile conexe, precum și pentru sectorul producerii, stocării, transportului și distribuției de energie și pentru infrastructurile energetice;
- i) dezafectarea sau construirea de centrale nucleare;
- j) investițiile care vizează o reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră ale activităților enumerate în anexa I la Directiva 2003/87/CE;
- k) fabricarea, prelucrarea și comercializarea tutunului și a produselor din tutun;
- l) investițiile în infrastructura aeroportuară, cu excepția celor legate de protecția mediului sau a celor însoțite de investițiile necesare pentru atenuarea ori reducerea impactului negativ al acestei infrastructuri asupra mediului;
- m) investițiile legate de producția, prelucrarea, transportul, distribuția, stocarea sau arderea combustibililor fosili, exceptând investițiile în:
- vehiculele nepoluante, astfel cum sunt definite în Directiva 2009/33/CE a Parlamentului European și a Consiliului(22), de interes public; și
  - vehicule, aeronave și nave proiectate și construite sau adaptate pentru a fi utilizate de serviciile de protecție civilă și de pompieri.
- În conformitate cu prevederile art.7, alin.1, lit.h din Regulamentul UE nr.1058/ 2021, nu sunt eligibile investițiile legate de producția, prelucrarea, transportul, distribuția, stocarea sau arderea combustibililor fosili, inclusiv utilajele mobile fără destinație rutieră (spre exemplu: buldozere, buldoexcavatoare, stivuitoare, motostivuitoare, alte mașini autopropulsate) atunci când sunt alimentate prin arderea combustibililor fosili.

De asemenea, în cadrul prezentului apel nu se acordă ajutor de stat și de minimis pentru achiziția de vehicule de transport rutier de mărfuri.

Nu sunt eligibile societățile care au desfășurat doar activități în domeniul agricol.

Nu sunt eligibile investiții doar în active necorporale, ci doar ca parte a unui proiect integrat, alături de investiții în active coporale.

Nu sunt eligibile proiectele care propun lucrări pentru care nu este necesară autorizația de construire.

Nu sunt eligibile pentru a beneficia de ajutor de stat/de minimis proiectele care nu îndeplinesc efectul stimulat.

Nu sunt eligibile proiecte care includ doar investiții din categoria menționată în cadrul secțiunii 5.2.2, pct.A, lit.iii.

Totodată, nu sunt eligibile:

- societățile încadrate în categoria întreprinderilor mari, așa cum sunt acestea definite în conformitate cu prevederile anexei nr. 1 la Regulamentul (UE) nr. 651/2014 precum și ale Legii nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării IMM - urilor, cu modificările și completările ulterioare;

- sucursalele, agențiile, reprezentanțele sau alte unități fără personalitate juridică;

- microîntreprinderile, întreprinderile mici și întreprinderile mijlocii care urmăresc obținerea finanțării prin crearea de condiții artificiale de eligibilitate:

- au realizat modificări conjuncturale, cu caracter temporar de natură să afecteze criteriul de eligibilitate a solicitantului de finanțare privind încadrarea în categoria microîntreprinderilor, întreprinderilor mici sau a întreprinderilor mijlocii, respectiv au realizat schimbări în structura acționariatului și/sau la nivelul administratorilor, inclusiv ca urmare a unei fuziuni, a unei achiziții, sau divizării societății după data publicării în consultare publică a ghidului solicitantului.

5.3. Eligibilitatea cheltuielilor

5.3.1. Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor

- Regulamentul (UE) nr. 1060/2021 al Parlamentului European și al Consiliului, de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor

fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize, cu modificările și completările ulterioare.

□ Regulamentul (UE) nr. 1058/2021 al Parlamentului European și al Consiliului, privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune, cu modificările și completările ulterioare.

□ Regulamentul (UE) nr. 2020/2093 al Consiliului de stabilire a cadrului financiar pentru perioada 2021 -2027, cu modificările și completările ulterioare.

Regulamentul (UE) nr. 651/2014 - al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul de funcționare a UE, cu modificările și completările ulterioare

□ Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare.

□ Hotărârea Guvernului nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021–2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare.

□ Hotărârea Guvernului nr. 873/ 2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare.

□ Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare.

□ Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021–2027 se implementează mecanismul financiar al cererilor de prefinanțare, plată și rambursare pentru proiectele depuse în cadrul prezentului apel, cu modificările și completările ulterioare.

5.3.2. Categoriile și plafoane de cheltuieli eligibile

În conformitate cu prevederile HG nr. 873/2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă pentru a fi eligibilă, o cheltuială trebuie să respecte cumulativ următoarele condiții:

- a) să respecte prevederile art. 63 și art. 65 din Regulamentul (UE) nr.2021/1060;
- b) să fie însoțite de facturi emise în conformitate cu prevederile legislației naționale sau a statului în care acestea au fost emise ori de alte documente contabile pe baza cărora se înregistrează obligația de plată, precum și de documente justificative privind efectuarea plății și realitatea cheltuielii efectuate, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate;
- c) să fie în conformitate cu prevederile programului;
- d) să fie în conformitate cu contractul de finanțare;
- e) să fie rezonabile și necesare realizării operațiunii;
- f) să respecte prevederile legislației Uniunii Europene și naționale aplicabile;
- g) să fie înregistrate în contabilitatea beneficiarului, cu respectarea prevederilor Regulamentului (UE) nr.2021/1060;
- h) să nu fie contrare prevederilor dreptului aplicabil al Uniunii Europene sau legislației naționale care vizează aplicarea dreptului relevant al Uniunii, în privința eligibilității, regularității, gestiunii sau controlului operațiunilor și cheltuielilor;
- i) investiția în active corporale și/sau necorporale trebuie să fie legată de înființarea unei noi unități, de extinderea capacității unei unități existente sau de diversificarea producției unei unități prin realizarea unor produse noi sau schimbarea fundamentală a procesului general de producție al unei unități existente, în conformitate cu prevederile referitoare la investițiile inițiale ale Regulamentului (UE) nr.2014/651.

Categoriile de cheltuieli eligibile, finanțabile prin ajutorul de stat regional, în cadrul prezentului apel de proiecte sunt:

- Cheltuieli cu lucrări de construire/ extindere spații de producție/prestare de servicii pentru investiții inițiale
- Cheltuieli cu echipamente, dotări
- Cheltuieli cu active necorporale
- Cheltuieli cu serviciile, **exclusiv pentru punerea în funcțiune a investiției.**

Pentru a fi eligibile, activele necorporale trebuie să îndeplinească următoarele condiții cumulative:

- (i) să fie utilizate exclusiv în cadrul unității care primește ajutorul;
- (ii) să fie amortizabile;
- (iii) să fie achiziționate în condițiile pieței de la terți care nu au legături cu beneficiarul ajutorului;
- (iv) să fie incluse în activele întreprinderii care beneficiază de ajutor și să rămână asociate proiectului pentru care s-a acordat ajutorul pe o perioadă de minimum 5 ani de la finalizarea investițiilor.

Pentru proiectele care prevăd lucrări de construcții ale căror documentații tehnico-economice sunt întocmite în conformitate cu prevederile H.G. nr. 907/2016, cheltuielile vor respecta structura devizului general, după cum urmează:

CAP. 1 Cheltuieli pentru obținerea și amenajarea terenului

1.2 Amenajarea terenului

Se includ cheltuielile efectuate la începutul lucrărilor pentru pregătirea amplasamentului și care constau în: demolări, demontări, dezafectări, defrișări, colectare, sortare și transport la depozitele autorizate al deșeurilor rezultate, sistematizări pe verticală, accesuri/ drumuri/ alei/ parcări/ drenuri/ rigole/ canale de scurgere, ziduri de sprijin, drenaje, epuizmente (exclusiv cele aferente realizării lucrărilor pentru investiția de bază), devieri de cursuri de apă, lucrări pentru pregătirea amplasamentului.

1.3 Amenajări pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială

Se includ cheltuielile efectuate pentru lucrări și acțiuni de protecția mediului și de aducere la starea inițială.

1.4 Cheltuieli pentru relocarea/protecția utilităților (devieri rețele de utilități din amplasament)

Se includ cheltuielile pentru asigurarea devierii/protecției utilităților.

CAP. 2 Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului de investiții

Cheltuielile pentru asigurarea utilităților trebuie să se refere strict la cheltuieli necesare pentru funcționarea obiectivului de investiție din cererea de finanțare.

CAP. 4 Cheltuieli pentru investiția de bază

4.1. Construcții și instalații

Cuprinde cheltuielile aferente execuției tuturor obiectelor cuprinse în obiectivul de investiție (cheltuielile aferente activităților prevăzute la punctul 5.2.2 din ghid).

Proiectantul va delimita obiectele de construcții din cadrul obiectivului de investiții și va nominaliza cheltuielile pe fiecare obiect.

Cheltuielile aferente fiecărui obiect de construcție se regăsesc în devizul pe obiect.

4.2. Montaj utilaje, echipamente tehnologice și funcționale

Cuprinde cheltuielile aferente montajului utilajelor tehnologice și al utilajelor incluse în instalațiile funcționale, inclusiv rețelele aferente necesare funcționării acestora.

4.3. Utilaje, echipamente tehnologice și funcționale care necesită montaj

Cuprinde cheltuielile pentru achiziționarea utilajelor și echipamentelor tehnologice, precum și a celor incluse în instalațiile funcționale.

4.4. Utilaje, echipamente tehnologice și funcționale care nu necesită montaj și echipamente de transport

Cuprinde cheltuielile pentru achiziționarea utilajelor și echipamentelor care nu necesită montaj, precum și a echipamentelor de transport, inclusiv tehnologic.

4.5. Dotări

Se cuprind cheltuielile pentru procurarea de bunuri care, conform legii, intră în categoria mijloacelor fixe, sunt necesare implementării proiectului și respectă prevederile contractului de finanțare.

Sunt eligibile cheltuielile pentru procurarea de bunuri care, conform legii, intră în categoria obiectelor de inventar, cu obligativitatea mentinerii acestora pe toata perioada de durabilitate a proiectului.

4.6. Active necorporale

Cuprinde investiții în brevete, licențe, mărci comerciale, programe informatice, alte drepturi și active similare; investiții în realizarea de instrumente de comercializare on-line.

CAP. 5 Alte cheltuieli

5.1. Organizare de șantier

Se cuprind cheltuielile estimate ca fiind necesare în vederea creării condițiilor de desfășurare a activității de construcții-montaj.

5.1.1 Lucrări de construcții și instalații aferente organizării de șantier

În această secțiune se cuprind cheltuielile aferente realizării unor construcții provizorii sau amenajări la construcții existente.

5.1.2 Cheltuieli conexe organizării de șantier

5.3 Cheltuieli diverse și neprevăzute

Se consideră eligibile dacă vor fi detaliate corespunzător prin documente justificative și doar în limita a 10% din valoarea cheltuielilor eligibile cuprinse la subcapitolele 1.2 - Amenajare teren, 1.3 - Amenajare pentru protecția mediului, 1.4 - Relocare utilități, 2 - Asigurarea utilitatilor necesare, 4 - Cheltuieli pentru investiția de bază.

Cheltuielile diverse și neprevăzute vor fi folosite în conformitate cu legislația în domeniul achizițiilor publice ce face referire la modificările contractuale apărute în timpul execuției

CAP. 6 Cheltuieli pentru probe tehnologice și teste

6.1 Pregătirea personalului de exploatare - instruirea personalului care va utiliza produsele implementate/achiziționate și cel care va asigura mentenanță

6.2 Probe tehnologice și teste.

Categoriile de cheltuieli eligibile, finanțabile prin ajutorul de minimis, în cadrul prezentului apel de proiecte sunt:

a) cheltuieli pentru consultanța privind documentația tehnico-economică aferentă proiectului de investiții (conform cap. 3 - Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică, subcap. 3.6 Organizarea procedurilor de achiziție, subcap. 3.7.1 - Managementul de proiect pentru obiectivul de investiții inclusiv cheltuielile pentru întocmirea rapoartelor de expertiză contabilă, subcap. 3.7.2- Audit financiar, din devizul general);

b) cheltuieli cu activitățile obligatorii de comunicare și vizibilitate aferente proiectului (conform cap. 5 - Alte cheltuieli, subcap. 5.4 - Cheltuieli pentru informare și publicitate din devizul general);

Activitățile obligatorii de comunicare și vizibilitate aferente proiectului vor fi în conformitate cu prevederile contractului de finanțare și cu prevederile Ghidului de Identitate Vizuală PRSM 2021-2027.

Pentru îndeplinirea obligațiilor privind comunicarea și vizibilitatea, beneficiarii vor respecta prevederile din Ghidul de Identitate Vizuală PRSM 2021-2027 disponibil în format electronic pe site-ul dedicat programului (2021-2027.adrmuntenia.ro).

Beneficiarii sunt obligați să utilizeze, pentru toate materialele de comunicare și vizibilitate realizate în cadrul proiectelor finanțate prin PR Sud-Muntenia 2021-2027, indicațiile tehnice din Ghidul de Identitate Vizuală PRSM 2021-2027.

c) comisioane, cote, taxe aferente proiectului (conform cap. 5 - Alte cheltuieli, subcap. 5.2 Comisioane, cote, taxe, costul creditului din devizul general).

ATENȚIE!

Cheltuielile legate de costul creditului nu sunt eligibile.

d) cheltuielile cu participarea la târguri, misiuni comerciale, expoziții în calitate de expozant: taxa de participare, închirierea stand-ului, transportul și cazarea pe perioada evenimentului pentru maximum 2 delegați, transportul și depozitarea mostrelor și materialelor promoționale, cheltuieli pentru adaptarea proceselor tehnologice de producție la sistemele de certificare și standardizare;

e) cheltuieli cu serviciile, respectiv cheltuieli cu activități specifice economiei circulare, digitalizării, cheltuieli pentru adaptarea proceselor tehnologice de producție la sistemele de certificare și standardizare.

În cazul contractelor de furnizare de echipamente/ utilaje/ dotări (care cuprind: utilaje care necesită montaj, dotări și echipamente cu și fără montaj), cheltuielile aferente acestora se vor încadra în bugetul proiectului, în categoria de cheltuieli „Cheltuieli cu echipamente, dotări”. În sistemul MySMIS2021+ aceste cheltuieli vor fi încadrate în „Subcategorie NUME SMIS - 4.5 Dotări”.

În cazul contractelor de prestări servicii, cheltuielile aferente acestora se vor încadra în bugetul proiectului în categoria „Servicii”. În sistemul MySMIS2021+ aceste cheltuieli vor fi încadrate în „Categorie NUME SMIS - Servicii”.

Este eligibilă taxa pe valoarea adăugată nedeductibilă potrivit legislației naționale în domeniul fiscal și care nu se recuperează în temeiul legislației naționale privind TVA, în sensul prevederilor art. 64 din Regulamentul (UE) nr.2021/1060, aferentă cheltuielilor eligibile.

TVA declarată în cadrul operațiunii a fi eligibilă pentru finanțare din fonduri europene nu a fost și nu va fi solicitată la rambursare conform legislației naționale în domeniul fiscal, pentru a respecta prevederile Regulamentului (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr.1296/2013, (UE) nr.1301/2013, (UE) nr.1303/2013, (UE) nr.1304/2013, (UE) nr.1309/2013, (UE) nr.1316/2013, (UE) nr.223/2014, (UE) nr.283/2014 și a Deciziei nr.541/2014 și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr.966/2012, cu modificările și completările ulterioare, în ceea ce privește evitarea dublei finanțări.

Eligibilitatea unei activități nu este echivalentă cu eligibilitatea cheltuielilor efectuate pentru realizarea acelei activități.

5.3.3. Categoriile de cheltuieli neeligibile

Sunt considerate neeligibile următoarele categorii de cheltuieli:

a) Cheltuielile prevăzute la art. 10 din HG. nr. 873/2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiar în cadrul operațiunilor finanțate în

perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă, respectiv:

- (i) cheltuielile prevăzute la art. 64 din Regulamentul (UE) 2021/1060;
- (ii) cheltuielile efectuate în sprijinul relocării potrivit art. 66 din Regulamentul (UE) 2021/1060;
- b) achiziționarea de terenuri și/sau construcții;
- c) costurile operaționale, de funcționare, de testare și întreținere a investiției, cu excepția costurilor de testare a aplicațiilor și soluțiilor IT;
- d) costuri administrative: costuri de management care nu pot fi asociate producției ori vânzării; chiriile; reparații ale imobilizărilor de interes general în administrație; energie, combustibil și alte consumuri similare; cheltuieli administrativ-gospodărești; alte cheltuieli generale de administrație;
- e) costuri de personal;
- f) cheltuieli financiare, respectiv prime de asigurare, taxe, comisioane, rate și dobânzi aferente creditelor;
- g) contribuția în natură;
- h) amortizarea;
- i) cheltuielile cu leasingul;
- j) cheltuielile cu achiziționarea autovehiculelor și a mijloacelor de transport, așa cum sunt ele clasificate în subgrupa 2.3 „Mijloace de transport” menționată în anexa la Hotărârea Guvernului nr. 2.139/2004 pentru aprobarea Catalogului privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe, cu modificările ulterioare, indiferent de domeniul de activitate al solicitantului ori de domeniul de activitate în care se dorește realizarea investiției propuse prin proiect, cu excepția clasei 2.3.6 „Utilaje și instalații de transportat și ridicat”;
- k) Cheltuielile efectuate înainte de data depunerii cererii de finanțare, cu excepția celor de consultanță pentru elaborarea cererii de finanțare și a planului de afaceri și cheltuieli privind expertiza contabilă de natura celor ce pot fi finanțate prin ajutor de minimis.
- l) Cheltuielile efectuate pentru investițiile care propun lucrări pentru care nu este necesară autorizația de construire.
- m) Cheltuielile pentru proiectele care propun doar investiții pentru achiziția de active necorporale.
- n) cheltuieli aferente marjei de buget 25% din $(1.2 + 1.3 + 1.4 + 2 + 3.1 + 3.2 + 3.3 + 3.5 + 3.7 + 3.8 + 4 + 5.1.1)$;
- o) cheltuieli pentru constituirea rezervei de implementare pentru ajustarea de preț;

De asemenea, nu sunt eligibile cheltuielile excluse de la finanțare potrivit art. 7 alin. (1), (4) și (5) din Regulamentul (UE) 2021/1058.

În conformitate cu Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021–2027 se implementează mecanismul financiar al cererilor de prefinanțare, plată și rambursare pentru proiectele depuse în cadrul prezentului apel.

5.3.4. Opțiuni de costuri simplificate. Costuri directe și costuri indirecte

În cadrul acestui apel de proiecte, categoriile de cheltuieli eligibile se împart în costuri directe și costuri indirecte.

Categoriile de cheltuieli eligibile finanțabile prin ajutorul de stat regional prevăzut în prezentul ghid sunt costurile directe ale proiectului, respectiv acele cheltuieli efectuate strict pentru investiția inițială propusă prin proiect și care, la finalul implementării proiectului, se reflectă/transpun în obiectivul investițional propus prin proiect:

- Cheltuieli cu lucrări de construire, extindere spații de producție/prestare de servicii pentru investiții inițiale (conform cap. 1 - Cheltuieli pentru obținerea și amenajarea terenului, subcap. 1.2, 1.3, 1.4, cap. 2 - Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului de investiții, cap. 4 - Cheltuieli pentru investiția de bază, subcap. 4.1, 4.2, 4.3, cap.5 - Alte cheltuieli, subcap. 5.1, 5.3, cap.6 - Cheltuieli pentru probe tehnologice și teste, din devizul general).
- Cheltuieli cu echipamente, dotări (conform cap. 4 - Cheltuieli pentru investiția de bază, subcap. 4.4, 4.5, 4.6, din devizul general).
- Cheltuieli cu active necorporale, respectiv, investiții în brevete, licențe, mărci comerciale, programe informatice, alte drepturi și active similare, achiziția de servicii IT relevante și necesare, precum și achiziția, dezvoltarea, testarea și pilotarea de aplicații IT în vederea asigurării funcționalității acestora, **exclusiv pentru punerea în funcțiune a investiției.**
- Investiții specifice certificării și omologării proceselor și produselor/ serviciilor (inclusiv metodologii și proceduri de management și producție), în vederea asigurării funcționalității acestora, **exclusiv pentru punerea în funcțiune a investiției.**

Valoarea eligibilă a activelor necorporale nu poate depăși 10% din valoarea eligibilă a activelor corporale ce fac obiectul proiectului.

Costurile activelor necorporale sunt eligibile în proporție de 100%.

Orice alte cheltuieli în afara celor menționate mai sus nu sunt eligibile pentru a fi finanțate din ajutor de stat regional. Acestea reprezintă fie cheltuieli neeligibile, fie cheltuieli eligibile pentru ajutor de minimis, astfel cum sunt acestea menționate mai jos.

Costurile directe reprezintă baza pentru calcularea costurilor indirecte ce vor fi finanțate prin ajutor de minimis.

Categoriile de cheltuieli eligibile finanțabile prin ajutor de minimis sunt costurile indirecte, respectiv acele cheltuieli care nu se încadrează în categoria costurilor directe, sprijină realizarea obiectivului investițional propus prin proiect, dar, la finalul implementării, nu se reflectă în mod direct în obiectivul investițional. Acestea se calculează sub formă de **rată forfetară de 5% din costurile directe** aferente investiției inițiale, respectiv:

- a) cheltuieli pentru consultanța privind documentația tehnico-economică aferentă proiectului de investiții finanțat prin prezentul ghid (conform cap. 3 - Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică subcap. 3.6 Organizarea procedurilor de achiziție, subcap. 3.7.1 - Managementul de proiect pentru obiectivul de investiții inclusiv cheltuielile pentru întocmirea rapoartelor de expertiză contabilă, subcap. 3.7.2- Audit financiar, din Devizul General);
- b) cheltuieli cu activitățile obligatorii de comunicare și vizibilitate aferente proiectului (conform cap. 5 - Alte cheltuieli, subcap. 5.4 - Cheltuieli pentru informare și publicitate din Devizul General);
- c) Comisioane, cote, taxe aferente proiectului (conform cap. 5 - Alte cheltuieli, subcap. 5.2 Comisioane, cote, taxe, costul creditului din Devizul General).
- d) cheltuielile cu participarea la târguri, misiuni comerciale, expoziții în calitate de expozant: taxa de participare, închirierea stand-ului, transportul și cazarea pe perioada evenimentului pentru maximum 2 delegați, transportul și depozitarea mostrelor și materialelor promoționale, cheltuieli pentru adaptarea proceselor tehnologice de producție la sistemele de certificare și standardizare.
- e) Cheltuieli cu serviciile, respectiv cheltuieli cu activități specifice economiei circulare, digitalizării cheltuieli pentru adaptarea proceselor tehnologice de producție la sistemele de certificare și standardizare.

Orice alte cheltuieli în afara celor reglementate la lit. a)-e) nu sunt eligibile pentru a fi finanțate din ajutor de minimis. Acestea reprezintă fie cheltuieli neeligibile, fie cheltuieli eligibile pentru ajutor de regional, astfel cum sunt acestea prevăzute în prezentul ghid.

Formula de calcul a costurilor indirecte:

$Co\ ind = Co\ dir \times (5\%),$ unde:

$Co\ ind$ = costurile indirecte,

$Co\ dir$ = costurile directe,

5% = rata forfetară

Costurile indirecte, așa cum au fost definite, nu se vor detalia, explica și fundamenta prin documente suport.

5.3.5. Opțiuni de costuri simplificate. Costuri unitare/sume forfetare și rate forfetare

În cadrul prezentului apel de proiecte, pentru a acoperi costurile indirecte ale unui proiect, se utilizează o rată forfetară de 5 % din valoarea cheltuielilor eligibile aferente costurilor directe, în conformitate cu prevederile art.54, lit. (a) din Regulamentul (UE) nr.1060/ 2021.

5.3.6. Finanțare nelegată de costuri

Nu este cazul

5.4. Valoarea minimă și maximă eligibilă/nerambursabilă a unui proiect

Valoarea minimă a asistenței financiare nerambursabile solicitate pentru un proiect, este de 300.000 euro, echivalent în lei la cursul de schimb valutar InforEuro, valabil la data lansării apelului de proiecte, disponibil la:

http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/inforeuro/index_en.cfm

Valoarea maximă a asistenței financiare nerambursabile este:

- 500.000 Euro, dar nu mai mult de 10 ori decât cifra de afaceri netă menționată în situațiile financiare aferente anului fiscal anterior depunerii cererii de finanțare, indiferent de clasa CAEN din care au fost obținute veniturile sau

- 3.000.000 Euro, dar nu mai mult de 10 ori decât veniturile obținute în anul fiscal anterior depunerii cererii de finanțare din activitatea desfășurată aferentă clasei CAEN pentru care solicită finanțare, venituri cuprinse în cifra de afaceri netă menționată în situațiile financiare, dacă aceste venituri depășesc 50.000 EURO.

Cursul de schimb valutar InforEuro este cel valabil la data lansării apelului de proiecte, http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/inforeuro/index_en.cfm

În această situație, beneficiarul trebuie să justifice valoarea veniturilor obținute în anul fiscal anterior depunerii cererii de finanțare, din activitatea desfășurată, aferente clasei CAEN pentru care solicită finanțare, printr-un **Raport de expertiză contabilă** elaborat de un profesionist contabil independent, membru CECCAR, cu viză valabilă la data emiterii raportului.

Finanțarea nerambursabilă maximă acordată drept costuri indirecte este de 100% din valoarea eligibilă a cheltuielilor finanțabile prin ajutor de minimis, cu condiția încadrării în valoarea maximă nerambursabilă de 200.000 de euro acordată prin prezentul apel de proiect.

În situația în care valoarea costurilor indirecte, obținută prin aplicarea ratei forfetare de 5% la valoarea costurilor directe, depășește valoarea maximă nerambursabilă de 200.000 de euro, diferența este considerată contribuție a beneficiarului la cheltuielile eligibile.

Valoarea eligibilă a proiectului este nelimitată cu condiția ca diferența dintre valoarea eligibilă a proiectului și valoarea maximă nerambursabilă solicitată prin proiect să fie suportată de către solicitant sub formă de contribuție proprie la cheltuielile eligibile ale proiectului.

Valoarea totală eligibilă a investiției reprezintă suma cheltuielilor eligibile incluse în proiect.

Valoarea totală a proiectului poate fi majorată pe perioada implementării cu condiția ca diferența dintre valoarea totală și valoarea eligibilă a proiectului să fie suportată de către beneficiar sub formă de cheltuieli neeligibile.

Toate sumele utilizate sunt brute, înainte de orice deducere de impozite și taxe.

5.5. Cuantumul cofinanțării acordate

Ajutorul regional se acordă în limita intensităților (procentelor) maxime aprobate de Hotărârea nr. 311 din 2 martie 2022 privind intensitatea maximă a ajutorului de stat regional în perioada 2022-2027 pentru investiții inițiale, cu completările următoare, precum și în baza prevederilor Regulamentului 2014/651.

Astfel, valoarea maximă a finanțării nerambursabile ce poate fi solicitată și acordată prin program se determină aplicând, la valoarea cheltuielilor eligibile, intensitatea maximă a ajutorului, aplicabilă categoriei de IMM și județului în care se implementează proiectul, conform tabelului de mai jos:

Intensitatea maxima admisa a ajutorului de stat pentru investiții inițiale (%)			
Județ	Categoria de întreprinderi		
	Microîntreprinderi	Mici	Mijlocii
ARGES	70%	70%	60%
CALARASI	75%	75%	70%
DAMBOVITA	70%	70%	60%
GIURGIU	70%	70%	60%
IALOMITA	75%	75%	70%
PRAHOVA	75%	75%	75%
TELEORMAN	75%	75%	70%

Contribuția programului, respectiv cuantumul finanțării nerambursabile solicitate din ajutor de stat regional reprezintă maximum 75% din valoarea eligibilă a investiției solicitată din ajutor de stat regional, cu respectarea regulilor de cumul.

În cazul în care proiectul conține atât investiții inițiale finanțabile prin ajutor de stat regional, cât și investiții finanțabile prin ajutor de minimis, intensitatea maximă admisă pentru finanțarea cheltuielilor eligibile finanțabile prin ajutor de stat regional este de 75%, cu respectarea regulilor de cumul.

Finanțarea nerambursabilă maximă acordată ca ajutor de minimis este de 100% din valoarea eligibilă a cheltuielilor finanțabile prin ajutor de minimis, cu respectarea valorii maxime nerambursabile de 200.000 de euro acordată prin prezentul apel de proiecte, a regulilor de cumul a ajutorului de minimis din ultimii 3 ani de 300.000 euro și a ratei forfetare stabilită în cadrul prezentului ghid, în conformitate cu art. 54 lit. a din Reg. 1060/2021.

Contribuția solicitantului la finanțarea investiției trebuie să fie de minimum 25% din valoarea eligibilă a investiției solicitată din ajutor de stat regional, în conformitate cu prevederile art. 14, alin. 14 din Regulamentul 651/2014.

Beneficiarul proiectului trebuie să asigure o contribuție proprie de minim 25% din valoarea eligibilă a cheltuielilor finanțabile prin ajutor de stat regional, în funcție de intensitatea maximă aplicabilă, precum și finanțarea cheltuielilor neeligibile aferente proiectului (dacă este cazul). Contribuția financiară proprie este constituită fie din resurse proprii, fie din resurse atrase, sub o formă care să nu facă obiectul niciunui alt ajutor de stat/ de minimis.

Contribuția solicitantului trebuie raportată la intensitatea maximă a ajutorului de stat regional, aplicabilă categoriei de IMM și județului în care se implementează proiectul.

5.6. Durata proiectului

Durata proiectului include atât activitățile realizate înainte de depunerea cererii de finanțare cât și activitățile ce urmează a fi realizate după semnarea contractului de finanțare.

Prima activitate aferentă proiectului reprezintă cea mai veche activitate desfășurată pentru elaborarea documentației de finanțare.

Solicitantul are obligația de a prevedea termene realiste pentru realizarea activităților, cu încadrarea în limitele maxime prevăzute pentru durata maximă de implementare a proiectului.

Perioada de implementare a proiectului reprezintă perioadă în care se realizează activitățile proiectului cuprinsă între data începerii implementării și data finalizării activităților proiectului, conform graficului de activități aprobat, fără ca data de finalizare să depășească 30 septembrie 2029, la care se adaugă, dacă este cazul, și perioada de desfășurare a activităților proiectului înainte de semnarea Contractului de Finanțare, conform regulilor de eligibilitate a cheltuielilor.

5.7. Alte cerințe de eligibilitate a proiectului

Nu este cazul

6. INDICATORI DE ETAPĂ

Pe baza informațiilor incluse în cererea de finanțare și, dacă este cazul, a informațiilor suplimentare solicitate beneficiarului, AM PRSM verifică și validează indicatorii de etapă care vor prevăzuți în Planul de monitorizare a proiectului.

Indicatorii de etapă se corelează cu activitatea de bază declarată de beneficiar în cererea de finanțare, precum și cu rezultatele așteptate ale proiectului.

Primul indicator de etapă poate fi stabilit la un interval de o lună, dar nu mai mult de 6 luni, calculat din prima zi de începere a implementării proiectului, așa cum este prevăzută în contractul de finanțare.

Dacă data de începere a implementării proiectului este anterioară datei de semnare a contractului de finanțare, primul indicator de etapă este raportat la data semnării contractului de finanțare.

Indicatorii de etapă se raportează atât la stadiul pregătirii și derulării procedurilor de achiziții, cât și la progresul execuției lucrărilor, aferente activității de bază.

În intervalul dintre doi indicatori de etapă consecutivi, AM PRSM monitorizează proiectul în cauză pe baza rapoartelor de progres și a vizitelor de monitorizare, putând utiliza, în funcție de specificul proiectului, un sistem specific de repere intermediare și instrumente de monitorizare care să permită evaluarea permanentă a evoluției progresului implementării proiectului și posibile abateri de la graficul de implementare sau de natură să afecteze atingerea indicatorilor de realizare și de rezultat.

AM PRSM sprijină beneficiarul pentru identificarea și stabilirea de posibile măsuri de remediere și urmărește atingerea indicatorilor de etapă.

Cu excepția primului indicator de etapă, în cazul neîndeplinirii celorlalți indicatori de etapă la termenele prevăzute în planul de monitorizare, actualizat prin actele adiționale aprobate, AM PRSM poate aplica, în funcție de analiza obiectivă și riscurile identificate, în condițiile prevăzute în contractul de finanțare, următoarele măsuri:

- a) întreruperea termenului de plată pentru cererile de plată/cererile de prefinanțare/cererile de rambursare până la îndeplinirea indicatorului de etapă, cu condiția ca îndeplinirea indicatorului să survină în perioada prevăzută la art. 74 alin. (1) lit. b din Regulamentul (UE) 2021/1.060, cu modificările și completările ulterioare;
- b) respingerea, în tot sau în parte, a cererii de plată/cererii de prefinanțare/cererii de rambursare, în condițiile art. 25 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021, dacă nu au fost transmise dovezile privind îndeplinirea indicatorului de etapă în termenul specificat la lit. a);
- c) aplicarea unor penalități de întârziere, stabilite ca procent din valoarea cererii de plată/cererii de prefinanțare/cererii de rambursare, în funcție de valoarea resurselor financiare prevăzute pentru îndeplinirea indicatorului de etapă raportat la valoarea respectivei cereri sau ca procent în limita a 5% din valoarea eligibilă a contractului de finanțare, în situația neîndeplinirii a 3 indicatori de etapă consecutivi din motive imputabile beneficiarului/liderului de parteneriat și/sau partenerilor;

d) suspendarea implementării proiectului, până la încetarea cauzelor obiective care afectează derularea activităților și atingerea indicatorilor de etapă;

e) rezilierea contractului de finanțare de către AM PRSM;

f) alte măsuri specifice prevăzute de AM PRSM în contractul de finanțare, cu condiția ca acestea să nu aducă atingere prevederilor naționale și regulamentelor europene aplicabile.

În termen de 5 zile lucrătoare de la termenul prevăzut pentru un indicator de etapă, beneficiarul încarcă documentele justificative care probează îndeplinirea acestuia, iar AM PRSM verifică și confirmă îndeplinirea sau, după caz, neîndeplinirea acestuia în termen de 5 zile lucrătoare de la data la care documentele trebuiau/au fost încărcate de către beneficiar.

Dacă indicatorii de etapă sunt definiți în strictă corelare cu activitățile planificate în perioadele care fac obiectul rapoartelor de progres, îndeplinirea indicatorului de etapă la finalul perioadei pentru care se face raportarea se probează prin raportul de progres și prin documentele justificative care îl însoțesc, la termenul stabilit pentru depunerea raportului de progres.

Pentru confirmarea îndeplinirii indicatorului de etapă, AM PRSM poate solicita clarificări sau iniția o vizită de monitorizare, caz în care se suspendă termenul de validare.

În cazul nerespectării termenului de 5 zile lucrătoare pentru încărcarea documentelor justificative care probează îndeplinirea indicatorului, prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ se blochează posibilitatea de încărcare a documentelor.

Ulterior, beneficiarul poate solicita, motivat, AM PRSM deblocarea aplicației pentru încărcarea documentelor justificative care probează realizarea indicatorului de etapă.

În situația îndeplinirii cu întârziere a unui indicator de etapă, beneficiarul poate face dovada îndeplinirii acestuia, ulterior, și prin rapoartele de progres sau cu ocazia vizitelor de monitorizare, iar AM PRSM înregistrează în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ îndeplinirea cu întârziere a unui indicator de etapă.

În cazul nerealizării indicatorilor de etapă din primul an de implementare în decurs de 6 luni de la finalizarea primului an de implementare, din motive imputabile beneficiarului/liderului de parteneriat și/sau partenerilor acestuia, precum și în situația unor întârzieri semnificative în îndeplinirea indicatorilor de etapă care afectează substanțial sau fac imposibilă realizarea obiectivelor și atingerea rezultatelor proiectului asumate prin contractul, AM PRSM poate proceda la rezilierea contractului de finanțare potrivit prevederilor art. 37 și 38 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021 și recuperarea sumelor deja plătite beneficiarului.

În procesul de monitorizare a proiectelor, AM PRSM va verifica și confirma îndeplinirea indicatorilor de etapă, în conformitate cu prevederile Planului de monitorizare a proiectului.

7. COMPLETAREA ȘI DEPUNEREA CERERILOR DE FINANȚARE

7.1. Completarea formularului cererii

Cererea de finanțare depusă de solicitanți va respecta modelul cadru aprobat prin ordin al ministrului investițiilor și proiectelor europene iar conținutul cererii de finanțare va fi implementat prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ pentru perioada de programare 2021-2027, conform O.U.G nr. 23/2023.

Solicitantul are obligația de a completa cererea de finanțare cu toate informațiile necesare.

În cazul în care reprezentantul legal al solicitantului de finanțare este un cetățean străin nerezident:

- a) entitatea care solicită finanțare poate fi creată în sistemul MySMIS, doar de către un împuternicit, cetățean român rezident sau cetățean străin rezident, al reprezentantului legal cetățean străin nerezident;
- b) pentru transmiterea formularului cererii de finanțare și a anexelor prin MYSMIS, reprezentantul legal al solicitantului de finanțare cetățean străin nerezident va împuternici, în condițiile legii, expres o persoană, respectiv cetățean român rezident sau cetățean străin rezident;
- c) reprezentantul legal va completa și semna cu semnătură electronică extinsă, vizibilă, certificată în conformitate cu prevederile legale în vigoare toate declarațiile date în nume propriu;
- d) persoana împuternicită va semna certificarea aplicației și va transmite cererea de finanțare prin sistem.

7.2. Limba utilizată în completarea cererii de finanțare

Cererea de finanțare și anexele acesteia trebuie să fie completată în limba română.

Orice alte documentele redactate în altă limbă vor fi însoțite, în mod obligatoriu, de traducere legalizată sau autorizată.

7.3. Metodologia de justificare și detaliere a bugetului cererii de finanțare

Bugetul proiectului este cuprins în cererea de finanțare și respectă formatul-cadru și conținutul minim aprobat prin ordin al ministrului investițiilor și proiectelor europene.

Bugetul proiectului se generează în cadrul aplicației MySMIS2021/ SMIS2021+.

Bugetul proiectului se va întocmi respectând prevederile Hotărârii Guvernului nr. 873/ 2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă.

La întocmirea bugetului, solicitantul va avea în vedere că valorile pe care se fundamentează bugetul trebuie să respecte prevederile art. 5 lit. d) și e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare.

Bugetul proiectului se corelează cu devizul general al investiției, în cazul proiectelor care prevăd lucrări, întocmit în conformitate cu prevederile H.G.nr.907/ 2016, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru corelarea bugetului cu devizul general se va utiliza matricea de corelare aprobată prin Ordinul MIPE nr.2370/ 2023.

Bugetul cererii de finanțare va fi corelat cu informațiile cuprinse în cadrul devizelor aferente celei mai recente documentații anexate la cererea de finanțare.

Bugetul proiectului se corelează cu obiectivele proiectului, activitățile prevăzute, resursele alocate/estimate, cu calendarul achizițiilor publice, cu calendarul de realizare, iar cheltuielile vor fi corect încadrate în categoria celor eligibile sau neeligibile.

Bugetul estimat alocat activității sau pachetului de activități de bază reprezintă minimum 50% din bugetul eligibil al proiectului.

Solicitantul are obligația de a asigura fonduri suficiente și realiste în bugetul proiectului, precum și termene realiste pentru realizarea activităților, cu încadrarea în limitele maxime prevăzute pentru bugetul sau după caz durata maximă de implementare a proiectului.

Pentru fundamentarea costurilor investiției se vor prezenta oferte de preț/ cataloage/ website-uri, orice alte surse verificabile (cel puțin 3 surse).

De asemenea, se vor depune minim 3 oferte de preț pentru echipamente/ dotări/ servicii și, respectiv, oferte sau baze de preț pentru lucrări (acestea din urma, care sa fie livrabile, în cazul solicitării venite de la evaluatorii tehnic/ financiar).

Nu este acceptată creșterea valorii eligibile a proiectului ca urmare a eventualelor clarificări/corectări asupra bugetului, efectuate în întreg procesul de evaluare, selecție, contractare și implementare a proiectelor.

7.4. Anexe și documente obligatorii la depunerea cererii

1. Declarația Unică

La cererea de finanțare, solicitantul anexează declarația unică, care se completează conform prevederilor art. 8 alin. (2) și (3) din O.U.G. nr. 23/2023 și prin care solicitantul confirmă îndeplinirea condițiilor de eligibilitate și a cerințelor de conformitate administrativă.

Aplicația MySMIS2021/SMIS2021+ va genera declarația unică, care va fi completată de solicitant și va fi semnată cu semnătură electronică extinsă de către reprezentantul legal al acestuia.

Respectarea cerințelor de ordin administrativ și îndeplinirea condițiilor de eligibilitate, așa cum sunt prevăzute în Ghidul Solicitantului, sunt asumate prin declarația unică a solicitantului care se depune odată cu cererea de finanțare, urmând ca în situația în care, după evaluarea tehnică și financiară, proiectul este propus pentru contractare, solicitantul să facă, prin documente justificative, dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate prevăzute de Ghidul Solicitantului în etapa de contractare.

Prin declarația unică, emisă pe proprie răspundere, sub sancțiunea pedepselor prevăzute de legislația penală în vigoare privind falsul intelectual și falsul în declarații, solicitantul, declară îndeplinirea tuturor condițiilor de eligibilitate, așa cum au fost prevăzute în Ghidul Solicitantului, și că va face dovada îndeplinirii acestor condiții, la cererea autorității de management în condițiile prevăzute în Ghidul Solicitantului, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare.

Odată cu generarea și semnarea declarației unice, solicitantului i se aduce la cunoștință, în mod automat, prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, că în etapa de contractare are obligația de a face dovada celor declarate.

Solicitantul va declara, de asemenea, pe propria răspundere, odată cu întocmirea declarației unice că deține dreptul de proprietate, fără sarcini, sau alte drepturi reale asupra bunurilor imobile care fac obiectul cererii de finanțare.

2. Documente solicitate pentru a fi evaluate în etapa de evaluare tehnică și financiară

- Planul de afaceri, inclusiv Macheta financiară. Structura planului de afaceri și a machetei financiare sunt anexate prezentului ghid.
- Plan de amplasare a echipamentelor/utilajelor achiziționate prin proiect.
- Documente justificative care au stat la baza stabilirii costurilor în cadrul proiectului: oferte de preț/ cataloage/ website-uri, orice alte surse verificabile (cel puțin 3 surse).
- Devizul general întocmit pe modelul din HG 907/29.11.2016, asumat de către solicitantul de finanțare și proiectant, pentru proiectele care propun lucrări, indiferent dacă este sau nu este necesară Autorizația de construire.
- Situațiile financiare anuale ale solicitantului, aferente exercițiului financiar anterior anului depunerii cererii de finanțare, aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociaților.
- Bilanțul prescurtat
- Contul de profit și pierdere
- Datele informative
- Situația activelor imobilizate
- Notele explicative la situațiile financiare

Dacă situațiile financiare au fost depuse la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor, se va atașa inclusiv dovada depunerii.

- Situațiile financiare anuale ale entităților identificate ca întreprinderi partenere și/sau legate cu solicitantul, aferente exercițiului financiar anterior anului depunerii cererii de finanțare, aprobate de organele statutare ale solicitantului.

- Bilanțul prescurtat
- Contul de profit și pierdere
- Datele informative
- Situația activelor imobilizate
- Notele explicative la situațiile financiare

Dacă situațiile financiare au fost depuse la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor, se va atașa inclusiv dovada depunerii.

Notă

Dacă o societate a desfășurat atât activități agricole cât și activități non agricole, are obligația să demonstreze printr-un Raport de expertiză contabilă, întocmit de un expert

contabil, separarea activităților sau distincția între conturi în vederea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate și a evaluării financiare a cererii de finanțare.

De asemenea, pentru proiectele a căror valoare maximă a asistenței financiare nerambursabile solicitate este mai mare de 500.000 euro, beneficiarul trebuie să justifice valoarea veniturilor obținute în anul fiscal anterior depunerii cererii de finanțare, din activitatea desfășurată, aferentă clasei CAEN pentru care solicită finanțare, prin Raportul de expertiză contabilă elaborat de un profesionist contabil independent, membru CECCAR, cu viză valabilă la data emiterii raportului.

- Documentația privind imunizarea la schimbările climatice, în cazul proiectelor care prevăd investiții în infrastructură cu o durată de viață mai mare de cinci ani.

Documentația privind imunizarea la schimbările climatice va respecta metodologia de întocmire conform anexei prezentului ghid, iar concluziile documentației se vor regăsi în Planul de afaceri și în cererea de finanțare.

Informațiile privind respectarea și modalitatea de îndeplinire a cerințelor și măsurilor prevăzute pentru obiectivele de mediu vor fi corelate în cererea de finanțare, Planul de afaceri, Declarația DNSH precum și documentația privind imunizarea la schimbările climatice.

- Declarația cu privire la respectarea principiului "a nu prejudicia în mod semnificativ" ("do no significant harm" - DNSH).
- Lista de echipamente și/sau lucrări și/sau servicii cu încadrarea acestora pe secțiunea de cheltuieli eligibile /ne-eligibile.
- Documente care dovedesc complementaritatea cu alte investiții realizate din alte surse de finanțare în ultimii 3 ani fiscali (spre exemplu: contracte, acorduri etc.)

În cazul în care solicitantul consideră că poate explica o anumită situație și prin alte documente, acesta le poate anexa la cererea de finanțare, însă acest aspect nu presupune lipsa documentelor obligatorii solicitate.

7.5. Aspecte administrative privind depunerea cererii de finanțare

Depunerea cererii de finanțare se va realiza doar prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Depunerea cererii de finanțare prin orice alte mijloace nu va fi luată în considerare.

7.6. Anexele și documente obligatorii la momentul contractării

1. Documente statutare: act constitutiv, contract de societate, statut, actualizate în formă consolidată (forma consolidată a documentelor statutare se referă la forma actualizată a acestor documente, care corespunde cu informațiile din certificatul constatator ONRC, nu la o formă care să conțină mențiuni cu privire la toate modificările efectuate până la momentul consolidării). Informațiile din documentele statutare trebuie să corespundă cu informațiile ce reies din Certificatul constatator ONRC.

2. Mandatul/ împuternicire pentru semnarea unor secțiuni din cererea de finanțare, conform legii, dacă reprezentantul legal al solicitantului de finanțare este un cetățean străin nerezident.

Actul de împuternicire se prezintă în cazul în care anumite secțiuni/anexe din cererea de finanțare nu sunt semnate de reprezentantul legal al solicitantului, ci de o persoană împuternicită în acest sens.

NU se acceptă însușirea și semnarea declarațiilor solicitate în nume personal ale reprezentantului legal de către o altă persoană împuternicită.

3. Pentru a face dovada unui drept real principal fără sarcini asupra bunurilor imobile care fac obiectul cererii de finanțare, solicitantul va depune documentele de proprietate

a) Pentru investiții care includ doar servicii și/sau dotări:

- contract de vânzare-cumpărare/contract de concesiune/contract de suprafață/contract de comodat/contract de închiriere/contract de donație/contract de locațiune etc.

În situația în care imobilul care reprezintă locația de implementare a proiectului este ipotecat, se va transmite acordul instituției în favoarea căreia a fost constituită ipoteca din care să rezulte dreptul solicitantului de finanțare de a implementa investiția, iar în situația în care solicitantul de finanțare nu este proprietarul imobilului, dreptul acestuia de a încheia contractul de comodat/inchiriere.

b) Pentru proiecte care propun realizarea de lucrări care necesită autorizație de construire:

□ Documentele cadastrale și înregistrarea imobilelor în registre:

- extras de carte funciară din care să rezulte intabularea, în termen de valabilitate
- plan de amplasament vizat de OCPI pentru imobilele pe care se propune a se realiza investiția în cadrul proiectului, plan în care să fie evidențiate inclusiv numerele cadastrale, tabel numere cadastrale;

- plan de situație propus pentru realizarea investiției, elaborat de proiectant.

Beneficiarul se obligă să mențină investiția finanțată prin proiect în regiunea Sud-Muntenia precum și drepturile asupra obiectelor/bunurilor mobile și imobile care fac obiectul cererii de finanțare în perioada de implementare, precum și în perioada în care este asigurat caracterul durabil al proiectului, în condițiile art. 65 din Regulamentul (UE) 2021/1.060, cu modificările și completările ulterioare.

Atenție!!!

Contractul de finanțare va fi reziliat și finanțarea nerambursabilă acordată va fi recuperată și în cazul în care obiectele/ bunurile, fie ele mobile sau imobile, finanțate în cadrul contractului, nu sunt folosite conform scopului destinat sau în cazul în care acestea sunt vândute sau înstrăinate, sub orice formă, oricând până la finalizarea perioadei de durabilitate stabilită.

4. Dovada capacității financiare: extras de cont bancar curent sau de depozit, linie/contract de credit emise de o instituție de credit bancară, scrisoare de confort emisă de o instituție de credit bancară, prin care solicitantul de finanțare face dovada că are capacitatea financiară de a acoperi, cel puțin, contribuția proprie totală a solicitantului.

Contribuția proprie totală a solicitantului se compune din: contribuția la valoarea eligibilă a proiectului, valoarea neeligibilă a proiectului, TVA deductibilă aferentă proiectului..

5. Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare.

6. Pentru expertul care a întocmit documentația de imunizare, se va depune documentul relevant cu privire la încadrarea acestuia ca expert care are dreptul legal să întocmească astfel de documentații.

7. Planul de monitorizare a proiectului.

8. Declarație încadrare în categoria IMM.

9. Declarația privind ajutoarele de stat și de minimis pentru demonstrarea respectării regulilor de cumul ale ajutoarelor primite.

10. Certificat de atestare fiscală referitor la obligațiile de plată la bugetul local (atât pentru sediul social al solicitantului, cât și pentru toate punctele de lucru autorizate), precum și la

bugetul de stat, din care să reiasă că solicitantul și-a achitat obligațiile de plată nete la bugetul de stat și respectiv, bugetul local, în ultimul an calendaristic.

CertIFICATELE de atestare fiscală trebuie să fie în termen de valabilitate.

În cazul în care solicitantul are debite, va solicita detalierea acestora în certificatul de atestare fiscală.

11. Certificatul de cazier fiscal al solicitantului. Certificatul de cazier fiscal trebuie să fie în termen de valabilitate.

12. Documente privind identificarea reprezentantului legal al solicitantului.

13. Certificatul de urbanism, eliberat în vederea obținerii autorizației de construire pentru realizarea investiției propuse, în termen de valabilitate (pentru proiectele care prevăd lucrări).

14. Decizia privind procedura de evaluare a impactului asupra mediului emisă de autoritatea de mediu, în conformitate cu prevederile Legii nr. 292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului și ale Ordinului nr. 269/2020 sau Clasarea notificării (pentru acele proiecte care pot avea efecte semnificative asupra mediului).

15. Certificat constatator însoțit de Furnizare informații sau Raport istoric sau orice alt document care relevă informațiile istorice ale solicitantului, furnizate de Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă tribunalul unde își are sediul solicitantul, ori prin serviciul InfoCert, cu cel mult 30 de zile calendaristice înainte de data depunerii cererii de finanțare.

16. Situațiile financiare anuale ale solicitantului și ale entităților identificate ca întreprinderi partenere și/sau legate cu solicitantul, dacă este cazul, aferente exercițiului financiar anterior anului depunerii cererii de finanțare, aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociaților, inclusiv dovada depunerii la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor.

- Bilanțul prescurtat
- Contul de profit și pierdere
- Datele informative
- Situația activelor imobilizate
- Notele explicative la situațiile financiare

17. Documentele care au suferit modificări de la momentul depunerii cererii de finanțare și până la contractare se vor depune în varianta actualizată.

7.7. Renunțarea la cererea de finanțare

Pe parcursul procesului de evaluare, selecție și contractare, solicitantul de finanțare are dreptul de a solicita retragerea de la finanțare a proiectului depus.

Retragerea cererii de finanțare se realizează de către reprezentantul legal al solicitantului de finanțare/persoana împuternicită a reprezentantului legal al solicitantului de finanțare, în mod expres prin mandat special/împuternicire specială la notar:

a) prin sistemul electronic MySMIS 2021/SMIS 2021;

sau

b) prin completarea Formularului de retragere de la finanțare a proiectului.

Un proiect retras de la finanțare poate fi redepus în cadrul aceleiași apel de proiecte în condițiile în care acesta este deschis, conform termenelor precizate în cadrul ghidului solicitantului de finanțare, și va fi tratat ca un proiect nou.

8. PROCESUL DE EVALUARE, SELECȚIE ȘI CONTRACTARE A PROIECTELOR

8.1. Principalele etape ale procesului de evaluare, selecție și contractare

Principalele etape ale procesului de evaluare, selecție și contractare sunt:

1. Depunerea și înregistrarea cererilor de finanțare

Depunerea unei cereri de finanțare reprezintă operațiunea de transmitere, de către un solicitant, a unei solicitări de finanțare (cerere de finanțare), prin intermediul aplicației SMIS2021/MySMIS2021. Aplicația SMIS2021/MySMIS2021 alocă, în mod automat, codul proiectului (codul SMIS). La nivelul AM PRSM, cererile de finanțare depuse vor fi înregistrate în MySMIS (BackOffice).

2. Verificarea conformității administrative

Această etapă este complet digitalizată, respectiv este realizată în mod automat prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, pe baza declarației unice generată de sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

3. Desemnarea comisiei de evaluare

După înregistrarea cererilor de finanțare în MySMIS (BackOffice) vor fi desemnați experți independenți responsabili cu evaluarea tehnico-financiară a cererii de finanțare, precum și

experții din cadrul AM PRSM-Serviciul Evaluare, Selecție și Contractare PR Sud-Muntenia care vor primi rolurile de președinte/secretar ai comisiilor de evaluare.

4. Evaluarea tehnică și financiară a cererii de finanțare

După verificarea conformității administrative, solicitantul este informat prin intermediul aplicației MySMIS2021/SMIS2021+, cu privire la trecerea proiectului în etapa de evaluare tehnică și financiară sau, după caz, cu privire la nerespectarea cerințelor de conformitate administrativă, situație în care nu este demarată etapa de evaluare tehnică și financiară.

Cererile de finanțare se evaluează de către comisiile de evaluare constituite la nivelul AM PRSM în conformitate cu prevederile Ghidului Solicitantului și cu instrucțiunile Autorității de Management a Programului Regional Sud-Muntenia.

Pe parcursul procesului de evaluare tehnică și financiară, comisia de evaluare poate solicita clarificări.

Pentru a asigura principiul tratamentului egal, nediscriminarea și a nu afecta principiul competițional al proiectelor, temele ce pot face subiectul clarificărilor în cadrul etapei de evaluare tehnică și financiară se referă la următoarele aspecte (fără a fi exhaustive):

- buget incorect calculat din punct de vedere aritmetic;
- necorelarea bugetului cu activitățile proiectului și cu planul de achiziții;
- necorelarea calendarului de activități cu planul de achiziții;
- declararea anumitor cheltuieli ca fiind ne-eligibile și reasumarea acestora de către solicitant;
- necorelări de informații în diferite părți ale cererii de finanțare, care să nu afecteze principiile de competitivitate în cadrul procesului, depunând în mod corespunzător;
- necorelări între cererea de finanțare și plan de afaceri, acolo unde este cazul.

Termenul de răspuns la solicitările de clarificări este de **maximum 5 zile lucrătoare**, în funcție de complexitatea acestora.

În lipsa unor răspunsuri la clarificări sau în cazul primirii unor răspunsuri neconcludente, AM PRSM ia decizia privind rezultatul evaluării pe baza informațiilor existente.

Grilele de evaluare tehnică și financiară se completează și se generează în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Rezultatele evaluării tehnice și financiare se comunică solicitantului prin intermediul sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+, indicându-se punctajul obținut și justificarea acordării respectivului punctaj, pentru fiecare criteriu în parte.

Recomandările din evaluare, criteriile care au fost punctate în procesul de evaluare și selecție (care nu au fost soluționate până în momentul contractării), precum și recomandările

formulate în etapa contractuală, vor face obiectul unei anexe la contract, vor fi obligatorii și îndeplinirea lor va fi monitorizată în etapa de implementare

5. Contractarea proiectelor

După finalizarea evaluării tehnice și financiare a cererilor de finanțare, AM PRSM demarează etapa de contractare.

Intrarea în etapa de contractare este adusă la cunoștința solicitantului prin aplicația informatică MySMIS2021/SMIS2021+.

Solicitanții ale căror cereri de finanțare au întrunit pragul de excelență sau care au îndeplinit condițiile prevăzute în Ghidul Solicitantului și ale căror rezultate confirmă îndeplinirea condițiilor pentru selecție sunt notificați cu privire la trecerea în etapa de contractare, în termen de **5 zile lucrătoare de la data finalizării etapei de evaluare tehnică și financiară**, respectiv de la data soluționării contestațiilor.

În etapa de contractare, solicitanților li se solicită de către AM PRSM prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ să facă dovada celor declarate prin declarația unică, respectiv să prezinte documentele justificative prin care fac dovada îndeplinirii tuturor condițiilor de eligibilitate.

Autoritatea de management poate solicita clarificări în etapa de contractare.

Urmare a verificării îndeplinirii condițiilor de eligibilitate, autoritatea de management transmite către solicitant notificarea privind aprobarea finanțării, respectiv respingerea finanțării, după caz.

Durata totală până la semnarea contractului de finanțare nu poate depăși 180 de zile calendaristice calculate de la închiderea apelului de proiecte.

În cazuri temeinic justificate, autoritatea de management are dreptul de a prelungi durata motivat, o singură dată, cu maximum 90 de zile calendaristice, cu informarea solicitanților prin publicarea unui anunț pe pagina de internet a autorității de management.

8.2. Conformitate administrativă - DECLARAȚIA UNICĂ

Aplicația MySMIS2021/SMIS2021+ generează declarația unică care este completată de solicitant și se semnează cu semnătură electronică extinsă de către reprezentantul legal al acestuia sau împuternicitul acestuia.

Respectarea cerințelor de ordin administrativ și îndeplinirea condițiilor de eligibilitate, așa cum sunt prevăzute în Ghidul solicitantului, sunt asumate prin Declarația Unică a solicitantului, care se depune odată cu cererea de finanțare urmând ca, în situația în care, după evaluarea tehnică și financiară, proiectul este propus pentru contractare, solicitantul să facă dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate prevăzute de Ghidul solicitantului, în etapa de contractare, prin documente justificative.

Solicitantul declară, de asemenea, pe propria răspundere, odată cu întocmirea declarației unice, că deține un drept real principal asupra bunurilor imobile care fac obiectul cererii de finanțare și/sau asupra bunurilor imobile care constituie locația/locațiile de implementare a proiectului.

Odată cu generarea și semnarea declarației unice, solicitantului I se aduce la cunoștință, în mod automat, prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ că, în etapa de contractare, are obligația de a face dovada celor declarate.

8.3. Etapa de evaluare preliminară - dacă este cazul (specific pentru intervențiile FSE+)

Nu este cazul

8.4. Evaluarea tehnică și financiară. Criterii de evaluare tehnică și financiară

Evaluarea tehnică și financiară se va realiza în baza grilei de evaluare, care va cuprinde următoarele **criterii de evaluare tehnică și financiară**:

✓ **Contribuția proiectului la realizarea Obiectivului Specific RSO 1.3 aferent Priorității 1 din Programul Regional Sud-Muntenia 2021-2027**

În cadrul acestui criteriu se vor puncta:

- activități de certificare/recertificare/omologare produs/serviciu/ proces;
- activități de digitalizare și/sau internaționalizare;
- domeniul de activitate (Clasa CAEN) în care se realizează investiția, în funcție de încadrarea în prioritățile identificate în analiza socio-economică inclusă în Planul de Dezvoltare Regională Sud Muntenia 2021-2027.

✓ **Capacitatea financiară și operațională a solicitantului**

În cadrul acestui criteriu se vor puncta:

- rata solvabilității generale calculată în exercițiul financiar anterior depunerii cererii de finanțare este mai mare sau egală cu 1 (unu):

Active totale/Datorii totale

- rata rentabilității financiare (ROE) a solicitantului calculată, ca procent, în exercițiul financiar anterior depunerii cererii de finanțare este mai mare sau egală cu 5% :

Rezultat net/Capitaluri proprii.

- contribuția solicitantului la valoarea cheltuielilor eligibile.

Punctajul se acordă în baza informațiilor menționate în planul de afaceri, machetă financiară și cererea de finanțare.

✓ **Calitatea, maturitatea și sustenabilitatea proiectului**

În cadrul acestui criteriu se vor puncta:

- calitatea planului de afaceri (informațiile sunt corelate cu cele din cererea de finanțare și macheta financiară, costurile investiției sunt suficient fundamentate, proiecțiile veniturilor și cheltuielilor de operare sunt realiste, suficient justificate, fundamentate pe date corecte, surse verificabile, strategia de marketing este realizabilă, planul de afaceri este elaborat cu respectarea cerințelor minime, expres menționate, sunt furnizate informații relevante legate de necesitatea realizării investiției, precum și informațiile cu privire la modalitatea de respectare a principiului DNSH și asigurarea imunizării la schimbările climatice (în cazul proiectelor de infrastructură cu o durată de viață mai mare de 5 ani);
- rata internă de rentabilitate a investiției (RIRF/C) calculată ca urmare a proiecțiilor financiare cu includerea investiției propuse (rata de actualizare la care un flux de costuri și beneficii exprimate în unități monetare are valoarea actualizată zero);
- fluxul de numerar net cumulat al solicitantului, în condițiile unei estimări detaliate, fundamentate, realiste a cheltuielilor și veniturilor; fluxul trebuie să fie mai mare decât 1 (unu).

- ✓ **Respectarea principiilor privind egalitatea de șanse, de gen, nediscriminarea, accesibilitatea și dezvoltarea durabilă.** (Nu vor fi punctate măsurile de conformare cu obligațiile legale ale solicitantului în aceste domenii, ci doar acele măsuri suplimentare față de cerințele minime legale)

Solicitantul va descrie în secțiunea relevantă din cererea de finanțare modul în care sunt respectate obligațiile minime prevăzute de legislația specifică aplicabilă, precum și acțiunile suplimentare, dacă sunt prevăzute astfel de acțiuni în cadrul proiectului.

A) **Egalitatea de șanse, de gen, nediscriminarea, accesibilitatea**

În cadrul acestui criteriu nu vor fi punctate măsurile de conformare cu obligațiile legale ale solicitantului cu privire la designul universal și adaptarea rezonabilă, ci doar acele măsuri suplimentare față de cerințele minime legale:

- proiectul implementează măsuri suplimentare în ceea ce privește egalitatea de șanse, gen, nediscriminarea, în corelare cu Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene și Convenția ONU privind Drepturile Persoanelor cu Handicap;
- proiectul promovează utilizarea de noi tehnologii, inclusiv tehnologii informatice și de comunicații, dispozitive de suport pentru mobilitate, dispozitive și tehnologii asistive, adecvate persoanelor cu dizabilități, acordând prioritate tehnologiilor cu prețuri accesibile (spre exemplu: sisteme de asistență ambientală pentru asistarea aparatului auditiv și tehnologiilor cu bucle de inducție etc.).

B) Dezvoltarea durabilă

În cadrul acestui criteriu nu vor fi punctate măsurile de conformare cu obligațiile legale ale solicitantului, ci doar acele măsuri suplimentare față de cerințele minime legale:

- proiectul prevede măsuri pentru promovarea dezvoltării durabile, măsuri cu un impact minim sau nesemnificativ asupra mediului, care se referă la utilizarea surselor de energie curată, economie circulară, inclusiv prevenirea și reciclarea deșeurilor, prevenirea și controlul poluării asupra aerului, apei, solului, protecția resurselor de apă, protecția și conservarea biodiversității, în valoare de minim 5% din valoarea totală eligibilă a proiectului.

- ✓ Contributia proiectului la neutralitatea climatică (în cazul investițiilor în infrastructură care au o durată de viață preconizată de, cel puțin, cinci ani)

În cadrul acestui criteriu se va puncta contribuția proiectului la reducerea emisiilor de echivalent CO₂ în aria de studiu a proiectului, fără a genera o creștere a acestor emisii în afara ariei de studiu. Informațiile se vor prelua din documentația de imunizare la schimbările climatice.

- ✓ Contributia proiectului la reziliența în fața schimbărilor climatice (în cazul investițiilor în infrastructură care au o durată de viață preconizată de, cel puțin, cinci ani)

În cadrul acestui criteriu se va puncta capacitate proiectului de adaptare în fața schimbărilor climatice. Informațiile se vor prelua din documentația de imunizare la schimbările climatice.

- ✓ Locul de implementare a proiectului conform densității IMM la 1000 de locuitori

Din analiza indicatorilor privind activitatea întreprinderilor din regiunea Sud-Muntenia se constată o stabilitate fragilă care se manifestă diferențiat la nivelul claselor de mărime și al sectoarelor de activitate economică, de la un județ la altul.

Între județele regiunii există diferențe foarte mari în ceea ce privește gradul de diversificare economică.

Conform datelor statistice, județele cu cel mai mare grad de diversificare economică au fost Argeș, Prahova și Giurgiu, iar la polul opus s-au situat județele Teleorman, Ialomița, Calărași și Dâmbovița cu cel mai mic număr de întreprinderi active, fiind, astfel, județele cu cel mai scăzut grad de diversificare economică.

Astfel, densitatea IMM-urilor la nivelul județelor din regiunea Sud-Muntenia în anul 2021, conform datelor furnizate de Institutul National de Statistică, prin www.statistici.insse.ro, este următoarea :

Județ	Nr. IMM-uri	Nr. locuitori	Densitate IMM (nr. IMM/1000 locuitori)
Argeș	19.172	626870	3,06
Călărași	5.581	303742	1,84
Dâmbovița	10.077	515197	1,95
Giurgiu	6.348	266369	2,38
Ialomița	5.145	282993	1,82
Prahova	21.010	780011	2,69
Teleorman	6.118	360251	1,70
TOTAL	73.451	3.135.433	2,34

De asemenea, conform datelor statistice, densitatea medie a IMM-urilor nivel regional este 2,34, iar densitatea medie a IMM-urilor la nivel național este 2,95.

Astfel, analizând tabelul de mai sus, se constată că județele Călărași, Dâmbovița, Ialomița și Teleorman au densitatea medie sub densitatea medie națională de 2.95 cât și sub densitatea medie regională de 2,34.

Având în vedere cele de mai sus, criteriul locului de implementare a proiectului se va puncta, în scopul eliminării decalajelor de dezvoltare economică de la nivelul regiunii Sud-Muntenia, după cum urmează:

- dacă investiția este situată într-unul din județele cu densitatea medie a IMM-urilor atât sub media națională, cât și sub media regională ;
- dacă investiția este situată într-unul din județele cu densitatea medie a IMM-urilor sub media națională și peste media regională.

✓ Sediul social al solicitantului

În cadrul acestui criteriu se va puncta dacă solicitantul are sediul social în regiunea Sud-Muntenia și a desfășurat activități, cel puțin, cu un an înaintea depunerii cererii de finanțare, în regiunea Sud-Muntenia sau dacă are punct de lucru în regiunea Sud Muntenia și a desfășurat activități la punctul de lucru din regiunea Sud- Muntenia, cel puțin cu un an înaintea depunerii cererii de finanțare.

- ✓ Complementaritatea cu alte investiții realizate din alte surse de finanțare în ultimii 3 ani fiscali, înainte de data depunerii cererii de finanțare și anul curent depunerii cererii de finanțare

În cadrul acestui criteriu se va puncta dacă solicitantul a realizat investiții din surse proprii (rezultate din exploatarea capitalului propriu sau din autofinanțare) în active corporale/necorporale - mijloace fixe, iar valoarea minimă cumulată a investițiilor a fost de 20.000 Euro. Punctajul se acordă pentru acele investiții strict legate de desfășurarea obiectului de activitate a solicitantului. În acest sens, se vor detalia în cadrul Planului de afaceri investițiile realizate, dacă acestea există, în raport cu obiectul de activitate a solicitantului.

Totodată, în cadrul acestui criteriu se acordă puncte dacă solicitantul a mai beneficiat de finanțări din fonduri publice, iar valoarea minima cumulată a investițiilor a fost de 20.000 Euro.

8.5. Aplicarea pragului de calitate

În cadrul prezentului apel de proiecte este stabilit un prag de calitate de 50 puncte.

Proiectul se respinge de la finanțare dacă totalizează mai puțin de 50 de puncte la finalul evaluării tuturor criteriilor de evaluare tehnică și financiară.

Proiectele care au obținut un punctaj mai mare sau egal cu punctajul minim de calitate sunt contractate conform secțiunii 8.6 din prezentul ghid.

În situația egalității de punctaj, departajarea se realizează în conformitate cu secțiunea 8.6 din prezentul ghid.

8.6. Aplicarea pragului de excelență

În cadrul acestui apel de proiecte cererile de finanțare se vor depune pe parcursul a trei luni calendaristice pentru care sunt stabilite două praguri valorice pentru pragul de excelență, după cum urmează:

- 90 de puncte pentru prima lună de depunere a proiectelor;
- 85 de puncte pentru cea de-a doua lună a apelului.

Demararea etapei de ETF se va realiza în ordinea depunerii proiectelor și nu se va aștepta finalizarea perioadei de depunere în cadrul apelurilor de proiecte.

Procedura de selecție este prezentată mai jos.

Cererile de finanțare depuse în prima lună calendaristică vor parcurge etapa de evaluare tehnică și financiară, urmând a fi contractate proiectele care au obținut, cel puțin, 90 de puncte și ale căror valori eligibile nerambursabile solicitate însumate reprezintă maximum 25% din finanțarea disponibilă a apelului.

În acest caz, AM PRSM demarează în mod direct etapa de contractare, în ordinea descrescătoare a punctajelor obținute, fără a fi necesară soluționarea contestațiilor depuse care au ca obiect rezultatele evaluării tehnice și financiare.

Proiectele ale căror valori eligibile nerambursabile solicitate însumate depășesc procentul de 25% din finanțarea disponibilă a apelului, intră în competiție cu proiectele depuse în lunile următoare.

Cererile de finanțare depuse în cea de-a doua lună calendaristică vor parcurge etapa de evaluare tehnică și financiară, urmând a fi direct contractate cele care au obținut, cel puțin, 85 de puncte (noul prag de excelență), atât din prima tranșă (din cele menținute în competiție) cât și din tranșa curentă, și ale căror valori eligibile nerambursabile solicitate însumate reprezintă maximum 50% din finanțarea disponibilă a apelului.

În acest caz, AM PRSM demarează în mod direct etapa de contractare, în ordinea descrescătoare a punctajelor obținute, fără a fi necesară soluționarea contestațiilor depuse care au ca obiect rezultatele evaluării tehnice și financiare.

Proiectele ale căror valori eligibile nerambursabile solicitate însumate depășesc procentul de 50% din finanțarea disponibilă a apelului, intră în competiție cu proiectele depuse în ultima lună.

Cererile de finanțare depuse în ultima lună calendaristică vor parcurge etapa de evaluare tehnică și financiară, iar demararea contractării se realizează după soluționarea contestațiilor care au ca obiect rezultatele ETF.

Astfel, în competiția finală intră proiectele care nu au fost contractate în lunile anterioare și proiectele ale căror contestații au fost soluționate. Ierarhizarea acestor proiecte se realizează în ordinea descrescătoare a punctajelor obținute, cu condiția îndeplinirii pragului de calitate.

Proiectele rămase necontractate și care îndeplinesc pragul de calitate vor fi incluse pe o listă de rezervă a apelului.

În orice situație în care există egalitate de punctaj, departajarea se realizează în funcție de punctajul obținut pentru următoarele criterii din grila evaluare tehnică și financiară, în ordinea de mai jos:

1. Criteriul 1 - Contribuția proiectului la realizarea Obiectivului Specific RSO 1.3 aferent Priorității 1 din Programul Regional Sud-Muntenia 2021-2027
2. Criteriul 3 - Calitatea, maturitatea și sustenabilitatea proiectului
3. Criteriul 2 - Capacitatea financiară și operațională a solicitantului
4. Criteriul 4 - Respectarea principiilor privind egalitatea de șanse, de gen, nediscriminarea, accesibilitatea și dezvoltarea durabilă
5. Criteriul 8 - Sediul social al solicitantului
6. Criteriul 7 - Locul de implementare a proiectului conform densității IMM la 1000 de locuitori
7. Criteriul 9 - Complementaritatea cu alte investiții realizate din alte surse de finanțare în ultimii 3 ani fiscali, înainte de data depunerii cererii de finanțare și anul curent depunerii cererii de finanțare.
8. Criteriul 6 - Contribuția proiectului la reziliența în fața schimbărilor climatice.
9. Criteriul 5 - Contribuția proiectului la neutralitatea climatică

Proiectul nu se respinge de la finanțare dacă obține 0 puncte la, cel puțin, un criteriu de evaluare tehnică și financiară.

Proiectele care obțin mai puțin de 50 de puncte, pragul de calitate, în urma evaluării tehnice și financiare sunt respinse. Acestea vor avea posibilitatea redeunerii cu condiția încadrării în termenul-limită de depunere.

8.7. Notificarea rezultatului evaluării tehnice și financiare.

Rezultatele evaluării tehnice și financiare se comunică solicitantului prin intermediul sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+, indicându-se punctajul obținut și justificarea acordării respectivului punctaj, pentru fiecare criteriu în parte.

8.8. Contestații

Cu privire la rezultatul evaluării tehnice și financiare, solicitantul/liderul de parteneriat, după caz, poate formula contestație pe cale administrativă în termen de 30 de zile calendaristice, calculat de la data comunicării acestuia prin intermediul sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Contestația trebuie să cuprindă, cel puțin, următoarele elemente:

- a) datele de identificare ale solicitantului: denumirea, sediul, datele de contact, precum și alte atribute de identificare, în condițiile legii, cum sunt: numărul de înregistrare în registrul comerțului sau într-un alt registru public, codul unic de înregistrare, precum și ale cererii de finanțare: titlu, cod unic SMIS;
- b) datele de identificare ale reprezentantului legal al solicitantului;
- c) obiectul contestației;
- d) criteriul/criteriile contestat(e);
- e) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază contestația, detaliate pentru fiecare criteriu de evaluare și selecție în parte contestat;
- f) semnătura reprezentantului legal/împuternicitului solicitantului.

Contestația se soluționează, prin decizie motivată, în termen de 30 de zile calendaristice, calculat de la data înregistrării acesteia la autoritatea de management, dată care nu poate depăși 5 zile lucrătoare de la data transmiterii contestației prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Împotriva deciziei emise solicitantul se poate adresa instanței de contencios administrativ, în conformitate cu prevederile art. 8 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Împotriva deciziei de respingere a finanțării, solicitantul/ liderul de parteneriat poate formula contestație pe cale administrativă, la autoritatea de management, în termen de 30 de zile calendaristice, calculat de la data primirii acesteia prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Contestația trebuie să cuprindă:

- datele de identificare a solicitantului (denumire, sediu, datele de contact) precum și a cererii de finanțare (titlu, cod unic SMIS);
- datele de identificare a reprezentantului legal al solicitantului;

- obiectul contestației;
- motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază contestația;
- dovezile pe care se întemeiază, dacă este cazul;
- semnătura reprezentantului legal al solicitantului/persoanei împuternicite de către reprezentantul legal al solicitantului.

Contestația se soluționează, prin decizie motivată, în termen de 30 de zile calendaristice, calculat de la data înregistrării acesteia la autoritatea de management, dată care nu poate depăși 5 zile lucrătoare de la data transmiterii contestației prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Împotriva soluției stabilite prin decizie de către Comitetul de soluționare a contestațiilor, solicitantul/liderul de parteneriat se poate adresa instanței de contencios administrativ, în conformitate cu prevederile art. 8 din Legea nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

8.9. Contractarea proiectelor

8.9.1. Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate

După finalizarea evaluării tehnice și financiare a cererilor de finanțare, este demarată etapa de contractare.

Solicitanții ale căror cereri de finanțare au întrunit pragul de excelență sau care au îndeplinit condițiile prevăzute în Ghidul Solicitantului și ale căror rezultate confirmă îndeplinirea condițiilor pentru selecție sunt notificați cu privire la trecerea în etapa de contractare, în termen de 5 zile lucrătoare de la data finalizării etapei ETF, respectiv data soluționării contestațiilor.

În etapa de contractare, solicitanților li se solicită de către autoritatea de management prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ să facă dovada celor declarate prin declarația unică, respectiv să prezinte documentele justificative prin care fac dovada îndeplinirii tuturor condițiilor de eligibilitate.

Totodată, AM PRM poate solicita, în etapa de contractare, documente verificate în etapa ETF în acele situații pentru care este necesară dovedirea valabilității documentelor și pentru care se constată erori materiale.

Solicitantul transmite documentele solicitate în etapa de contractare, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare, în termen de 15 zile lucrătoare, calculat de la data primirii solicitării. În acest termen, de 15 zile lucrătoare, AM PRSM poate solicita documente justificative și clarificări în acele situații în care obținerea datelor și informațiilor nu este posibilă sau informațiile nu corespund cu cele furnizate de solicitant.

Autoritatea de Management poate solicita clarificări în etapa de contractare în legătură cu documentele verificate, cu respectarea principiului tratamentului egal și nediscriminării, iar solicitanții au obligația să răspundă la clarificări cu respectarea termenului de 15 zile lucrătoare de răspuns, calculat de la data primirii solicitării de clarificări, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare.

Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate se realizează pe baza informațiilor și documentelor prezentate de solicitant, inclusiv a răspunsurilor la solicitările de clarificări, a informațiilor și documentelor care pot fi accesate, obținute sau puse la dispoziția AM PRSM din bazele de date administrate de alte instituții publice, prin implementarea măsurilor de interoperabilitate/interogare a sistemelor/bazelor de date/rapoartelor, precum și a informațiilor și a documentelor care au însoțit cererea de finanțare disponibile în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Urmare a verificării îndeplinirii condițiilor de eligibilitate, autoritatea de management emite decizia de aprobare a finanțării, respectiv decizia de respingere a finanțării.

Durata totală până la semnarea contractului de finanțare nu poate depăși 180 de zile calendaristice calculate de la închiderea apelului de proiecte.

În cazuri temeinic justificate, autoritatea de management are dreptul de a prelungi durata motivat, o singură dată, cu maximum 90 de zile calendaristice, cu informarea solicitanților prin publicarea unui anunț pe pagina de internet a autorității de management.

În cazuri excepționale și pentru motive independente de solicitant, la solicitarea acestuia, procesul de contractare poate fi suspendat, sub condiția ca perioada de suspendare să nu afecteze proiectul, astfel încât să se asigure implementarea acestuia în condiții optime, în conformitate cu cererea de finanțare și cu încadrare în perioada de programare.

Perioadele cumulate de suspendare nu pot depăși 45 de zile calendaristice.

8.9.2. Decizia de acordare/respingere a finanțării

Ca urmare a verificării îndeplinirii condițiilor de eligibilitate, AM PRSM emite decizia de aprobare a finanțării, respectiv decizia de respingere a finanțării.

Pentru proiectele selectate, în baza deciziei de aprobare a finanțării, AM PRSM va proceda la încheierea contractului de finanțare.

Dacă este cazul, AM PRSM emite decizia de respingere a finanțării, în etapa de contractare, cu menționarea motivelor de respingere, dacă intervine, cel puțin, una dintre următoarele situații, fără ca enumerarea să excludă alte condiții specifice prevăzute în Ghidul solicitantului:

- a) solicitantul nu face dovada că cele declarate prin declarația unică sunt conforme cu realitatea și corespund cerințelor din Ghidul solicitantului;
- b) solicitantul nu răspunde în termenele prevăzute în cadrul prezentului ghid.

Decizia de respingere a finanțării se aduce la cunoștința solicitantului prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ și conține cel puțin următoarele elemente:

- a) datele de identificare ale solicitantului și ale cererii de finanțare: titlu, cod unic SMIS;
- b) datele de identificare ale reprezentantului legal al solicitantului sau împuternicitului acestuia;
- c) conținutul deciziei de respingere;
- d) motivele de drept și de fapt ale respingerii proiectului;
- e) termenul de contestare și modalitatea de transmitere a contestației;
- f) organele împuternicite cu soluționarea contestației;
- g) semnătura reprezentantului legal/împuternicitului AM PRSM.

8.9.3. Definitivarea planului de monitorizare a proiectului

Planul de monitorizare a proiectului va fi transmis de solicitant în etapa de contractare, înaintea semnării contractului de finanțare.

Planul de monitorizare a proiectului va fi parte integrantă a contractului de finanțare și va cuprinde indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului pe baza cărora se va monitoriza și evalua progresul implementării proiectului, precum și condițiile și documentele justificative pe baza cărora se evaluează și se probează îndeplinirea acestora, în vederea atingerii obiectivelor și țințelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat prevăzuți în cererea finanțare și asumați în contractul de finanțare.

Planul de monitorizare va include, de asemenea, valorile țintelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat care trebuie atinse ca urmare a implementării proiectului, precum și valorile de bază / de referință ale acestora, dacă există.

Indicatorii de etapă se vor corela cu activitatea de bază declarată în cererea de finanțare, precum și cu rezultatele așteptate ale proiectului.

Pe baza informațiilor incluse în cererea de finanțare și, dacă este cazul, a informațiilor suplimentare solicitate beneficiarului, AM PRSM verifică și validează indicatorii de etapă care vor prevăzuți în Planul de monitorizare a proiectului.

Indicatorii de etapă pot reprezenta:

- realizarea unor activități sau subactivități din proiect;
- atingerea unor stadii de implementare sau de execuție tehnică sau financiară prestabilite;
- stadii sau valori intermediare ale indicatorilor de realizare.

Astfel, indicatorii de etapă se pot referi la: achizițiile de echipamente, ordinul de începere a lucrărilor, stadii fizice și financiare ale proiectelor, alți indicatori relevanți, aceste exemple nefiind exhaustive.

8.9.4. Semnarea contractului de finanțare /emiterea deciziei de finanțare

Contractul de finanțare se generează de sistemul informatic MySMIS2021/ SMIS2021+ și se semnează numai în format electronic de către reprezentantul legal/persoanele împuternicite ale AM PRSM și reprezentantul legal/persoanele împuternicite desemnate de solicitantul sau liderul de parteneriat în numele parteneriatului constituit.

Durata totală până la semnarea contractului de finanțare **nu poate depăși 180 de zile calendaristice calculate de la închiderea apelului de proiecte**. În cazuri temeinic justificate, autoritatea de management are dreptul de a prelungi durata motivat, o singură dată, cu maximum 90 de zile calendaristice, cu informarea solicitanților prin publicarea unui anunț pe pagina de internet a autorității de management.

Semnarea contractului de către beneficiar se va realiza în maximum 5 zile lucrătoare de la data notificării.

În cazul în care contractul de finanțare nu poate fi semnat în termenul de 5 zile lucrătoare (fără existența unei justificări temeinice/ rezonabile), se consideră refuzul beneficiarului de a semna contractul și cererea de finanțare va fi exclusă din procesul de contractare.

9. ASPECTE PRIVIND CONFLICTUL DE INTERESE

Solicitantul/ beneficiarul are obligația de a întreprinde toate măsurile pentru respectarea regulilor pentru evitarea conflictului de interese, conform art. 61 din Regulamentul nr. 2018/1046 și capitolului 2, secțiunea 2, din OUG nr. 66/2011 precum și în conformitate cu alte reglementări naționale și europene în vigoare.

Părțile din categoria subiecților de drept public au obligația de a urmări respectarea prevederilor Legii nr. 161/2003, în materia conflictului de interese și a incompatibilităților.

Beneficiarii care au calitatea de autoritate contractantă au obligația de a respecta aplicarea prevederilor referitoare la conflictele de interese prevăzute de legislația în materia achizițiilor publice.

Beneficiarii care nu au calitatea de autoritate contractantă au obligația de a respecta aplicarea prevederilor referitoare la conflictul de interese prevăzut în art. 14 și art. 15 din OUG nr. 66/2011, precum și celelalte prevederi legale aplicabile.

De asemenea, solicitantul va declara în declarația unică faptul că se angajază ca organizația pe care o reprezintă să întreprindă toate măsurile pentru respectarea regulilor privind evitarea conflictului de interese, în conformitate cu reglementările europene și naționale în vigoare.

10. ASPECTE PRIVIND PRELUCRAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL

Solicitantul, prin asumarea declarației unice, își exprimă acordul cu privire la utilizarea și prelucrarea datelor cu caracter personal de către AM PRSM responsabil sau orice altă structura cu responsabilități în gestiunea și controlul fondurilor europene, în cadrul procesului de evaluare și contractare și în cadrul verificărilor de management/audit/control, în scopul îndeplinirii activităților specifice, cu respectarea prevederilor legale.

De asemenea, beneficiarul își exprimă acordul cu privire la prelucrarea, stocarea și arhivarea datelor obținute pe parcursul desfășurării contractului de finanțare, în vederea utilizării, pe toată durata, precum și după încetarea acestuia, în scopul verificării modului de implementare și/sau a respectării clauzelor contractuale și a legislației naționale și europene.

Conform prevederilor O.U.G. nr. 23/2023, AM PRSM poate obține în mod direct, din bazele de date administrate de alte instituții publice, prin implementarea măsurilor de interoperabilitate/ interogare a sistemelor/ bazelor de date/ rapoartelor, informații necesare în vederea confirmării realității informațiilor din declarația unică depusă de către solicitant, în baza consimțământului solicitanților, cu respectarea prevederilor legale privind protecția datelor cu caracter personal.

Datele solicitanților/beneficiarilor disponibile în bazele de date externe vor fi prelucrate în vederea identificării indicatorilor de risc, atât în procesul de evaluare/selecție a proiectelor, cât și pe parcursul derulării acestora, în cadrul verificărilor de management, în scopul îndeplinirii activităților specific, cu respectarea prevederilor legale.

AM poate utiliza în scopul verificărilor, sistemul ARACHNE în toate etapele proiectului, inclusiv verificarea la depunerea proiectului.

La utilizarea sistemului ARACHNE vor fi folosite datele din sistemul informatic MySMIS2021/MySMIS2021+.

11. ASPECTE PRIVIND MONITORIZAREA TEHNICĂ ȘI RAPOARTELE DE PROGRES

11.1. Rapoartele de progres

În procesul de monitorizare a proiectelor se elaborează rapoartele de progres.

Rapoartele de progres sunt trimestriale și finale.

Rapoartele de progres (însoțite de documentele justificative) reprezintă instrumente de verificare a procesului de monitorizare a proiectelor de către AM PRSM, în scopul urmăririi progresului proiectelor și stadiului îndeplinirii indicatorilor de realizare și rezultat, al respectării planului de monitorizare a proiectului și al realizării indicatorilor de etapă din plan.

Rapoartele de progres se generează prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ de către beneficiar și se transmite periodic, conform prevederilor contractului, în termen de 30 de zile de la finalizarea perioadei de raportare.

11.2. Vizitele de monitorizare

AM PRSM are obligația de a monitoriza și verifica din punct de vedere tehnic și financiar implementarea proiectului, pe baza Contractului de finanțare și Cererii de finanțare aprobate și a Planului de monitorizare care se constituie în anexe la contract, în vederea asigurării îndeplinirii obiectivelor proiectului și prevenirii neregulilor.

În acest sens, AM PRSM va realiza vizite de monitorizare, inclusiv vizite de monitorizare a activităților aflate în derulare.

Vizitele de monitorizare reprezintă instrumente de verificare a procesului de monitorizare a proiectelor de către AM PRSM și pot fi vizite la fața locului pe parcursul implementării, vizite speciale, vizite finale și vizite ex post. Beneficiarul/liderul de parteneriat are obligația de a asigura caracterul durabil al operațiunilor potrivit prevederilor art. 65 din Regulamentul (UE) 2021/1.060, cu modificările și completările ulterioare.

În procesul de monitorizare a proiectelor se elaborează rapoartele de vizită de monitorizare.

Acestea se elaborează de AM PRSM prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021 și se generează în termen de 10 zile lucrătoare de la data vizitei efectuate la fața locului. Rapoartele de vizită pot include acțiuni corective și recomandări adresate beneficiarului, precum și termenele de realizare care sunt obligatorii de respectat pentru beneficiar.

11.3. Mecanismul specific indicatorilor de etapă. Planul de monitorizare

Instrumentul principal utilizat în activitățile de monitorizare a proiectelor este reprezentant de Planul de monitorizare a proiectului, parte a contractului de finanțare.

Acest instrument presupune urmărirea și validarea îndeplinirii indicatorilor de etapă ai proiectului pe baza documentelor justificative transmise de beneficiar, inclusiv a informațiilor și documentelor care însoțesc raportul de progres și a constatărilor AM PRSM în urma vizitelor de monitorizare.

12. ASPECTE PRIVIND MANAGEMENTUL FINANCIAR

12.1. Mecanismul cererilor de prefinanțare

Mecanismul prefinanțării este reglementat de OUG nr. 133/2021, cu completările și modificările ulterioare, HG nr. 829/2022, cu completările și modificările ulterioare.

Prefinanțarea se poate solicita doar în perioada de valabilitate a contractului de finanțare.

Pentru a depune cererea de prefinanțare, beneficiarii/liderii de parteneriat sau partenerii, au obligația deschiderii de conturi dedicate (a se vedea Anexa 5 din OUG nr.133/2021) unde vor fi virate sumele aferente prefinanțării.

În conformitate cu prevederile O.U.G. nr.133/ 2021 se acordă prefinanțare în tranșe de maximum 40% din valoarea eligibilă a contractului de finanțare, fără depășirea valorii totale eligibile a acestuia, beneficiarilor.

Cu excepția primei tranșe de prefinanțare acordate, următoarele tranșe de prefinanțare se acordă cu deducerea sumelor nejustificate din tranșa anterior acordată.

Conform prevederilor art.18, alin.(7) din O.U.G. nr.133/2021, beneficiarul care a depus cerere de prefinanțare are obligația depunerii unei/unor cereri de rambursare care să cuprindă cheltuielile efectuate din tranșa de prefinanțare acordată, în cuantum cumulat de minimum 50% din valoarea acesteia, în termen de maximum 90 de zile calendaristice de la data la care autoritatea de management a virat tranșa de prefinanțare în contul beneficiarului, fără a depăși durata contractului de finanțare.

12.2. Mecanismul cererilor de plată

În procesul de implementare a PRSM 2021-2027, beneficiarii pot opta pentru utilizarea mecanismului decontării cererilor de plată, conform OUG nr. 133/2021, cu modificările și completările ulterioare.

Mecanismul decontării cererilor de plată presupune efectuarea plăților prin transfer bancar și nu poate fi utilizat în situația efectuării plăților în numerar sau prin mandat poștal.

Cererea de plată se poate depune pentru următoarele tipuri de cheltuieli:

- facturi pentru livrarea bunurilor/prestarea serviciilor/execuția lucrărilor recepționate, acceptate la plată;
- facturi de avans în conformitate cu clauzele prevăzute în contractele de achiziții aferente proiectelor implementate, acceptate la plată.

După primirea facturilor pentru livrarea bunurilor/ prestarea serviciilor/execuția lucrărilor recepționate, acceptate la plată, a facturilor de avans în conformitate cu clauzele prevăzute în contractele de achiziții aferente proiectelor implementate, acceptate la plată, beneficiarul depune la AM PRSM cererea de plată și documentele justificative aferente acesteia.

Pentru proiectele implementate în parteneriat, liderul de parteneriat depune cererea de plată, iar AM PRSM virează, după efectuarea verificărilor, valoarea cheltuielilor autorizate în conturile liderului de parteneriat/ partenerilor care le-au angajat, fără a aduce atingere contractului de finanțare și prevederilor acordului de parteneriat, parte integrantă a acestuia.

La depunerea cererii de rambursare/ plată, pentru a evita dubla finanțare, beneficiarii/parteneriile finanțare din FEDR, FSE+, FC și FTJ 2021-2027 au obligația depunerii la AM PRSM a unei declarații pe propria răspundere din care să rezulte că valoarea TVA aferentă cheltuielilor corespinzătoare achizițiilor de la furnizori, prestatori, antreprenori, cuprinse în cererea de rambursare/ plată, nu a fost și nu va fi solicitată la rambursare conform legislației naționale în domeniul fiscal, anexă a ghidului solicitantului.

12.3. Mecanismul cererilor de rambursare

Cererile de rambursare pentru proiectele depuse în cadrul prezentului apel pot fi de două tipuri:

- cerere de rambursare aferentă cererii de plată - cererea depusă de către un

beneficiar prin care se justifică utilizarea sumelor plătite de către autoritatea de management ca urmare a cererii de plată;

- cerere de rambursare - cerere depusă de către un beneficiar prin care se solicită autorității de management virarea sumelor aferente cheltuielilor eligibile efectuate conform contractului/deciziei de finanțare sau prin care se justifică utilizarea prefinanțării.

În cazul în care prin cererea de rambursare se justifică utilizarea prefinanțării urmare a autorizării cheltuielilor eligibile aferente fondurilor externe nerambursabile și cofinanțării de la bugetul de stat cuprinse în cererile de rambursare, contravaloarea acestora se deduce din valoarea prefinanțării acordate, iar sumele respective nu se mai cuvin a fi rambursate liderilor de parteneriat sau partenerilor la cererile de rambursare (art. 19[^]alin 1-2, OUG nr. 133/2021 actualizată).

Beneficiarul va transmite cererile de rambursare conform Graficului de depunere a cererilor de rambursare (în formatul anexat la contractul de finanțare) depus la contractul de finanțare, parte integrantă a acestuia.

Beneficiarii au obligația de a efectua plata sumelor primite prin mecanismul cererilor de plată și de a depune cererea de rambursare aferentă cererii de plată la AM PRSM în decurs de 10 zile lucrătoare de la momentul încasării sumelor virate de către AM PRSM.

Beneficiarii au obligația de a achita integral contribuția proprie aferentă cheltuielilor eligibile incluse în documentele anexate cererii de plată cel mai târziu până la data depunerii cererii de rambursare aferente cererii de plată.

În termen de maximum 10 zile lucrătoare de la data încasării sumelor virate de către AM PRSM, beneficiarii au obligația de a depune cererea de rambursare aferentă cererii de plată, în care sunt incluse sumele din documentele decontate prin cererea de plată.

La depunerea cererii de rambursare/ plată, pentru a evita dubla finanțare, beneficiarii/partenerii de finanțare din FEDR, FSE+, FC și FTJ 2021-2027 au obligația depunerii la AM PRSM a unei declarații pe propria răspundere din care să rezulte că valoarea TVA aferentă cheltuielilor corespinzătoare achizițiilor de la furnizori, prestatori, antreprenori, cuprinse în cererea de rambursare/ plată, nu a fost și nu va fi solicitată la rambursare conform legislației naționale în domeniul fiscal, anexă a ghidului solicitantului.

12.4. Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare

Cererile de prefinanțare/plată/rambursare aferente proiectelor finanțate în cadrul prezentului apel se vor depune conform graficului cererilor de prefinanțare/plată/rambursare și care va fi anexat la contractul de finanțare, parte integrantă a cererii de finanțare. Graficul va fi transmis în etapa de contractare.

12.5. Vizitele la fața locului

Pentru proiectele depuse în cadrul prezentului apel de proiecte se vor efectua vizite pe teren atât în etapa de contractare cât și în etapa de implementare a proiectului.

În ceea ce privește etapa de contractare, se vor efectua vizite pe teren, cel puțin, pentru acele proiecte care prevăd lucrări ce se supun autorizării și pentru acele proiecte pentru care există recomandări în acest sens formulate în etapa de evaluarea tehnică și financiară.

Pentru etapa de implementare, scopul vizitei pe teren este de a verifica la fața locului progresul fizic al proiectelor și acuratețea/corelarea datelor înscrise în rapoartele de progres, culegerea de date suplimentare vizând stadiul implementării proiectului (probleme întâmpinate), precum și de a asigura o comunicare adecvată cu solicitanții proiectelor.

De asemenea, vizitele la fața locului se vor efectua ori de câte ori situația o impune (sesizări, interpellări, alte solicitări), inclusiv, dacă este cazul, în vederea aprobării/ respingerii propunerilor de modificare a contractelor de finanțare transmise de solicitanți.

Vizitele la fața locului au ca scop:

- verificarea la fața locului a progresului fizic al proiectului/stadiului de implementare și a datelor introduse în rapoartele de progres, culegerea de date suplimentare vizând stadiul implementării proiectului (probleme întâmpinate), precum și de a asigura o comunicare adecvată cu beneficiarii proiectelor;
- verificarea respectării Planului de monitorizare al proiectului, inclusiv urmărirea stadiului îndeplinirii de către Beneficiari a aspectelor specifice care trebuie monitorizate în etapele de implementare și de durabilitate a fiecărui proiect, cuprinse în condițiile contractuale aplicabile priorităților de investiție, contractul de finanțare și în recomandările rezultate în procesul de evaluare și selecție;
- identificarea problemelor care pot apărea în implementare și propunerea de măsuri de remediere;
- evitarea blocajelor în implementarea proiectului, prin identificarea timpurie a eventualelor problemelor, precum și a oricăror dificultăți ce pot afecta implementarea cu succes a proiectului.

13. MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI

13.1. Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului

Aspectele prevăzute în cadrul prezentului ghid se raportează la legislația în vigoare.

Modificarea prevederilor legale în vigoare poate determina AM PR Sud Muntenia să solicite documente suplimentare și/sau respectarea unor condiții suplimentare față de prevederile prezentului document, pentru conformarea cu modificările legislative intervenite.

Autoritatea de Management a Programului Regional Sud-Muntenia poate emite corrigendum-uri/ instrucțiuni de modificare/ completare a prevederilor ghidului solicitantului.

În funcție de modificările intervenite, AM PR Sud-Muntenia se va asigura de respectarea principiului privind tratamentul nediscriminatoriu al solicitanților la finanțare, asigurând, totodată, și transparența sistemului de evaluare, selecție și contractare prin publicarea tuturor modificărilor și condițiilor suplimentare intervenite ulterior publicării prezentului ghid.

Solicitanții la finanțare au obligația de a respecta legislația în vigoare la nivel național și european, inclusiv a modificărilor intervenite pe parcursul procesului de evaluare, selecție, contractare a proiectelor, modificări intervenite ulterior lansării prezentului ghid.

13.2. Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (condiții tranzitorii)

Nu este cazul

14. ANEXE

Anexa 1_Cererea de finanțare

Anexa 2_Declarația unică

Anexa 3_Bugetul proiectului

Anexa 4_Declarația DNSH

Anexa 5_Grila ETF

Anexa 5.1_Instrucțiuni ETF

Anexa 6_Plan de afaceri

Anexa 7_Plan de afaceri-Macheta

Anexa 7.1_Instrucțiuni de completare macheta - Analiza și previziunea financiară

Anexa 8_Matricea de Corelare

Anexa 9_Declarație încadrare în categoria IMM

Anexa 10_Ghid încadrare IMM

Anexa 11_Declarație privind ajutorul de minimis

Anexa 12_Tabel numere cadastrale

Anexa 13_Raport de progres

Anexa 14_Raport de vizită

Anexa 15_Listă coduri CAEN

Anexa 16_Plan de monitorizare

Anexa 17_Metodologie privind imunizarea la schimbările climatice

Anexa 18_Instrucțiuni completare CF

Anexa 19_Model Contract de finanțare

Anexa 20_Fișa de date a Indicatorilor

Anexa 21_Graficul cererilor de rambursare

Anexa 22_Model orientativ Condițiile de acordare a ajutorului de stat/de minimis

Anexa 23_Model orientativ Condițiile specifice ale contractului de finanțare

Anexa 24_Grila de eligibilitate

Dispoziția nr. 28/29.02.2024 privind aprobarea schemei de ajutor de sprijin constând în acordarea unor ajutoare de stat regionale și ajutoare de minimis în scopul dezvoltării microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și mijlocii în cadrul Programului Regional Sud Muntenia 2021-2027

AGENȚIA PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ SUD-MUNTENIA

Adresă: Str. Munteniei, nr. 7A,
cod poștal 910164, mun. Călărași, jud. Călărași

Telefon: 0242-331.769, 0728-026.708

Fax: 0242-313.167

E-mail: helpdesk@adrmuntenia.ro, amsudmuntenia@adrmuntenia.ro

Site: www.adrmuntenia.ro, 2021-2027.adrmuntenia.ro